

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2025-11-11

Diarienummer:
KSN-2025-03496

Handläggare:
Elenor Bergman, Linda Nicklasson, Malin Åkesson och Anders
Nilfjord

Verksamhetsplan 2026–2028 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna verksamhetsplan och budget 2026–2028 för kommunstyrelsen i
enlighet med ärendets bilaga 1.

Ärendet

I förslaget till verksamhetsplan har kommunfullmäktiges fyra fokusmål och de 34 uppdrag som fullmäktige gett till kommunstyrelsen konkretiserats i form av åtgärder. Inom fokusmålen har uppdragen kompletterats med nämndmål för att fånga utvecklingsområden som ligger inom kommunstyrelsens grunduppdrag.

Kommunfullmäktige har tilldelat kommunstyrelsen ett kommunbidrag på 1 609 miljoner kronor för 2026. Kostnaderna för kommunstyrelsens verksamhet budgeteras att uppgå till 6 118 miljoner kronor under året. Förutom kommunbidrag finansieras kostnaderna av taxor, avgifter, hyror, övriga intäkter, fördelning av kommungemensamma kostnader samt finansiella intäkter.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Verksamhetsplanen visar vilka åtgärder kommunstyrelsen behöver genomföra för att säkerställa att kommunfullmäktiges Mål och budget 2026–2028 förverkligas. I föreslagen verksamhetsplan har kommunfullmäktiges fyra fokusmål och de 34 uppdrag som tilldelats kommunstyrelsen konkretiserats i form av åtgärder. Kommunstyrelsen bidrar även till att uppfylla fokusmålen i Mål och budget inom

ramen för det grunduppdrag nämnden har enligt reglementet. I verksamhetsplanen tydliggör nämnden hur grunduppdraget ska utvecklas genom fyra nämndmål och ett flertal indikatorer. Kommunstyrelsen kommer även att ha ett särskilt fokus på fokusmålen i uppföljningen i enlighet med kommunstyrelsens uppföljningsplan. Verksamhetsplanen omfattar även tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om löpande under året. Åtgärder från beslutade program och handlingsplaner där kommunstyrelsen har ett ansvar för genomförandet har inarbetats i verksamhetsplanen för att uppnå en mer sammanhållen styrning. Verksamhetsplanen omfattar även klimatbudgetåtgärder.

Under våren har förvaltningarna och kommunstyrelsen genomfört riskanalys. De identifierade riskerna har omhändertagits i kommunstyrelsens internkontrollplan eller som åtgärder i kommunstyrelsens verksamhetsplan. Kommunstyrelsens internkontrollplan behandlas i separat ärende.

Kommunstyrelsens verksamhetsplan fungerar som ett uppdrag till kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen att omsätta i praktiken.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsens budget utgår från den ekonomiska ram som kommunfullmäktige beslutat om i Mål och budget 2026–2028. Under 2026 budgeteras kostnaderna för kommunstyrelsens verksamhet att uppgå till 6 118 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Kostnaderna finansieras med kommunbidrag om 1 609 miljoner kronor, taxor, avgifter, hyror samt övriga intäkter som budgeteras till 3 333 miljoner kronor, fördelning kommungemensamma kostnader med 1 146 miljoner kronor och finansiella intäkter om 29 miljoner kronor. Fördelning av kommungemensamma kostnader avser ersättning från nämnder för bland annat kommungemensamma processer som till exempel lönehantering, redovisning, kostnader för IT, ersättning för arbetsplatser samt verksamhetsnära stöd från kommunledningskontorets avdelningar.

Investeringar

Kommunstyrelsen har i Mål och budget 2026–2028 tilldelats 7 553 miljoner kronor för investeringar för åren 2026–2030, inklusive extern finansiering. För år 2026 uppgår utgifterna till 1 476 miljoner kronor och finansieras med 755 miljoner kronor i extern finansiering. Till det tillkommer pågående investeringar där medel överförs från föregående år vilket fastställs i samband med årsbokslut. Enligt Mål och budget beräknas investeringarna inom exploateringsverksamheten uppgå till 372 miljoner kronor för år 2026 och finansieras med 104 miljoner i exploateringsersättningar, övriga finansieras via markägarekonomin.

Inom kommunledning avser investeringsramen främst utgifter för fastighetsunderhåll, nybyggnation och hyresgäst Anpassningar. En stor del av utgifterna under 2026 är hänförliga till förvaltningen av byggnader samt ombyggnationer för att möta behovet av LSS-bostäder. Därtill finns utrymme för fastighetsförvärv (bostadsrätter) och för IT-investeringar i säkerhet, lagring och infrastruktur samt för inventarier/maskiner inom gemensam service.

Inom stadsbyggnad finns investeringsramen för markförvärv som bland annat omfattar planerade förvärv kopplade till genomförandet av fyrsparavtalet och planerade verksamhetsområden. Det innebär sammantaget fortsättningsvis omfattande förvärv under 2026, i likhet med tidigare år. Kommunstyrelsen ansvarar

inom ramen för fyrsårsavtalet även för investeringar i infrastruktur kopplat till spårväg. Projekteringsarbetet, som i huvudsak belastar resultatet, fortsätter med syfte att kunna nå tidplanen enligt tidigare genomförandebeslut och beviljad statlig finansiering. I budgeten ingår även större infrastrukturinvesteringar i sydöstra stadsdelarna och Uppsala C som inte är finansierade via exploatering.

Utöver de skattefinansierade investeringarna genomförs även stora investeringar inom exploateringsverksamheten avseende infrastruktur i utbyggnadsområden. Dessa finansieras till del av extern finansiering i form av exploateringsavtal med externa byggaktörer. För 2026 budgeteras dessa investeringar till 372 miljoner kronor varav 104 miljoner kronor finansieras av externa medel, övriga finansieras via markägarekonomin.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 november 2025
- Bilaga 1, Verksamhetsplan 2026–2028 för kommunstyrelsen inkl. bilagor

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Verksamhetsplan och budget 2026–2028

Aktiverande styrdokument: Verksamhetsplan

Beslutsfattare: Kommunstyrelsen

Beslutsdatum: 2025-12-16

Diarienummer: KSN-2025-03496

Dokumentansvarig: Stadsdirektör

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	4
Omvärld och förutsättningar	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget.....	10
Begrepp som används i verksamhetsplanen	10
Kommunfullmäktiges fokusmål	12
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	12
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	21
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	34
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	48
Budget 2026	58
Kommunledning	58
Stadsbyggnad	60
Nämndens investeringar	61
Bilaga 1 Tillkommande uppdrag	64
Bilaga 2 Risker	71
Bilaga 3 Styrdokument	75
Bilaga 4 Uppföljningsplan	77
Inledning.....	77
Nämndens uppföljning.....	77
Tematiska uppföljningar på särskilt avsatta KSAU	78
Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden	78
Bilaga 5 Nämndens indikatorer	80

Inledning

Nämndens uppdrag

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inklusive det näringslivspolitiska arbetet. Som kommunens arbetsgivar-nämnd ansvarar kommunstyrelsen för den kommunövergripande arbetsgivarpolitiken som utgår från likabehandling, rättssäkerhet, demokrati och medskapande. Kommunstyrelsen är också arkivmyndighet och statistikmyndighet. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens trygghets-, säkerhets- och brottsförebyggande arbete, IT, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning och fastighetsförvaltning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor samt kris och beredskap. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

Kommunledningskontoret stödjer kommunstyrelsen att:

- Leda arbetet med kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget.
- Styra kommunens övergripande ekonomi, inklusive finansförvaltning, medelsförvaltning och budget samt att följa upp dessa.
- Driva kommunens näringslivsfrågor samt regional utveckling och internationella frågor.
- Leda och samordna kommunens trygghets-, säkerhets- och beredskapsarbete.
- Leda och samordna kommunens arbetsgivarpolitik, kommunikationsarbete, IT-utveckling och digitalisering, samt ansvara för stadsarkivet.
- Ta fram beslutsunderlag och administrera den demokratiska processen.
- Följa upp kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens styrdokument.
- Leda och samordna kommunens strategiska hållbarhetsarbete för att nå målen i Agenda 2030 och säkerställa att ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarhetsperspektiv beaktas i kommunens utvecklingsarbete.
- Leda och samordna kommunens försörjning av lokaler till kommunala verksamheter och bostäder för personer som omfattas av socialtjänstlagen eller som bor i av kommunstyrelsen inhyrd bostad.
- Leda och utveckla gemensam service inom områdena måltid, städ och service.
- Tillsammans med berörda verksamheter genomföra samtliga upphandlingar över direktupphandlingsgränsen.
- Utveckla kommunens förmågor kring kvalitetsledning, innovationsledning, processutveckling och projektledning.

Stadsbyggnadsförvaltningen stödjer kommunstyrelsen att:

- Sköta kommunens mark- och exploateringsverksamhet.
- Ansvara för översiktsplanering och fördjupad översiktsplanering i enlighet med miljöbalken (1988:808) och plan- och bygglagen (2010:900).
- Leda och samordna kommunens arbete med att utveckla landsbygderna.
- Planera samt förvärva, överlåta och upplåta fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter av kommunens fasta egendom.
- Arbeta med övergripande kollektivtrafikfrågor, trafik och mobilitet, bostadsförsörjning, stadsdelsutveckling samt vatten- och naturfrågor.

Politisk plattform

Alla barn och unga i Uppsala ska växa upp med trygghet, framtidstro och lika möjligheter, oavsett bakgrund.

Kommunens fyra gemensamma fokusmål ska tillsammans bidra till att förverkliga denna ambition och stärka välfärden.

I Uppsala ska både skoldagen och fritiden vara trygg och utvecklande för alla barn. På fritiden kommer barn och unga kunna nyttja nya idrottshallar och badhus på fler platser runt om i staden samtidigt som kulturskolan och allaktivitetshus byggs ut och utvecklas.

Kommunen satsar på tryggheten. Barns trygghet formas i ett samhälle där alla ges likvärdiga livschanser. Kommunstyrelsen ska arbeta för att bryta segregation och skapa jämlika livsvillkor för alla barn och unga. Uppsala ska också vara en stad för trygghet och jämlikhet genom hela livet.

Kommunen stärker förutsättningarna för fler jobb och att alla ska ges möjlighet att bidra, växa och känna framtidstro.

2026 blir ett år med stora investeringar i kapacitetsstark kollektivtrafik. Med fyrspårsavtalet och spårväg får Uppsala en stabil och långsiktig kollektivtrafik som är klimatsmart och skapar många arbetstillfällen. Uppsalaborna, liksom näringslivet, behöver en infrastruktur som håller på lång sikt.

Kommunen växlar upp klimatarbetet och tar nu nästa steg och inför en klimatbudget. Nu kopplas klimatåtgärder nära ihop med den ekonomiska budgeten.

Kommunstyrelsen samordnar klimatbudgeten och genomför kraftfulla åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser.

Omvärld och förutsättningar

Kommunstyrelsens omvärldsanalys utgör underlag för prioriteringar och åtgärder i verksamhetsplanen. Den utgår från den kommunövergripande omvärldsanalysen med sex övergripande trender och egen omvärldsbevakning.

Avtagande folkökningstakt och förändrad befolkningsstruktur

De senaste åren har folkökningen avtagit i Sverige, efter några decennier med snabb folkökningstakt. Barnafödandet har minskat, antalet invandringar är lägre och antalet utvandringar högre. Uppsala kommuns folkmängd förväntas ändå fortsätta öka, om än

i en lägre takt än under de senaste åren. Fram till år 2050 förväntas Uppsalas befolkning öka till nära 310 000. Befolkningsökningen förväntas ske i alla åldrar, men ålderssammansättningen väntas till år 2050 ändras mot en högre andel 80 år och äldre samt en lägre andel barn 0–18 år.

När folkökningstakten varierar ställer det krav på flexibilitet i den kommunala verksamheten, den byggda miljön och infrastrukturen. En växande och över tid varierande befolkning ökar behovet av förmåga att göra stads- och landsbygdsmiljö, lokaler, bostäder och kommunikation flexibla, tillgängliga och inkluderande för alla. Kommunen behöver stärka äldreperspektivet i sin planering och erbjuda ett breddat utbud av boenden för äldre, inklusive alternativ med lägre boendekostnad. En långsiktigt hållbar samhällsbyggnad för Uppsalas invånare förutsätter god ekonomisk hushållning, miljömässigt hållbara val, flexibla lösningar och säkrad vatten- och elförsörjning samt livsmedelsförsörjning. Det behövs ett ökat fokus på att utveckla tjänster och kvalitet tillsammans med näringslivet. Tillgång till och kvalitet i utbildningar och arbetsmarknadsmatchning är centralt för att tillgodose näringslivets kompetensbehov. Kommunen behöver stärka förmågan att möjliggöra för fler att arbeta längre med bibehållen arbetstillfredsställelse.

Miljö och klimatförändringar

Klimatförändringar, ohållbar resursanvändning och användning av kemikalier med mera utsätter ekosystemen för stort tryck och har negativa hälsoeffekter på människor, djur och natur. Mer extremväder med skyfall, stormar, värmeböljor och torka kan förväntas påverka samhället och enskildas liv i allt större utsträckning. I Sverige stiger temperaturen mer än det globala genomsnittet. Ett stabilt klimat, odlingsbar mark, tjänligt vatten och fungerande ekosystemtjänster är förutsättningar för vår livsmedelsproduktion. En övergång till en mer resurseffektiv och cirkulär ekonomi är en nödvändighet för att minska påverkan på miljö och klimat.

Teknologier som minskar utsläppen av växthusgaser, stödjer mer resurseffektiv produktion och underlättar utvecklingen av en cirkulär ekonomi ses som en avgörande del för att hantera klimatkrisen. För att åstadkomma beteendeförändringar och förändrade produktions- och konsumtionsmönster behövs även omfattande regleringar och incitament. Allt fler intressekonflikter och krav på rättvisa och kompensation uppkommer när klimatomställningen går in i det som kallas ett genomförandeskede.

Kommunstyrelsen behöver vidta åtgärder inom områden med stor klimatpåverkan som energiförsörjning, transporter, livsmedelsförsörjning, arbetsmaskinsanvändning samt material- och konstruktionsval inom bygg- och anläggning. Användningen av förnyelsebara eller återvunna material behöver öka, inklusive återvunnet och klimateffektivt byggmaterial. Återbruk, avfallsminimering och cirkulär ekonomi behöver utvecklas. Kommunstyrelsen behöver inkludera miljö- och klimatperspektiven i sin verksamhet och påverka externa verksamheter i samma riktning. Bebyggelsestrukturen, de samhällstekniska systemen samt vatten- och livsmedelsförsörjningen behöver anpassas för att hantera klimatförändringar. Kommunen behöver beredskap för att bedriva verksamhet under extrema väderförhållanden som till exempel översvämningar och värmeböljor. Upphandling, fysisk planering och infrastruktur behöver utvecklas och samarbetet mellan kommunens verksamheter öka. För att lyckas med klimatomställningen behöver kommunen involvera invånarna och näringslivet och fokusera på effekter.

Globalisering, konkurrens och teknikutveckling

Stormaktskonkurrensen mellan USA, Kina och Ryssland hårdnar och det säkerhetspolitiska läget har försämrats. Många mellanstatliga samarbeten, internationella avtal och globala institutioner som understött globaliseringen har försvagats. OECD pekar på att ökade handelsspänningar och protektionistiska tendenser riskerar att störa leveranskedjor och begränsa den ekonomiska tillväxten. Den ökande geopolitiska maktkampen gör det svårare att hantera gränsöverskridande hot.

Det finns stora förväntningar på att teknikutvecklingen ska ge möjlighet att hantera många av de utmaningar samhället står inför. Inom områden som digitalisering och automatisering, AI, bioteknik, materialutveckling och energiteknik är förändringstakten mycket hög och påverkar samhällen, företag, organisationer och individer världen över. Teknikutveckling och klimatomställning/-anpassning kommer att påverka sysselsättning och utbildningsbehov. Strukturiomvandlingen ställer krav på utbildningssektorn och arbetsgivare att utbilda och vidareutbilda för morgondagens arbetsmarknad. En förutsättning för digitalisering är att användardata delas i stor utsträckning. Såväl offentlig som privat sektor strävar efter att underlätta datadelning och öka mängden data som kan användas. Samtidigt ställer utvecklingen nya krav på hur ansvarsskyldighet, öppenhet och säkerhet kan garanteras. Den tekniska sårbarheten har ökat genom risker för driftstörningar, förlust av information, dataintrång och andra virtuella angrepp. Digitalisering kan också medföra bristande tillgänglighet för vissa grupper. Alternativa tjänster och kontaktvägar behöver finnas tillgängliga för de invånare som inte lätt tar del av digitalisering och ny teknik.

Kommunstyrelsen behöver utveckla förmågan att omhänderta möjligheterna till digital effektivisering samtidigt som det digitala utanförskapet minimeras. Det behövs en ökad dialog med näringslivet om nuvarande och kommande behov och det behövs en stärkt förmåga att dra nytta av den mångfald som finns bland arbetstagare, både inom näringslivet och för kommunen som arbetsgivare.

Kommunstyrelsen behöver ta fram metoder för att hantera den föränderliga efterfrågan på kontors- och handelslokaler. Kommunen behöver i sin planering och förvaltning säkerställa en klimatpositiv, energieffektiv och hållbart bebyggd miljö med en hög grad av flexibilitet i förhållande till framtida behov, inte minst för näringslivet. Det finns ett ökat behov av nya fysiska strukturer, boendelösningar och offentliga miljöer som är användbara för alla.

Ojämlighet, levnadsförhållanden och hälsa

Sverige är fortfarande ett av västvärldens ekonomiskt mest jämlika länder, men inkomst- och förmögenhetsskillnaderna ökar. Den försämrade ekonomiska konjunkturen har påverkat hushållens ekonomier med högre kostnader och lägre realinkomster. Arbetslösheten i Sverige har ökat, och hög arbetslöshet kan leda till ökad långtidsarbetslöshet. För att bidra till jämlika och jämställda arbetsvillkor behöver kommunen erbjuda goda arbetsförhållanden och utveckla sitt förebyggande arbetsmiljöarbete samt öka andelen tillsvidareanställda i kommunen. Kommunen behöver även utveckla samarbeten med externa utbildningsanordnare för att stärka kompetensförsörjningen till svårrekryterade och prioriterade yrkesgrupper.

Redan innan nuvarande lågkonjunktur rådde en tydlig obalans mellan hushållens ekonomiska förutsättningar och kostnadsbilden i bostadsutbudet. Få bostäder är

tillgängliga för grupper med låga inkomster och litet eget kapital. Många hushåll har en osäker boendesituation och är trångbodda. Fokus på de strukturerande orsakerna till segregationen är viktigt. För att motverka boendesegregation behöver kommunstyrelsen möjliggöra blandad bebyggelse, bostäder och mötesplatser för alla samhällsgrupper i hela kommunen, och främja boendelösningar som bidrar till ekologisk och social hållbarhet. Nämnden behöver även analysera vilka faktorer som påverkar tillgången till en bostad för olika samhällsgrupper.

Hälsan i den svenska befolkningen är generellt god, men det finns fortsatt stora skillnader mellan olika grupper. Det handlar både om olika risk för ohälsa, samt olika tillgång till eller förmåga att ta del av samhällets utbud av vård och stöd. Psykisk ohälsa är ett allvarligt folkhälsoproblem som orsakar stort lidande för enskilda och stora kostnader för samhället. Den stressrelaterade psykiska ohälsan har ökat över tid i Sverige och fler barn och vuxna vårdas inom psykiatrin. Intresset för existentiell hälsa som del av folkhälsan har ökat, utifrån frågan om hur existentiella perspektiv kan bidra till att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa och ett gott psykiskt välbefinnande. För att bidra till stärkt hälsa och bättre levnadsförhållanden behöver kommunen genomföra analyser som synliggör mönster och riskfaktorer för social marginalisering. Kommunstyrelsen behöver arbeta systematiskt med samverkan för att främja psykiskt välbefinnande, samt prioritera kommunikation som bidrar till tillgänglighet till fritidsaktiviteter, kulturevenemang och föreningsliv.

Det dödliga våldet har ökat i Sverige, även om nivån fortfarande är lägre än under början av 1990-talet. Ökningen är främst relaterad till olika konflikter inom kriminella miljöer men våldet har blivit hänsynslösare, utövas med mindre precision och drabbar även utomstående personer. Kommuner har sedan tidigare getts större ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och den nya socialtjänstlagen sätter ökat fokus bland annat på det förebyggande arbetet, på barn- och ungdomsvård och på att denna verksamhet ska vara mer lättillgänglig och följas upp och utvecklas. Uppsala har, som andra större städer i Sverige, en tydlig socioekonomisk boendesegregation. Alltför många unga saknar behörighet till gymnasieskolans nationella program eller fullföljer inte sin gymnasieutbildning. De får därmed svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och risken att hamna i utanförskap ökar. Ungas välmående och hälsa behöver främjas genom mer förebyggande arbete riktat både till barn och unga och deras familjer.

Samhällsklimat, hot och demokratins förutsättningar

Sverige ligger internationellt sett mycket högt vad gäller befolkningens tillit till medmänniskor och förtroende för samhällets institutioner, även om vissa grupper tenderar att ha lägre och minskande tillit. Skillnader i värderingar och åsikter är en självklar del av ett öppet, demokratiskt samhälle. Men de strukturomvandlingar som pågår i samhället, som klimatförändringar och klimatanpassningar, teknologisk utveckling och digitalisering, skapar målkonflikter och kan bidra till otrygghet och ett växande missnöje med nuläget. Den snabba spridningen av nyheter och desinformation bidrar till upplevelsen av att konfliktlinjerna blivit fler och allvarigare nu. Missnöje och låg tillit kan leda till att populism växer fram, vilket kan påverka demokratin negativt på flera sätt. En försvagad demokrati är något som många även i Sverige uppger sig vara oroad över.

Rysslands anfall och de västliga demokratiernas bristande stöd till Ukraina har förstärkt hotbilden mot Sverige och är ett konkret hot för svensk ekonomi och

demokrati. Sverige har gått med i Nato och Sveriges försvarsutgifter ökar. Sverige behöver ställa om för att stärka totalförsvaret genom exempelvis bättre livsmedelsberedskap, ökad tillgång till reservkraft och elektronisk kommunikation samt stärkt cybersäkerhet.

Dagens försvårade säkerhetspolitiska läge sammanfaller med att det blivit tydligt att det finns olika aktörer som önskar exploatera sårbarheter i det öppna svenska samhället och att det sker påverkanskampanjer samt sprids desinformation mot Sverige och svenska myndigheter. Den förhöjda terrorhotnivån är en följd av bland annat desinformation och påverkanskampanjer. Det främsta attentatshotet bedöms i nuläget komma från individer motiverade av en våldsbejakande högerextremistisk ideologi eller en våldsbejakande islamistisk ideologi.

Otillåten påverkan från nätverksbaserad brottslighet genom hot och utpressning, korruption och infiltration är en risk för medarbetare inom offentlig förvaltning, politiska organ och det privata näringslivet. Den nätverksbaserade brottslighetens avancerade och multikriminella brottsupplägg möjliggörs även av luckor i lagstiftningen och sårbarheter i samhället. Arbetslivskriminalitet påverkar arbetsmarknader och konkurrensen mellan företag, arbetstagare utnyttjas och utsätts för arbetsmiljörisker. Behovet av att öka kontroll och informationsutbyte inom det offentliga är tydligt.

Kommunstyrelsen behöver säkra robusta ärendeprocesser som är stabila över tid och värna om de demokratiska processerna. Kommunen behöver fortsätta att utveckla den lokala demokratin, det brottsförebyggande arbetet och samverkan mellan kommun, föreningsliv och näringsliv. För att främja invånarnas delaktighet och hantera ryktesspridning eller desinformation behövs tydlig och saklig kommunikation samt god tillgänglighet såväl fysiskt som digitalt. Kommunstyrelsen behöver fortsätta arbete med invånardialoger.

Kommunen behöver arbeta förebyggande för att motverka välfärdsbrott. Detta innefattar bland annat bakgrundskontroller vid anställning och ett systematiskt arbete med fokus på intern kontroll och uppföljning.

Arbete för att stärka värderingar gällande ökad jämställdhet, likabehandling och inkludering behöver ligga som grund för kommunens arbete, såväl internt som i samverkan med civilsamhället. Kommunen behöver öka fokus på stöd till utsatta grupper, samt arbeta för förändringar i beteenden och de attityder som ligger bakom diskriminering, trakasserier och våld. Kommunstyrelsen fortsätter förbättra kontrollerna vid anställning, både inom den egna verksamheten och som stöd till andra nämnder.

Nya krav på beredskap och beslutsfattande

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, Covid-19-pandemin och klimatförändringarna är alla skeenden som ger upphov till andra kriser som hakar i varandra och får konsekvenser på systemnivå. Sådana händelseförlopp är ofta svåra att hantera för traditionella förhållningssätt inom riskanalys, beredskapsplanering och styrning. Samhällets kapacitet att förebygga och hantera hot, risker och kriser bygger på att det offentliga, näringslivet, civilsamhället och privatpersoner har nödvändiga förmågor och kunskaper. Tidigare granskningar och utvärderingar av kriser och samhällsstörningar som har drabbat Sverige i modern tid har visat att såväl förberedelsearbetet som krishanteringen har flera brister. Bland förberedelsearbetets

brister nämns att risk- och sårbarhetsanalyser i alltför hög utsträckning genomförs utan att integreras i den ordinarie styrningen och planeringen, samt att gemensamma övningar genomförs alltför sällan och med för få aktörer. Inom krishantering beskrivs bristerna bland annat som att krisens omfattning och allvar ofta underskattas, senfärdiga och otillräckliga åtgärder samt att aktörer ofta ensidigt fokuserar på sin egen kärnverksamhet på bekostnad av den samverkan som krävs för att uppnå nödvändig effekt på systemnivå. Många av de utmaningar som samhället står inför är symptom på djupgående förändringar i de ekonomiska och samhällsliga strukturerna, snarare än oförutsedda kriser. Detta kräver en bred ansats: förmågan att tänka långsiktigt och strategiskt för att försöka påverka och forma framtiden. Flera stater och organisationer arbetar med strategisk framsyn för att stärka sin beredskap och sitt beslutsfattande inför framtida förändringar.

En öppen, aktiv och tillitsskapande kommunikation gentemot invånarna och samhället bör eftersträvas och förmågan att hantera systematisk desinformation stärkas. Inför kommande kriser behöver beslutsfattare ha övat upp förmågan att agera såväl snabbt som i stor skala och på ofullständiga beslutsunderlag. Kommunen behöver utveckla metoder och se över ledningsplan för allvarlig störning för att snabbt kunna ställa om verksamheter med minimal påverkan på övrig verksamhet. I beredskap ingår att säkra tillgång till avgörande underlag och datakällor, i den mån det går att vara proaktiv, samt att säkerställa snabb och transparent kommunikation vid händelse av kris. Stärkt tillsyn, krisberedskap och strategier för IT-säkerhet och digital trygghet är viktiga verktyg för att stärka säkerheten, garantera vatten- och elförsörjningen samt ha beredskap för nya hälsorisker. Ett utvecklat arbete med kontinuitetshantering behövs i hela verksamheten. Försörjningsberedskapen behöver förstärkas, inom områden som exempelvis livsmedel, förbrukningsmaterial och reservdelar.

Risker

Riskhantering behövs för att upptäcka och motverka olika risker som kan hota kommunstyrelsens möjligheter att utföra sitt uppdrag och nå sina mål. Risker identifieras, värderas och hanteras genom att åtgärder tas fram för högt värderade risker antingen i verksamhetsplanen eller internkontrollplanen.

Risker har identifierats inom följande områden:

- Osäkra planeringsförutsättningar
- Hinder för att möta tillväxten på ett hållbart sätt
- Fyrspår och spårväg
- Hot mot säkerheten
- Otillräcklig miljö- och klimatsomställning
- Kompetensförsörjning
- Hot mot demokratin
- Otrygghet, brott och segregation
- Brister i informationshantering
- Styrning
- Hållbar bostads- och lokalförsörjning
- Brister i rutiner och processer

En beskrivning av riskerna inom respektive riskområde finns i bilaga 2.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Kommunstyrelsens verksamhetsplan och budget beskriver hur kommunstyrelsen ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

I verksamhetsplanen beskriver kommunstyrelsen hur den ska genomföra de uppdrag som kommunfullmäktige riktar till nämnden eller kommunstyrelsen till förvaltningen. Det finns fyra olika kategorier av uppdrag i verksamhetsplanen:

- Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.
- Uppdrag till kommunstyrelsen som kommunfullmäktige beslutar om löpande.
- Uppdrag till förvaltningen som kommunstyrelsen beslutar om löpande.

De två sista punkterna utgör så kallade tillkommande uppdrag och läggs in i förkortad form i bilaga 1. För fullständig information om uppdraget finns hänvisning till respektive ärende.

Verksamhetsplanen visar även hur kommunstyrelsen tar hand om åtgärder i program och handlingsplaner som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om.

Kommunstyrelsen bidrar även till att uppfylla fokusmålen i Mål och budget inom ramen för nämndens grunduppdrag enligt reglementet. I verksamhetsplanen tydliggör kommunstyrelsen hur grunduppdraget ska utvecklas genom nämndmål och indikatorer. I samband med att kommunstyrelsen beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll.

Kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Versionshantering av verksamhetsplanen

Ändringar i kommunstyrelsens verksamhetsplan sker löpande under verksamhetsåret i enlighet med de beslut som fattas under perioden. Det omfattar till exempel tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen, tillkommande uppdrag från kommunstyrelsen till sin förvaltning eller ändringar i program och handlingsplaner. I samband med uppföljning per mars/april och per augusti redovisas revideringar av verksamhetsplanen.

Uppföljning av verksamhetsplanen

Kommunstyrelsen följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per mars/april, delårsbokslut per augusti och årsbokslut. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina verksamhetsområden i enlighet med kommunstyrelsens uppföljningsplan i bilaga 4.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.

Begrepp	Beskrivning
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Klimatbudget	Klimatbudgeten är ett verktyg för att underlätta och påskynda omställningen så att kommunens klimatmål kan nås. Den innehåller prioriterade åtgärder för planperioden inom de områden som står för majoriteten av utsläppen inom Uppsala kommun.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2026–2028 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Klimatåtgärd	Åtgärder inom klimatbudgeten, som tillsammans syftar till att kommunens klimatmål ska kunna nås.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande (alla nämnder och bolag).

För att klara av välfärdsuppdraget och öka samhällsnyttan behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Genom systematisk verksamhetsutveckling, kontinuerlig resursoptimering, riktad digitalisering och innovation ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. Kommunstyrelsen ska etablera ett sammanhållet arbetssätt där kvalitetssäkring och utveckling av verksamhetsprocesser, data- och informationshantering och utveckling av digitala tjänster drivs som en integrerad del av verksamhetsutvecklingen. Genom gemensamma arbetssätt för processkartläggning och datastyrning säkerställer kommunstyrelsen en kvalitetssäkrad verksamhet med minskade kvalitetsbristkostnader. Inom uppdraget ska kommunstyrelsen tillgängliggöra nätverk och partnerskap för att öka kompetens, lärande och utbyte samt att fler initiativ kan möjliggöras. Kommunstyrelsen ska även stärka arbetet med informations- och cybersäkerhet för att öka både IT-säkerheten i kommunen och medarbetares förståelse för vikten av informationssäkerhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
01.01 Etablera och tillämpa metoder och modeller för att öka takten för processkartläggning, automation och användandet av AI.		Digitaliserade processer och flöden leder till att kvalitetsbrister identifieras, kan minskas och effektivitet öka. Automation av regelstyrda arbetsmoment i processerna kan frigöra resurser och även de minska kvalitetsbrister. Användandet av AI kan i sin tur bidra inom en rad områden bland annat automatisera hela eller delar av en process, upptäcka mönster i stora mängder data, prognosticera framtida tillstånd eller optimera lösningar på problem. Frigöra resurser för kärnverksamheten och för ökad analysförmåga samt ökad informationssäkerhet.
01.02 Införa och implementera framtagna generiska processer för verksamhetsutveckling som tydliggör stöd och verktyg för kommunkoncernens verksamheter.		Effektivare styrning och prioritering av resurser som verkar mot kommunens mål. Effektivare resursanvändning för att minska på kostnader, samt stärkta förutsättningar för koncernövergripande utveckling och innovation. Stöd och styrning uppfattas som mer samlat och enkelt att använda. Ökad förmåga att snabbare genomföra rätt initiativ. Tydligt vilka metoder/modeller som ska användas och när. Tydligt vilket stöd som finns och när.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
01.03 Tillgängliggöra nätverk och partnerskap för ökad kompetens, lärande och utbyte.		Deltagande i nätverk och partnerskap för digitalisering och AI möjliggör för ökad kunskap hos medarbetare, förutsättningar för utbyte ökar och fler initiativ kan möjliggöras utifrån identifierade behov.
01.04 Stärka arbetet med informations- och cybersäkerhet utifrån NIS2.		Öka säkerheten och medarbetares förståelse/kunskap.
01.05 Utöka antalet avtal i e-handelssystemet.		Ökad styrning på kommunens inköp. Skydda mot kriminalitet och främja arbetet mot välfärdsbrottslighet samt sundare konkurrens mellan leverantörer.
01.06 Etablera och tillämpa ett kommungemensamt ramverk för informationsförvaltning med ägarskap, ansvar och förvaltningsstrukturer.		En datadriven kommun.
01.07 Implementera målbild för det digitala invånarmötet.		Näringsliv och invånare uppfattar kommunens digitala tjänster som effektiva och deras behov är tillgodosedda.
01.08 Säkerställa grundförutsättningar för ett samordnat datadrivet arbetssätt som möjliggör utveckling inom till exempel beslutsstöd, analys och AI.		Systematiskt arbete med att kvalitetssäkra data ökar möjligheten för en datadriven kommun.
01.09 Koppla information om samhällsbyggnadsprojekt i ärende- och projektledningssystem till geografiskt informationssystem (GIS) och möjliggör att geografisk information kan ärvas, återanvändas och vidareutvecklas genom samhällsbyggnadsprocessen.		Samlat och kvalitetssäkrat data.
01.10 Utveckla ett sammanhållet arbetssätt för systematisk uppföljning och analys av kvalitet, effektivitet och resursanvändning, inklusive nettokostnadsutveckling och andra ekonomiska måttetal.		Beslutsfattare tar beslut på korrekt information i rätt tid och kan ta beslut om rätt åtgärder.
01.11 Arbeta systematiskt för att göra kommunens information tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom bland annat alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) samt lättläst svenska.	Handlingsplan för full delaktighet	I Uppsala ska alla kunna ta del av information och kommunicera utifrån sina förutsättningar.

Tabell 1 Nämndens åtgärder till uppdrag 1: Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdrag 2. Fortsätta arbetet med att säkerställa en hållbar och robust bemanning (KS, UBN, OSN, ÄLN, SCN, KTN och AMN).

Kommunen ska ha en robust grundbemanning. Behovet av korta visstidsanställningar och inhyrd personal ska minska under planperioden och den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska. Kommunstyrelsen ska stödja chefer i omställningen mot en mer stabil och hållbar bemanning med längre planeringshorisont samt säkerställa en mer stabil och hållbar bemanning inom kommunstyrelsens egna

verksamheter. Kommunstyrelsen ska bidra till att de tidsbegränsade anställningsformerna minskar, lägre personalomsättning samt högre arbetstillfredsställelse.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
02.01 Stödja chefer i omställningen mot en mer stabil och hållbar bemanning med längre planeringshorisont		Minskade tidsbegränsade anställningsformer, lägre personalomsättning samt högre arbetstillfredsställelse.
02.02 Säkerställa en mer stabil och hållbar bemanning inom kommunstyrelsens verksamheter.		Minskade tidsbegränsade anställningsformer, lägre personalomsättning samt högre arbetstillfredsställelse.
02.03 Öka antalet anställda med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter genom normmedveten rekrytering, inkluderande arbetsplatser och anpassade anställningsvillkor.	Handlingsplan för full delaktighet	Uppsala kommun ska stärka möjligheten till meningsfull sysselsättning för personer vars funktionsnedsättning försvårar ett ordinarie arbete.

Tabell 2 Nämndens åtgärder till uppdrag 2: Fortsätta arbetet med att säkerställa en hållbar och robust bemanning.

Uppdrag 3. Säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom förskola, vård och omsorg samt service (ÄLN, OSN, AMN, UBN och KS).

Personer som får stöd ska vara trygga i att förstå och kunna prata svenska med kommunens medarbetare. Systematik ska implementeras för att säkerställa tillräckliga språkkunskaper i svenska språket bland medarbetare inom förskola, vård och omsorg samt service. Kommunstyrelsen ska bidra till att alla berörda verksamheter med språkutmaningar inom förskola, vård och omsorg samt service samverkar i syfte att säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för de anställda.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
03.01 Bidra till att alla berörda verksamheter med språkutmaningar inom förskola, vård och omsorg samt service samverkar.		Säkerställa tillräckliga språkkunskaper i svenska språket bland medarbetare inom förskola, vård och omsorg samt service.

Tabell 3 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 3: Säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom förskola, vård och omsorg samt service.

Uppdrag 9. Öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning (KS, UHEM, SFAB, PBN, ÄLN och OSN).

Kommunen tillhandahåller specialbostäder som är särskilt anpassade för äldre personer eller personer med funktionsnedsättning, och där service och stöd kan ges. Kommunen ska öka takten i arbetet med att få fram mark, planera för nybyggnad och inleda byggande av dessa bostäder. För att främja den långsiktiga försörjningen av LSS-bostäder inom kommunen ska kommunstyrelsen påbörja planläggning av fyra identifierade platser lämpliga för friliggande LSS-enheter på kommunens mark. Kommunstyrelsen ska också ta fram koncept för LSS-gruppboende tillsammans med de kommunala bolagen för att effektivisera processen och öka byggtakten genom minskad projekteringstid. I uppdrag ingår även att genomföra dialoger med privata byggaktörer inför markanvisning av LSS-bostäder.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
09.01 Kontakta privata byggaktörer inför markanvisning av LSS-bostäder och upphandling av vård- och omsorgsboenden samt LSS-bostäder.		Öka intresset hos privata fastighetsägare att tillskapa LSS-bostäder och vård- och omsorgsboenden.
09.02 Ta fram lämpliga platser på kommunal mark för byggnation av LSS-bostäder och vård- och omsorgsboenden.		Säkra möjligheten att möta behovet av LSS-bostäder och vård- och omsorgsboenden enligt lokalförsörjningsplanerna.
09.03 Undersöka möjligheterna att bygga om befintliga kommunägda objekt till LSS-bostäder och/eller vård- och omsorgsboenden.		Öka antalet potentiella objekt för att möta behovet av LSS-bostäder och vård- och omsorgsboenden enligt lokalförsörjningsplanerna.
09.04 Omarbeta avtalsprocesser och utveckla konceptbyggnation med de kommunala bolagen för att effektivisera planering och genomförande av byggnation av vård- och omsorgsboenden samt LSS-bostäder.		Förstärka förmågan att leverera vård- och omsorgsboenden samt LSS-bostäder.
09.05 Påbörja planläggning av fyra identifierade platser lämpliga för friliggande LSS-enheter på kommunens mark.		Genom att starta planläggning av tomter för LSS-bostäder bidra till den långsiktiga försörjningen av LSS-bostäder inom kommunen
09.06 Markanvisa minst ett flerbostadshus innehållandes integrerade LSS-bostäder.		Genom att markanvisa flerbostadshus innehållandes LSS bidrar vi till försörjandet av LSS-bostäder för att möta kommunen behov.
09.07 Utveckla ett gemensamt planeringsunderlag som möjliggör snabbare och mer träffsäkra bedömningar av lämpliga platser för framtida vård- och omsorgsboenden samt bostäder för personer med funktionsnedsättning.		Säkerställa en långsiktigt god tillgång till väl belägna och ändamålsenliga vård- och omsorgsboenden genom att stärka den strategiska planeringen och skapa bättre beslutsunderlag för lokalisering och utveckling av sådana bostäder.

Tabell 4 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 9. Öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas (KS, UBN, IFN, KTN, ÄLN, OSN, AMN, SFAB, UKAF och UHEM).

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet och civilsamhället. Kommunstyrelsen ska utreda förutsättningarna för att ökad andel lokaler ska kunna gå att boka genom bokningssystemet. Kommunstyrelsen ska också genomföra pilotprojekt gällande lås/larm/passage-hantering för ökat samnyttjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
10.01 Hitta finansieringslösning, anpassa lokalerna och starta pilotprojekt gällande lås/larm/passage-hantering för ökat samnyttjande.		Pilotprojekten ger underlag för utvärdering av möjligt arbetssätt/process på fler fastighetsobjekt.
10.02 Öka andel lokaler, inklusive skollokalerna, som ska gå att boka genom bokningssystemet.		Ökat resursutnyttjande av kommunens lokaler.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
10.03 Genomföra och implementera närhetsanalys till idrott, fritid, kultur och rekreation i planeringsverktyg för utveckling.	Handlingsplan för idrottspolitiskt program	Bidra till ett jämställt och jämlikt idrotts- och fritidsutbud.

Tabell 5 Nämndens åtgärder inom uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun (KS, VLN, ÄLN, OSN, UBN, AMN, KTN, GSN, IFN, ÖFN, UKAF, SFAB och UKK).

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. Kommunstyrelsen ska undersöka hur långsiktiga demokratistärkande insatser kan utformas för att stärka underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. I uppdraget ingår även att stötta valnämnden i genomförande av valet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
11.01 Stötta valnämnden i genomförande av valet och arbeta för ett ökat valdeltagande		Att allmänna valen 2026 genomförs på ett tryggt, rättssäkert och tillgängligt sätt samt uppbyggnad av en robust valorganisation.
11.02 Genomför demokratistärkande insatser för att stärka underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande.		Uppsalas invånare får bättre förutsättningar att vara delaktiga under och mellan val, vilket stärker den lokala demokratin. På sikt kan demokratistärkande åtgärder bidra till ökad förståelse för demokratiska processer och öka invånares delaktighet.

Tabell 6 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Nämndens grunduppdrag

Lokaler och bostäder för kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen ansvarar för att tillhandahålla ändamålsenliga, hållbara och kostnadseffektiva lokaler och bostäder till nämnderna. Arbetet utförs med fokus på kvalitet, effektivitet och service. Kommunstyrelsen utgör motpart till hyresvärd vid inhyrningar och representerar alla nämnder i fastighetsrelaterade frågor.

Genom både lång- och kortsiktig planering och förvaltning av lokal- och bostadsbestånd stöder kommunstyrelsen nämnderna i utvecklingsarbetet och ökar deras förutsättningar att fokusera på respektive kärnverksamhet.

Måltider och städning inom skola och äldreomsorg

Genom att tillaga och servera god och näringsriktig kost till förskolor och skolor bidrar kommunstyrelsen till bättre förutsättningar för Uppsalas barn och elever. Genom att erbjuda näringsriktig och god mat på Uppsalas seniorrestauranger och till kommunens äldreboenden skapar nämnden förutsättningar för att äldre ska kunna bibehålla eller förbättra en god hälsa.

I nämndens ansvar ingår att utföra städning av pedagogiska lokaler. Det ska genomföras på ett sätt som ger barn och elever en ren, hygienisk och god miljö att vistas i enligt folkhälsomyndighetens riktlinjer. Nämnden ansvarar även för att utföra städning av kontor, bibliotek, äldreboende, idrottshallar, lägenheter, byggbodar samt övriga småuppdrag.

Övergripande styrning, planering och uppföljning

Kommunstyrelsen styr och samordnar den kommunala verksamheten samt leder arbetet med att ta fram och följa upp kommun- eller koncernövergripande styrdokument. Hållbarhetsdimensionerna i Agenda 2030 och klimatbudgeten integreras i ordinarie styrning. Kommunstyrelsen leder även kommunens arbete med verksamhetsplanering, uppföljning och internkontroll med fokus på kvalitetsförbättringar. Det ger förutsättningar för att kraftsamla kring viktiga frågor och säkerställer en ändamålsenlig och kvalitativ verksamhet. Som underlag för planering tas bland annat befolkningsprognoser och en kommungemensam omvärldsanalys fram.

Kommunstyrelsen arbetar med kommunkoncernens långsiktiga prognoser och investeringsplaner. Det ger förutsättningar för att hantera framtida finansiella utmaningar och säkra budget i balans. Analys av ekonomin över tid och i relation till andra är centralt för rätt användning av kommunkoncernens resurser.

Kommunstyrelsen tillhandahåller ett effektivt och samordnat verksamhetsnära stöd till nämnderna i koncernen. Stödet ges inom ekonomi, HR, kommunikation, IT, kansli och fastighet. Kommunstyrelsens förvaltningar bidrar till hög kvalitet och effektivitet i verksamheten genom att ta det normativa ansvaret för dessa processer.

Informationsförvaltning, juridik och ärendeberedning

Kommunstyrelsen leder och utvecklar kommunens informationsförvaltning och arkiv. Hanteringen av allmänna handlingar omfattar att registrera och lämna ut allmän handling, tillgängliggöra information och ge medborgare och andra en god insyn i kommunkoncernens arbete. Som arkivmyndighet ansvarar kommunstyrelsen för att styra och vägleda kommunens verksamheter i frågor om informationshantering, samt för att bevara och vårda kommunens information långsiktigt.

Kommunstyrelsen tillhandahåller juridiskt stöd till kommunkoncernens verksamheter och arbetar med att upprätthålla och förbättra regelefterlevnad inom alla kommunkoncernens verksamheter.

Nämnden säkerställer att varor, tjänster och entreprenader upphandlas i enlighet med gällande lagstiftning och på ett för kommunen ekonomiskt fördelaktigt sätt. Upphandlingarna ska bidra till långsiktiga och strukturella förbättringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning. Inköpsprocessen är digital, både avseende e-handel och logistik, för att säkerställa ett enkelt och effektivt flöde.

Kommunstyrelsen leder och utvecklar kommunens ärendeberegningsprocess och tillhandahåller stöd inom utredning, juridik, ärendehantering samt omvärldsbevakning. Kommunstyrelsen tillhandahåller ett samordnat stöd för planering, koordinering och genomförande av sammanträden för nämnder, kommunfullmäktige, kommunrevisionen och inom arvodesberedning. Syftet är att

skapa förutsättningar för förtroendevalda att fatta tydliga, kvalitativa och rättssäkra beslut.

Innovation, verksamhetsutveckling och digitalisering

Kommunstyrelsen vårdar och utvecklar det kommunövergripande ledningssystemet. Här ingår stöd för att utveckla kommunens förmågor inom kvalitetsledning, innovation, processutveckling och projektledning. Genom verktyg, modeller, samordning, samverkan och rådgivning bidrar kommunstyrelsen till att säkra kvalitet och främja en kontinuerlig utveckling av verksamheter. Kommunstyrelsen möjliggör även för ökad digitalisering genom bland annat stöd i datahantering, automation, användningen av AI-verktyg och digitala innovationer, vilket är avgörande för en effektiv, hållbar och kvalitativ verksamhetsutveckling över tid.

Kommunstyrelsen stödjer nämndernas och de kommunala bolagens digitala utveckling med tjänster och infrastruktur som möjliggör digitalisering av välfärdstjänster och effektivisering av interna processer, på ett säkert och kostnadseffektivt sätt. Nämnden säkerställer även försörjning av digitala arbetsredskap inklusive support och cirkulär hantering. Detta genom en effektiv objektförvaltning, god avtalsförvaltning samt strategiskt fokus och genomförande av beslutad policy för digital transformation.

Den moderna arbetsplatsen där digitala lösningar används ger fler möjligheter till samarbete, utveckling, ledarskap och medarbetarskap. Kommunstyrelsen tar ett kommungemensamt ansvar för att digitalisera och automatisera processer och lärande.

Nationella minoriteter

Kommunstyrelsen samordnar kommunens övergripande arbete med den nationella minoritetspolitiken utifrån gällande lagstiftning och Sveriges nationella och internationella åtaganden avseende de nationella minoriteterna judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Kommunstyrelsen svarar även särskilt för samordning av kommunens arbete med samråd där de nationella minoriteterna särskilt bjuds in samt samordning av kommunens åtaganden som finskt förvaltningsområde. Genom att stödja nämnder bidrar kommunstyrelsen till att främja de nationella minoriteternas rättigheter. Kommunen ska i arbetet beakta särskilt utsatta minoriteters rätt att känna sig trygga och att inte bli utsatta för diskriminering och hat, till exempel i form av antisemitism.

Kommunen som arbetsgivare

Kommunstyrelsen säkerställer att arbetsgivaren följer lag och kollektivavtal inom arbetsrätts- och arbetsmiljöområdet. Det görs genom att utveckla, följa upp och förvalta kommunens normativa processer, regelverk och villkor.

Kommunstyrelsen stöttar verksamheten genom att tillhandahålla styrning, metodik, arbetssätt och rutiner för kompetensförsörjning. Området omfattar även arbete med kommunens varumärke som arbetsgivare samt chefs- och ledarförsörjning. Utgångspunkten är att kompetensförsörjningsplanering är en integrerad del av verksamhetsplanerings- och uppföljningsprocessen. Kommunstyrelsen bidrar även till att stärka förutsättningarna för långsiktig kompetensförsörjning av kommunens

verksamheter. Genom att erbjuda en inkluderande, jämställd och hälsofrämjande arbetsmiljö är Uppsala kommun en förbild på den lokala arbetsmarknaden.

Kommunstyrelsen har ansvar för kommungemensam kompetensutveckling inom chefs- och ledarskap. Bland annat genom olika utbildningsprogram för kommande, nya och befintliga chefer samt genom riktade aktiviteter inom aktuella chefs- och ledarskapsfrågor.

För att stärka förmågan hos kommunens chefer att ta tillvara medarbetares kompetens i verksamhetsutveckling tillhandhåller kommunstyrelsen förändrings- och metodstöd för ändamålet.

Kommunstyrelsen ger nämnder och bolagsstyrelser ett verksamhetsnära stöd som omfattar kompetensförsörjning, arbetsmiljö, chefs- och ledarutveckling, medledarskap, löneprocess, arbetsrättslig rådgivning samt förändrings- och organisationsutveckling.

Service

Genom kontaktcenter bidrar kommunstyrelsen till att Uppsala kommun kännetecknas av god service, hög tillgänglighet och effektivitet i kontakter med invånare, företag och organisationer. Alla invånare och besökare ska ges en likvärdig service.

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivar-nämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepade kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N1.1.01 Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot en hållbar arbetssituation.		En långsiktigt god hälsa bland medarbetare.

Tabell 7 Kommunstyrelsens åtgärder till nämndmål N1.1: Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Satsningar inom fokusmål 1

Belopp i tusental kronor	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tidsbegränsade satsningar			
<i>Dataanalysplattform</i>	2 500	1 000	1 000
<i>Genomförande av NIS2-direktivet och kommunal anslutning till utbetalningsmyndigheten</i>	5 100	5 100	5 100
<i>Kommunstyrelsens politiska verksamhet, inklusive partistöd</i>	900		
<i>Medaljmiddag och förtjänsttecken</i>	2 000		
<i>Plattform uppsala.se</i>	4 500	6 000	
<i>Politiska sekreterare – valåret 2026</i>	2 900		
<i>Upphandling av systemstöd</i>	10 000	20 000	16 000

Tabell 8 Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet (alla nämnder och bolag).

Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Stadskärnan ska bland annat vidareutvecklas och samverkan ske för ett attraktivt city. Uppdraget omfattar även att skapa bättre förutsättningar för att utveckla mer byggbar mark för olika typer av verksamheter på strategiska platser i kommunen. Det innefattar också att främja affärsutveckling inom landsbygdsnäringar som bidrar till minskad klimatpåverkan, effektiv resursanvändning och lokal innovation. Kommunen ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch. Uppdraget är en del av genomförandet av näringslivsprogrammet samt landsbygdsprogrammet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
12.01 Bidra till en testbädd för lokalt producerad vätgas tillsammans med innovationsstödsystemet, Uppsala Vatten och Region Uppsala.		Stärk Uppsala som miljö för utveckling av hållbar teknik.
12.02 Uppdatera Arkitekturpolicyn (KF 2017) för ett framtida byggande som är lokalt förankrat och som där det är tillämpligt tar stöd i Uppsalas byggnadstradition.		En stadsmiljö som ligger i framkant vad gäller arkitektonisk kvalitet, klimatomställning, platsanknytning och kultur och som där det är tillämpligt tar stöd i Uppsalas byggnadstradition. Det ger en stad som är attraktiv, välfungerande, hållbar och trygg.
12.03 Lyfta fram, stärka och synliggöra Uppsalas styrkor och fokusbranscher.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ett starkt platsvarumärke och positiv samhällsutveckling och internationell konkurrenskraft.
12.04 Vidareutveckla stadskärnan och samverka för ett attraktivt city för boende, verksamheter och besökare.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ett starkt platsvarumärke och positiv samhällsutveckling och internationell konkurrenskraft.
12.05 Höga ambitioner kring växande verksamhetsområden där flera fokusbranscher har sin hemvist, exempelvis Främre Boländerna och Uppsala Business Park, ska ta plats i marknadsföringen.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ett starkt platsvarumärke och positiv samhällsutveckling och internationell konkurrenskraft.
12.06 Stärka Uppsalas fokusbranscher och kluster och främja gränsöverskridande utveckling.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Utveckling i näringslivet och av kommunens verksamhet.
12.07 Arbeta med hållbar och innovativ affärsutveckling i nära samverkan med akademi, näringsliv och det offentliga samt det innovationsstödjande systemet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Utveckling i näringslivet och av kommunens verksamhet.
12.08 Uppsala kommun ska ge en samordnad, rådgivande, rättssäker, effektiv företagservice och ett gott bemötande i kontakterna med näringslivet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad servicegrad, kvalitet och effektivitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
12.09 Uppsala kommun ska vara ledande inom digitala tjänster och arbeta med ett datadrivet beslutsfattande för att säkerställa en enkel, rättssäker och effektiv företagservice för hela näringslivet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad servicegrad, kvalitet och effektivitet.
12.10 Skapa förutsättningar för mer byggbar mark för olika typer av verksamheter i olika lägen i kommunen genom tidig dialog med näringslivet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad byggbarhet och detaljplaner anpassade efter näringslivets behov.
12.11 Arbeta för att kommunen i snitt har en portfölj om cirka 45 hektar verksamhetsmark i olika lägen med färdig detaljplan vilket ger beredskap att möta marknadens behov.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad byggbarhet och detaljplaner anpassade efter näringslivets behov.
12.12 Uppsala kommun ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Långsiktiga och strukturella förändringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning.
12.13 Uppsala kommun ska kännetecknas av dialog och tillgänglighet när det gäller upphandling.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Långsiktiga och strukturella förändringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning.
12.14 Arbeta med att skapa förutsättningar kring teknisk försörjning (el, vatten, värme etc.) för befintligt näringsliv och etableringar.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad byggbarhet och detaljplaner anpassade efter näringslivets behov.
12.15 Se över möjligheterna att utveckla en multihub i ett utpekad område på landsbygderna.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Livskraftig kommersiell och offentlig service i samarbete.
12.16 Verka för att stärka digital infrastruktur och konnektivitet i hela kommunen utifrån Region Uppsalas handlingsplan.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Varierat bostadsutbud och hållbar mobilitet.
12.17 Samverka för utbyggnad av ett vätgassystem (grön vätgas), inklusive lokal produktion, energilager och fordon.	Energiprogram 2050	Tydlig ansvarsfördelning och samordning av arbetet med elektrifiering av transportsystemet.

Tabell 9 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 12. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

Uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser (KS, GSN, PBN, KTN, IFN, MHN, RÄN, DUAB, UKK, UST, UKAF och UPAB).

Evenemangen bidrar till att Uppsala upplevs som en levande och trygg plats. En mer levande stad och stadskärna ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av omsättning och arbetstillfällen. Processer, samarbeten och infrastruktur för evenemang och upplevelser ska utvecklas. Det ska upplevas lätt för föreningar, det fria kulturlivet och evenemangsarrangörer att boka platser genom förenklad tillståndsgivning och minskad administration. Kommunstyrelsen ska ta fram en tydlig inriktning för kommunens arbete med evenemang. För att synliggöra viktiga händelser så som kulturella evenemang, sportsliga aktiviteter och jubileum i staden ska kommunstyrelsen utreda ett koncept kring smyckning av staden i form av exempelvis flaggor, affischer på lyktstolpar och banderoller.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
13.01 Ta fram en tydlig inriktning för kommunens arbete med evenemang (enligt KSN-2024-02534).		Evenemang gör Uppsala till en mer levande stad och stadskärna som ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av omsättning och arbetstillfällen.
13.02 Utveckla kommunens arbete med uthyrning av arenor och lokaler (enligt KSN-2024-02835/02836).		Uppsala har en tydlig profil som stad där det är enkelt att arrangera evenemang, där kontakterna med kommunen är enkla och kontaktvägarna tydliga.
13.03 Utreda ett koncept kring smyckning av staden i form av exempelvis flaggor, affischer på lyktstolpar och banderoller vid viktiga händelser kulturella evenemang, sportsliga aktiviteter och jubileum i staden.		Tydligt synliggörande av viktiga händelser så som stora fotbollsmatcher på Studenternas, universitetens jubileum och kulturlyftet. Infrastruktur, drift och finansiering ska beskrivas i konceptet.

Tabell 10 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande (AMN, KS, OSN, UBN, GSN, IFN, KTN, MHN, PBN, RÄN, SCN, ÄLN, ÖFN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA, UHEM, UKK och UST).

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Kommunstyrelsen ska utvärdera piloten SAO-jobb på Gränbyskolan och ta fram förslag på hur modellen kan implementeras på fler skolor för att öka skolnärvaron och studiemotivationen samt ge möjligheter till arbetslivserfarenhet hos ungdomar. Kommunstyrelsens verksamheter ska även verka för att ta emot praktik/lärlingsplatser samt stärka arbetet med att införa sysselsättningsfrämjande åtgärder och reservera kontrakt för sociala företag i upphandling.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
14.01 Stärka arbetet med att införa sysselsättningsfrämjande åtgärder och reservera kontrakt för sociala företag i upphandling tillsammans med berörda verksamheter.		Ge invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet.
14.02 Utvärdera piloten SAO-jobb på Gränbyskolan och ta fram förslag på hur modellen kan implementeras på fler skolor.		Öka skolnärvaron och studiemotivationen samt ge möjligheter till arbetslivserfarenhet.
14.03 Kommunstyrelsens verksamheter ska verka för att ta emot praktik/lärlingsplats och arbetsmarknadsanställningar.		Säkrad långsiktig kompetensförsörjning för kommunen samt fler invånare i egen försörjning.

Tabell 11 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar (UBN, KS, AMN, OSN, ÄLN och KTN)

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser. Det finns en brist på arbetskraft inom flera jobb som kräver yrkesutbildning. Utifrån kunskap om kompetensbristen inom olika yrken ska insatser

genomföras för att bidra till kompetenshöjande utbildningar och matchning. Kommunstyrelsen ska inom ramen för företagsbesök och mötesplatser mellan kommun och näringsliv, aktivt arbeta för att fler elever väljer yrkesinriktade utbildningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
15.01 Via företagsbesök och befintliga mötesplatser för samverkan mellan kommun och näringsliv aktivt arbeta för att fler elever väljer yrkesinriktade utbildningar.		Initiativlista med förslag på gemensamma aktiviteter tillsammans med näringslivet för att få fler elever välja yrkesinriktade utbildningar.
15.02 Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden utveckla en modell för att informera om utbildningsutbud och identifiera nya behov.		Utvecklad kunskapsbas för att utveckla arbetet med att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.
15.03 Fördjupad dialog med arbetsgivare för att möjliggöra gemensamma insatser kring praktik- och lärlingsplatser.		Fler elever får möjlighet att genomföra obligatorisk praktik för examen, vilket stärker yrkesutbildningarnas genomströmning och bidrar till ökad kompetensförsörjning i näringslivet.

Tabell 12 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden (alla nämnder och bolag).

Som en av de fyra storstäderna ska Uppsala positionera sig som en aktiv och trovärdig samverkanspart i frågor som är avgörande för kommunens utveckling och attraktivitet. Kommunstyrelsen ska kartlägga Uppsala kommuns prioriterade EU-frågor för den europeiska mandatperioden 2024–2029 i syfte att skapa en tydlig riktning för kommunen i EU-frågor som kan bidra till positionsförflyttningar till nytta för uppsalaborna. I uppdraget ingår åtgärder såsom att tillvarata och attrahera nationell kompetens och att fortsätta utveckla Uppsala International Hub. Uppdraget är en del av genomförandet av näringslivsprogrammet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
16.01 Kartlägg Uppsala kommuns prioriterade EU-frågor för europeiska mandatperioden 2024–2029.		Skapar en tydlig riktning för kommunen i EU-frågor som kan bidra till positionsförflyttningar till nytta för uppsalaborna.
16.02 Stärka det gemensamma ekonomistödet vid ansökan, genomförande och rapportering av utvecklingssatsningar som sker med stöd av extern finansiering.		Förenklad hantering, minskad risk för fel och sammantaget minskad administrativ belastning. Tillsammans med övriga insatser och resurser, ger det ökade möjligheter till extern finansiering.
16.03 Införa och implementera framtaget förslag på stödfunktion/metodstöd som ska hjälpa kommunens verksamheter att hitta extern finansiering på regional, nationell och EU-nivå för utvecklingsprojekt och utvecklingssatsningar. Stärka det strategiska arbetet med extern finansiering.		Ökad kompetens och förmåga att söka extern finansiering för att utveckla verksamheten i linje med verksamhetens uppsatta målsättningar. Ökad kunskap om sökta medel och dess effekter på verksamheten.
16.04 Arbeta fram en kommunikationsinriktning, med		Att Uppsala uppfattas som en av fyra storstäder i Sverige samt ett attraktivare

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
tillhörande aktiviteter, som ger förvaltningar och bolag stöd i arbetet med att positionera Uppsala som storstad och stärker Uppsalas position nationellt och internationellt.		Uppsala för de som bor, verkar och vistas i Uppsala.
16.05 Aktivt tillvarata och attrahera nationell och internationell kompetens genom möten och kongresser samt evenemang.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad tillgång till kompetent arbetskraft.
16.06 Fortsätta utveckla Uppsala International Hub och där igenom ge service till företag med behov av internationell kompetens.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad tillgång till kompetent arbetskraft.

Tabell 13 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utvecklingen i och tillsammans med omvärlden.

Uppdrag 17. Utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad (GSN, UKK, UKAF, KTN, IFN, DUAB, PBN och KS).

Uppsalas torg och andra offentliga rum ska vara attraktiva, tillgängliga och trygga där människan sätts i centrum för att skapa levande mötesplatser. En levande innerstad är även viktig för att utveckla cityhandeln. Stora torget, Vaksala torg, S:t Eriks torg, Fyrstorg och Dragarbrunns torg ska utvecklas för att främja liv och rörelse. Kommunstyrelsen ska genomföra dialog och småskaliga platsaktiveringar med invånare och aktörer för att testa idéer och bygga lärande inför permanenta förändringar av stadens offentliga rum.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
17.01 Genomför dialog och småskaliga platsaktiveringar med invånare och aktörer för att testa idéer och bygga lärande inför permanenta förändringar av stadens offentliga rum.		Ökad attraktionskraft och upplevelse av innerstaden som levande, trygg och inkluderande. Förbättrad samverkan mellan kommunen, fastighetsägare, näringsliv och civilsamhälle. Ökad delaktighet och inflytande för invånare i utvecklingen av stadens offentliga rum.
17.02 Engagera näringslivet för att arbeta med stadens innehåll i befintlig bebyggelse.		Åtgärder och anpassningar av befintlig bebyggelse som är bättre anpassade utifrån näringslivets och invånarnas behov.
17.03 Genomföra gångflödesmätning inom Uppsala tätort.	Handlingsplan för mobilitet och trafik	Uppsala kommuns gångstråk ska vara attraktiva och av mycket god standard.

Tabell 14 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 17. Utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad.

Uppdrag 18. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde (KS).

För att stärka Uppsalabornas delaktighet och inflytande över sitt närområdes utveckling och bättre tillvarata boendes kunskap och önskemål ska kommunen utreda hur arbetet med medborgarbudget kan utvecklas. Medborgarbudgetar kompletterar den representativa demokratin och formella former för dialog och delaktighet genom att låta invånarna i ett område föreslå och rösta om hur en avsatt budget ska användas för att förbättra området. För att öka medborgarengagemanget ska kommunstyrelsen genomföra två medborgarbudgetpiloter i staden. I uppdraget ingår även att öka

kunskapen om hur Uppsala kommun och lokala aktörer kan samverka för att öka ungdomars delaktighet i bygdernas hållbara utveckling.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
18.01 Genomföra två medborgarbudgetspiloter i staden.		Ökat medborgarengagemang.
18.02 Förtydliga ekonomistyrningen för medborgarbudgeten i syfte att kunna hantera driftskostnader av förslag som innebär investeringar.		Genomföra medborgarbudgetens intentioner inom beslutade ekonomiska ramar.
18.03 Öka kunskapen hos kommunen om hur Uppsala kommun och lokala aktörer kan samverka för att öka ungdomars delaktighet i bygdernas hållbara utveckling.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Lokalt engagemang och aktivt stöd för utveckling av hållbara landsbygder i en klimatneutral kommun.
18.04 Undersöka hur Uppsala kommunen kan stödja initiativ som stärker landsbygdernas förmåga till reducerad klimat- och miljöpåverkan.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Lokalt engagemang och aktivt stöd för utveckling av hållbara landsbygder i en klimatneutral kommun.

Tabell 15 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 18. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde.

Uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden (KS, PBN och GSN).

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati. Det är också viktigt att utveckla formerna för medborgardialoger så att fler röster fångas upp och fler kommer till tals.

Kommunstyrelsen ska utveckla dialogmetoder för ökad förståelse och samsyn om samhällsbyggandets betydelse för klimatomställningen men även vidareutveckla vägledning, rutiner och metoder för dialog i tidiga skeden av samhällsbyggandet. Vidare ska kommunstyrelsen skapa förutsättningar för servicepunkterna att samla och skicka in invånares synpunkter och förslag på hur kommunen kan öka kvaliteten i landsbygdsutvecklingen. Uppdraget är en del av genomförandet av landsbygdsprogrammet och handlingsplan för full delaktighet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
19.01 Utveckla dialogmetoder för ökad förståelse och samsyn om samhällsbyggandets betydelse för klimatomställningen samt säkra att metoden används.		Invånare och lokala aktörer får ökad förståelse och inflytande i klimatfrågor som berör samhällsbyggandet, vilket leder till mer hållbara och lokalt förankrade lösningar.
19.02 Utveckla arbetet med dialog och delaktighet i stadsbyggandet för att ta tillvara kunskap och erfarenheter från funktionsrättsrörelsen samt brukare.	Handlingsplan för full delaktighet	Alla ska tryggt kunna förflytta sig, vistas i och använda Uppsalas inne- och utemiljö. Tillgängligheten ska öka i offentliga lokaler och dess utemiljöer.
19.03 Utöka samverkan mellan angränsande kommuner, Region Uppsala, Uppsala kommun och Länsstyrelsen i Uppsala län genom ökad dialog samt formulering av gemensamma mål och aktiviteter för landsbygdsutveckling.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Lokalt engagemang och aktivt stöd för utveckling av hållbara landsbygder i en klimatneutral kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
19.04 Skapa och genomför en plan för representanter från kommunens olika förvaltningar och bolag (och Region Uppsala) att gemensamt och regelbundet besöka utvalda orter på landsbygderna för samtal och rådgivning samt undersöka hur man kan öka tillgängligheten till samhällsdialoger och möten.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Lokalt engagemang och aktivt stöd för utveckling av hållbara landsbygder i en klimatneutral kommun.
19.05 Verka för att servicepunkterna bibehåller relevans och är tillgängliga för alla kommuninvånare samt se över vilka orter där det finns behov och förutsättningar för att skapa nya.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Livskraftig kommersiell och offentlig service i samarbete.
19.06 Skapa förutsättningar för servicepunkterna att samla och skicka in invånares synpunkter och förslag på hur kommunen kan öka kvalitén i landsbygdsutvecklingen och förankrade medborgardialoger.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Livskraftig kommersiell och offentlig service i samarbete.
19.07 Skapa förutsättningar för servicepunkterna att erbjuda tillfällen där invånare kan tala med kommunrepresentanter via telefon eller digitala möten.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Livskraftig kommersiell och offentlig service i samarbete.
19.08 Intensifiera samverkan med offentliga aktörer (som till exempel Region Uppsala, Länsstyrelsen i Uppsala län, Tillväxtverket och polisen) rörande lokal service.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Livskraftig kommersiell och offentlig service i samarbete.
19.09 Utveckla dialoger med offentliga och kommersiella ägare av lokaler (såsom lokaler för pedagogisk verksamhet) för att möjliggöra användning av lokaler för andra verksamheter.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Livskraftig kommersiell och offentlig service i samarbete.
19.10 Utveckla samverkan och dialog med lokala marknadsaktörer och andra relevanta aktörer såsom Post- och telestyrelsen (PTS), Sveriges Kommuner och regioner (SKR) och Region Uppsala.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Varierat bostadsutbud och hållbar mobilitet.

Tabell 16 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet (PBN, KS och GSN).

Ledtiderna för byggprojekt ökar i stora delar av landet med ökande utredningskrav, remissrundor och domstolshantering. De långa ledtiderna är inte den enda anledningen, men är tillräckligt avgörande för att ge väsentligt negativ påverkan på både byggtakt och antal byggda bostäder. Kommunstyrelsen ska utarbeta åtgärder som bidrar till att minska ledtiden för planläggning och bygglov.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
20.01 Utarbeta konkreta åtgärder som bidrar till att minska ledtiden för planläggning och bygglov.		Ökad effektivitet inom samhällsbyggnadsprocessen leder till

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
-----------------	----------------------------	---------------------------------

Tabell 17 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Uppdrag 21. Utveckla trafikstyrningen och trafikregleringen samt utreda möjligheterna till trafikövervakning för ökad framkomlighet och trygga trafikmiljöer (GSN, KS och UPAB).

Uppsala växer vilket medför en ökad trafikbelastning. Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling. Trafikmiljön behöver utformas för att säkerställa trafiksäkerhet, trygghet och tillgänglighet till det offentliga rummet. Kommunstyrelsen ska utveckla arbetet med cykeltrafik för att nå kommunens färdmedelsmål samt stärka framkomligheten för kollektivtrafiken i innerstaden och ge mer plats för stadsliv. I uppdraget ingår även att förbättra förutsättningarna för hållbart resande för alla invånare på landsbygderna till och från kultur, idrotts- och fritidsaktiviteter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
21.01 Utreda förutsättningarna för att skapa cykelvänliga arbetsplatser inom kommunstyrelsens verksamheter, i enlighet med kriterierna på uppsala.se/cykelvanligast .		Ökad andel medarbetare som väljer cykel som transportmedel till arbetet, vilket bidrar till minskade klimatutsläpp och förbättrad folkhälsa.
21.02 Utveckla arbetet med cykeltrafiken för att nå kommunens färdmedelsmål.	Uppdrag som följer av trafiknätsplan	Ökade andelar som väljer cykel som färdmedel.
21.03 Stärk framkomligheten för kollektivtrafiken i innerstaden och ge mer plats för stadsliv.	Uppdrag som följer av trafiknätsplan	Ökad tillgänglighet till innerstaden och mer plats för stadsliv.
21.04 Utveckla kollektivtrafikens infrastruktur med högre framkomlighet och fler bytespunkter.	Uppdrag som följer av trafiknätsplan	Ökade andelar kollektiva resor av det motoriserade resandet.
21.05 Hantera genomfartstrafiken i västra Uppsala.	Uppdrag som följer av trafiknätsplan	Minskad genomfartstrafik på gatorna inom västra Uppsala.
21.06 Stärk framkomlighet för biltrafik på vissa trafikleder i enlighet med uppdragen under rubriken hantering av målkonflikter och behov av handlingsfrihet i trafiknätplanen.	Uppdrag som följer av trafiknätsplan	Minskad genomfartstrafik i innerstaden och i västra Uppsala och motorfordonstrafikens framkomlighet uppfyller trafiknätsplanens riktlinjer.
21.07 Utveckla dialogen inom kommunkoncernen för att förbättra infrastrukturen för hållbart resande, och för att öka användningen av mobilitetstjänster.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Varierat bostadsutbud och hållbar mobilitet.
21.08 Förbättra förutsättningarna för hållbart resande för alla invånare på landsbygderna till och från kultur, idrotts- och fritidsaktiviteter.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Vitalt och inkluderande kulturliv samt idrotts- och fritidsaktiviteter i landsbygderna.

Tabell 18 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 21. Utveckla trafikstyrningen och trafikregleringen samt utreda möjligheterna till trafikövervakning för ökad framkomlighet och trygga trafikmiljöer.

Uppdrag 22. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C samt utreda om infartsparkeringar kan komplettera den pågående utbyggnaden av pendlarparkeringar (KS, UPAB och GSN).

Tillgängligheten till innerstaden är central för att ha ett levande och attraktivt centrum för alla Uppsalabor. I samband med att Uppsala växer behövs nya lösningar för markeffektiv parkering. Kommunstyrelsen ska säkerställa mark för att ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, innerstaden och nya Uppsala C. Utbygganden av fyra spår till Uppsala kommer att öka möjligheterna för ett hållbart resande. Många på landsbygderna kommer dock även fortsättningsvis att behöva välja bilen och kommunstyrelsen ska inom ramen för uppdraget utveckla olika parkeringskoncept för staden och landsbygderna.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
22.01 Säkerställa mark för att ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C.		Möjliggöra Uppsala parkerings fortsatta arbete med att ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och Uppsala C.
22.02 Utveckla olika parkeringskoncept för staden och landsbygderna.	Uppdrag som följer av trafiknätsplan	Minskad privat motorfordonstrafik i innerstaden och ökad andel kombinationsresor.
22.03 Utreda hur multihubbar kan utformas för att bidra till cirkulära flöden och avfallsförebyggande.	Avfallsplan	Minskad mängd avfall och ökad mängd material och produkter som återanvänds.

Tabell 19 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 22. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C samt utreda om infartsparkeringar kan komplettera den pågående utbyggnaden av pendlarparkeringar.

Uppdrag 24. Utreda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden (UVA, KS, PBN och MHN).

För utbudet av prisåtkomliga bostäder är det av vikt att kommunen och dess bolag bidrar på de sätt de kan till att minska bostadsprojektens totalkostnader och sänka de trösklar som marknadens förutsättningar ger. Det gäller särskilt inom de prioriterade tätorterna på landsbygden med dess typiskt sett lägre intäktsnivåer. Kommunstyrelsen ska ta fram och testa modeller för plangenomförande vid enskilt huvudmannaskap för att underlätta bostadsbyggandet i prioriterade tätorter. Kommunstyrelsen ska även i högre grad samordna entreprenader i fall där enskilt huvudmannaskap föreligger, eller allmän plats saknas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
24.01 I högre grad samordna entreprenader i fall där enskilt huvudmannaskap föreligger, eller allmän plats saknas.		Effektivare genomförande minskar taxepåverkande kostnader.
24.02 Ta fram och testa modeller för plangenomförande vid enskilt huvudmannaskap för att underlätta bostadsbyggandet i prioriterade tätorter.		Förbättrad samverkan inom kommunkoncernen och bättre förutsättningar för VA-lösningar och bostadsbyggande på landsbygden.
24.03 Bistå Uppsala Vatten AB i att hitta innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-lösningar.		Ett gediget kunskapsunderlag och förutsättningar för att fortsätta utforska vad vilka framtida VA-lösningar som kan

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
		tillämpas i Uppsalas fortsatta samhällsutbyggnad.

Tabell 20 Kommunstyrelsens åtgärder till Utreda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden.

Uppdrag 25. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden samt planera firanden av Vaksalaskolan 100 år och UKK 20 år under 2027 (KS, KTN, GSN, UBN, UKK, SFAB och DUAB).

Uppsala kommun ska delta i Uppsala universitets och Sveriges lantbruksuniversitets förberedelser för sina respektive jubileum år 2027, Uppsala universitet 550 år samt Sveriges lantbruksuniversitet 50 år. Kommunstyrelsen ska verka för att kommunens verksamheter genomför aktiviteter som synliggör universitetens jubileum samt vid behov stödja samordningen av dessa.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
25.01 Verka för att kommunens verksamheter genomför aktiviteter som synliggör universitetens jubileum samt vid behov stödja samordningen av dessa.		Ökad synlighet för Uppsala som en attraktiv kultur- och kunskapskommun på nationell och internationell nivå.
25.02 Möjliggöra för öppet hus i stadshuset för allmänheten.		Öka delaktighet och tillgänglighet till kommunen.

Tabell 21 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 25. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden samt planera firanden av Vaksalaskolan 100 år och UKK 20 år under 2027.

Nämndens grunduppdrag

Näringslivsutveckling för fler jobb

Kommunstyrelsen samverkar med näringslivets olika aktörer för att skapa förutsättningar för 2000 nya arbetstillfällen årligen. Nämnden bidrar också till att öka tillgången till kompetens på arbetsmarknaden. Syftet är att öka matchningen på arbetsmarknaden, motverka att Uppsalas näringsliv saknar kompetens inom kunskapsintensiva yrken och inom andra yrken som kräver yrkesutbildning.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens arbete med att utveckla företagsservice och näringslivsarbete. Genom samverkan med företagsfrämjande aktörer stärks förutsättningarna för att Uppsalas näringsliv ska kunna fortsätta utvecklas. Nämnden genomför aktiviteter och skapar mötesplatser som synliggör företagande tillsammans med universiteten, offentliga aktörer och andra organisationer. Särskild fokus läggs på kvinnors företagande, unga och personer med utländsk bakgrund. Genom kommunens etableringsfunktion bidrar kommunstyrelsen till att stärka förmågan till snabb, effektiv och rättssäker hantering i ny- och expansionsetableringar. Nämnden leder även arbetet med att förbättra kommunens företagsservice med rättssäker, snabb och företagsanpassad handläggning.

Kommunstyrelsen samarbetar med näringslivet och andra organisationer för att utveckla besöksnäringen och destinationen. Nämnden förvaltar varumärkesplattformen och utvecklar marknadsföringen av Uppsala som

boendekommun, näringslivskommun och besöksmål. Syftet är att attrahera och behålla invånare, företag och besökare.

Service, delaktighet och kommunikation

Kommunstyrelsen utvecklar former för dialog och samverkan som stärker invånares, organisationers och näringslivets möjlighet att vara medskapande i kommunens verksamhet och utveckling. Kommunstyrelsen ansvarar för att olika samhällsaktörers perspektiv beaktas i den fysiska planeringen. Detta sker genom dialog, samverkan och medskapande processer med medborgare, intresseföreningar, näringsliv, akademi, statliga och regionala myndigheter samt grannkommuner.

Kommunstyrelsen utvecklar samhällskommunikation som gör invånarna medvetna om sina rättigheter och skyldigheter. Det bidrar till att de som lever, verkar och vistas i Uppsala kommun får insyn i och kan ta del av kommunens tjänster, service och beslut. De bidrar också till att fler känner sig inkluderade och kan vara delaktiga i kommunens utveckling.

Kommunstyrelsen tillhandahåller ett proaktivt kommunikationsstöd till kommunens verksamheter. Här ingår ett verksamhetsnära och operativt kommunikationsstöd, som bidrar till verksamheternas måluppfyllelse. Stödet omfattar även normerande styrning, utveckling av kommunikationskanaler, verktyg, metoder och utbildningar inom kommunikationsområdet. Utöver det bidrar nämnden med utveckling av kommunens internkommunikation och håller samman kommunens kriskommunikation före, under och efter en kris.

Kommunstyrelsen tillhandahåller och levandegör information som förvaras i stadsarkivet genom programverksamhet för allmänheten och pedagogisk verksamhet riktad mot barn och unga.

Hållbart samhällsbyggande

Kommunstyrelsen leder kommunens strategiska planering av samhällsbyggnadsprojekt. Det omfattar översiktsplanering, fördjupningar av översiktsplanen samt övergripande planering för både fysisk infrastruktur, grön- och blåstruktur samt teknisk försörjning. Kommunstyrelsen ser till att översiktsplanens planeringsinriktning säkerställer att kommunens planering och byggande leder till ökad attraktivitet och trygghet i staden, i tätorterna och i bygderna för att tillgodose kommunens behov inom social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Kommunstyrelsen ger direktiv för, finansierar och säkerställer kvalitén i kommunens exploateringsprojekt samt i de övriga samhällsbyggnadsprojekt som nämnden ansvarar för. Kommunstyrelsens exploateringsverksamhet har i uppdrag att tillgängliggöra och utveckla mark för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala.

Kommunstyrelsen säkerställer en ekonomiskt hållbar samhällsbyggnad genom att genomföra strategiska förvärv och försäljningar av fastigheter. Genom en aktiv förvaltning av den kommunala markreserven och utveckling av kommunens markägande skapas värden för Uppsalas medborgare och näringsliv.

Kommunstyrelsen leder arbetet med hållbar landsbygdsutveckling i samverkan med interna och externa aktörer. Arbetet syftar till att stärka lokal demokrati och främja delaktighet i utvecklingen av landsbygden.

Kommunstyrelsen ansvarar för att samhällsplaneringen bidrar till en tillgänglig, inkluderande och trygg livsmiljö för alla.

En hållbar bostadsförsörjning

Kommunstyrelsen leder arbetet med en hållbar bostadsförsörjning i Uppsala genom riktlinjerna i bostadsförsörjningsprogrammet. Kommunstyrelsen säkerställer tillgång på mark för bostäder i olika prisklasser och med olika upplåtelseformer. Ett mål är att skapa bostäder som fler har möjlighet att efterfråga, till exempel bostäder med lägre boendekostnad. Nämnden analyserar hur bostadsbehoven ser ut och hur de kan matchas mot det befintliga utbudet och mot bostäder i nyproduktion. Nämnden analyserar behovet av marktillgång för arbetsplatser i dialog med aktörer från näringslivet. Översiktsplanen styr var i kommunen bostäder och arbetsplatser bör förläggas.

Nämndmål N2.1: Stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling.

Uppsala kommuns kulturplanering bidrar till att skapa ett socialt och kulturellt hållbart samhälle att leva, verka och vistas i. Det ska vara möjligt att uppleva och utöva kultur i hela kommunen. Målet är att erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur. Konst och kultur medverkar till att utveckla och stärka kommunens identitet som en dynamisk och hållbart växande kommun. All kulturplanering ska genomsyras av ambitionen att vara tillgänglig, jämställd och beakta barns och ungas rätt till kultur.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N2.1.01 Verka för en utökad kultur- och fritidsverksamhet på landsbygderna.	Landsbygdsprogram	ökat utbud av fritidsaktiviteter för barn och unga.
N2.1.02 Värna befintliga och främja nyskapande av lokaler och ytor för utställningar, evenemang, eget skapande och annan kulturverksamhet vid om- och nybyggnation i Uppsala kommun.	Handlingsplan för kulturpolitiskt program 2025-2028	Kulturplanering är en integrerad del av samhällsplaneringen.
N2.1.03 Underlätta för föreningsliv och civilsamhälle att skapa mötesplatser.	Kulturpolitiskt program	Kulturplanering är en integrerad del av samhällsplaneringen.
N2.1.04 Fördjupa kunskapen om och utveckla det kulturella hållbarhetsperspektivet, samt säkerställa att det får en tydlig och definierad plats i samhällsbyggnadsprocessen.	Handlingsplan för kulturpolitiskt program 2025-2028	Erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur.
N2.1.05 Utarbeta och använda metoder där kultur används för att göra invånarna delaktiga i samhällsplaneringen.	Handlingsplan för kulturpolitiskt program 2025-2028	Erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur.
N2.1.06 Öka kunskapen om utvecklingspotential hos kulturmiljöer och kulturarv i kommunen, ur ett besöks- och näringslivsperspektiv.	Handlingsplan för kulturpolitiskt program 2025-2028	Erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur.
N2.1.07 Utveckla nätverk och stödjande arbete riktat till kulturella och kreativa branscher, bland annat gällande verksamhetslokaler och kompetensutveckling.	Handlingsplan för kulturpolitiskt program 2025-2028	Erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N2.1.08 Möjliggör för en mångfald av aktörer att finansiera kulturlivet i Uppsala kommun.	Handlingsplan för kulturpolitiskt program 2025-2028	Erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur.
N2.1.09 Öka samverkan med kommunens hembygdsföreningar för att tillgängliggöra berättelser om kommunens landsbygd, kulturmiljöer och kulturarv, och även tillgänggöra föreningarnas lokaler/miljöer.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Lokalt engagemang och aktivt stöd för utveckling av hållbara landsbygder i en klimatneutral kommun.
N2.1.10 Undersök nyttjandet och efterfrågan av offentliga, privata och föreningsdrivna platser på landsbygderna som möjliggör för möten och kan bidra till positiv social interaktion och delaktighet.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Vitalt och inkluderande kulturliv samt idrotts- och fritidsaktiviteter i landsbygderna.
N2.1.11 Informera föreningar och företag på landsbygderna om möjligheterna att söka bidrag från Uppsala kommun och andra aktörer.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Vitalt och inkluderande kulturliv samt idrotts- och fritidsaktiviteter i landsbygderna.
N2.1.12 Erbjud information på servicepunkterna om invånares möjligheter att söka olika stöd till landsbygdsprojekt.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Livskraftig kommersiell och offentlig service i samarbete.

Tabell 22 Kommunstyrelsens åtgärder till Nämndmål N2.1: Stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling.

Satsningar inom fokusmål 2

Belopp i tusental kronor	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Riktade nivåpåverkande beslut			
<i>STUNS innovationsstödssystem</i>		1 320	
Tidsbegränsade satsningar			
<i>Färdigställande Studenternas (UKAF)</i>	4 000		
<i>Platsaktivering gator och torg i city 2026–2028</i>	4 000	4 000	4 000
<i>Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023–2027</i>	800	800	
<i>Satsning på friidrottsevenemang</i>	500	140	
<i>Uppsala International Hub (tidigare talangattraktion) 2025–2027</i>	800	800	
<i>Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025–2027</i>	2 000	2 000	

Tabell 23 Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa jobb åt alla.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 26: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA och UHEM).

Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som klarar dagens klimatförändringar och är förberett på de som inte går att förhindra i framtiden. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet i arbetet med att klimatanpassa kommunen.

I kommunstyrelsens arbete inom uppdraget ingår att hitta systematiska arbetssätt och se över kommunens styrning för klimatanpassningsarbetet med hänsyn till målsättningen om klimatanpassat Uppsala senast 2040. En klimat- och sårbarhetsanalys ska genomföras på kommunövergripande nivå. Tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB och gatu- och samhällsmiljönämnden ska möjligheterna till finansiering av klimatanpassningsåtgärder utredas. Inom uppdraget kommer kommunstyrelsen även att arbeta för att minska klimatpåverkan, bland annat genom att arbeta för minskat matsvinn och ökat återbruk av byggmaterial. Uppdraget är en del i genomförandet av miljö- och klimatprogrammet och landsbygdsprogrammet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
26.01 Utveckla det systematiska arbetet med klimatanpassning samt former för kommunövergripande samverkan och styrning inom området.		Kommunens arbete med klimatanpassning sker systematiskt och samordnat.
26.02 Tillsammans med berörda nämnder och bolag utreda möjligheterna till finansiering av klimatanpassningsåtgärder.		Mer genomförande av klimatanpassningsåtgärder genom tydligare fördelning av ansvar för genomförande och kostnader.
26.03 Tillsammans med utbildningsnämnden utreda förutsättningar och ta fram former för att systematiskt engagera barn och unga i kommunens klimatarbete.		Bättre förutsättningar för barn och unga att vara delaktiga i samhällsutvecklingen och omställningen till ett hållbart Uppsala samt förstärkta möjligheter till lärande i kommunens verksamhetsutveckling utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv.
26.04 Genomföra en klimat- och sårbarhetsanalys på kommunövergripande nivå.	Handlingsplan för miljö och klimat	Klimatanpassning, syftar till att minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
26.05 Utveckla kommunens regionala samverkan med hänsyn till Länsstyrelsens handlingsplan för klimatanpassning.	Handlingsplan för miljö och klimat	Klimatanpassning, syftar till att minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
26.06 Utveckla indikatorer och uppföljningssystem för att mäta och öka	Handlingsplan för miljö och klimat	Klimatanpassning, syftar till att minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
måluppfyllelse mot målet om Klimatanpassat Uppsala.		
26.07 Främja samverkan med markägare och intresseorganisationer omkring vattenförsörjning och klimatanpassning tillsammans med landsbygdens jordbruk och företag.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Hållbara energilösningar för landsbygderna och hållbara lokala livsmedelskedjor.
26.08 Arbeta för minskat matsvinn i kommunala verksamheter.	Avfallsplan	Minskning av matsvinn leder till ett högre näringsintag för barn, lägre kostnader för kommunen samt lägre klimatpåverkan.
26.09 Ställa krav i relevanta upphandlingar som bidrar till en förflyttning uppåt i avfallstrappan.	Avfallsplan	Minskade avfallsmängder och minskad klimatpåverkan från inköp.
26.10 Medverka till att etablera en lokal marknadsplats för återbruk av byggmaterial i industriell skala.	Avfallsplan	Att användningen av återbrukat byggmaterial av både byggaktörer och privatpersoner i Uppsala ökar.
26.11 Utred möjligheten att - vid nyproduktion eller omvandling av byggd miljö som kräver planläggning - genom planbestämmelser stimulera till gemensamhetsanläggningar för teknisk försörjning, inklusive energiproduktion.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Hållbara energilösningar för landsbygderna och hållbara lokala livsmedelskedjor.

Tabell 24 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 26. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Uppdrag 27: Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap (KS, PBN, GSN, UVA och UHEM).

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Genom att underlätta för kommunens invånare, föreningar och näringsliv att odla lokalt och genom att främja innovativa och cirkulära lösningar kan kommunen bidra till att utveckla ett hållbart och lokalt förankrat livsmedelssystem och samtidigt till en stärkt försörjningsberedskap. Kommunen ska främja och underlätta mer lokal och stadsnära odling i form av fritids- och småskalig kommersiell odling som bidrar till ökad livskvalitet, sociala mötesplatser och utvecklad grönsstruktur. Kommunstyrelsen ska utreda hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen. Genom att utforma en strategi för ökad stads- och byodling samt etablera utökade eller nya ytor för kollektiv odling skapas förutsättningar för ett hållbart och lokalt förankrat livsmedelssystem. Uppdraget är en del i genomförandet av landsbygdsprogrammet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
27.01 Ta fram stödande dokument och instruktioner för att hjälpa nämnder och bolagsstyrelser att bidra till ökad stads- och byodling i kommunen.		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.
27.02 Genomföra en utredning om hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen.		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
27.03 Etablera utökade eller nya ytor för kollektiv odling.		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.
27.04 Kartlägga försörjningsbalans och nulägesanalys för livsmedelsberedskap.		Ökad förståelse för kommunens lokala livsmedelsproduktion, logistik och lagring, vilket stärker beredskapen för en hållbar och robust livsmedelsförsörjning.
27.05 Genomföra en beredskapsövning inom livsmedelsproduktion tillsammans med aktörer i livsmedelskedjan.		Ökad kunskap hos kommunens nämnder och tjänstepersoner om livsmedelsförsörjning, vilket förbättrar förutsättningarna för samarbete med lokala odlare och stärker kommunens beredskap för framtida kriser.
27.06 Etablera en testbädd för samarbete inom cirkulär livsmedelsproduktion, inom både odling och förädling.		Främja samarbetet mellan kommunen och lokala aktörer som arbetar med cirkulär och hållbar livsmedelsproduktion, och därigenom skapa nya modeller och metoder som kan användas för att öka lokal produktion och stärka den cirkulära ekonomin i kommunen.
27.07 Identifiera förutsättningar och affärsmodeller som möjliggör för djurproducenter att beta fler marker i kommunen.		Ökat bete på ekologiskt viktiga marker i kommunens geografi. Ökad samverkan med näringslivet kopplat till djurproduktion. Ett välmående grönt näringsliv, minskad klimatpåverkan och mer biologisk mångfald.
27.08 Tillsammans med relevanta aktörer ta fram en inriktning för kommunens arbete med livsmedelsförsörjning, för att utveckla ett robust lokalt och cirkulärt livsmedels- och ekosystem samt utreda möjligheten att tillsätta tjänster för att samordna arbetet.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Hållbara energilösningar för landsbygderna och hållbara lokala livsmedelskedjor.
27.09 I styrgruppen för ÄT UPPsala län medverkar Uppsala kommun i samverkan med andra aktörer för att stärka det lokala hållbara livsmedelssystemet.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Hållbara energilösningar för landsbygderna och hållbara lokala livsmedelskedjor.
27.10 I samarbete med universiteten identifiera möjligheter för lokalt producerad energi/drivmedel i odlingsverksamheter på byggnader och redan hårdgjorda ytor i hela kommunens geografi.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Hållbara energilösningar för landsbygderna och hållbara lokala livsmedelskedjor.
27.11 Verka för att landsbygdaktörer utbildas i och bildar energigemenskaper.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Hållbara energilösningar för landsbygderna och hållbara lokala livsmedelskedjor.

Tabell 25 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 27. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Uppdrag 28: Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad grönyteskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur (KS, GSN, MHN, PBN, UHEM och SFAB).

I takt med att Uppsala växer ökar belastningen på ekosystemen. Att svara mot utmaningarna kräver en långsiktigt hållbar skötsel och bruk av kommunens naturmiljöer och grönytor, bland annat genom ökad betesdrift. Det kräver även ett aktivt arbete för att stärka, skydda och återställa ekosystem och biologisk mångfald i tätorter och i staden. Kommunstyrelsen ska färdigställa en grön- och blåstrukturplan i syfte att prioritera, utveckla och integrera grönområden och strategier för dessa som en del av utvecklingen av ett hållbart Uppsala. Kommunstyrelsen ska även skapa naturreservat och andra områdesskydd samt bevara och utveckla biologisk mångfald genom att tillämpa ekologisk kompensation. Uppdraget är en del i genomförandet av översiktsplanen samt grön- och blåstrukturplanen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
28.01 Färdigställa en grön- och blåstrukturplan för kommunen med fördjupningar i staden och utvalda tätorter för förvaltning och förstärkning av arter, naturtyper och ekosystemtjänster.		Fördjupad styrning och vägledning för planering och förvaltning leder till större hänsynstagande till naturvärden och minskade förluster av biologisk mångfald.
28.02 Utred prioriterade naturområden utifrån behov av skydd och skötsel samt möjligheter för markförvärv, avtal och/eller formellt skydd. Initera och genomför reservatsbildning och/eller teckna naturvårdsavtal.	Grön- och blåstrukturplan, Översiktsplan	Fler områden skyddas långsiktigt som naturreservat. Biologisk mångfald, rekreativa värden och andra ekosystemtjänster bevaras och stärks.

Tabell 26 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 28. Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad grönyteskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Uppdrag 29: Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter (KS, GSN och PBN).

I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden. Träd och grönområden i staden skapar bättre luftkvalitet, svalka när det är varmt och hjälper till att ta hand om dagvattnet när det regnar. Grönskan ger även skydd vid extrema väderhändelser som torka och översvämningar. Tillgången till natur och grönska ska ges större vikt i stadsplaneringen. Kommunstyrelsen ska utveckla grönstrukturplaneringen med gröna och blå kärnor och stråk. Denna blir en grund för översiktsplanering och genomförandeplanering i staden och tätorterna.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
29.01 Utveckla grönstrukturplaneringen med gröna och blå kärnor och stråk för rekreation, klimatanpassning och andra ekosystemtjänster som underlag för översiktsplanering och genomförandeplanering i staden och i tätorterna.		Fördjupad styrning och vägledning för planering och förvaltning av gröna och blå värden leder till större hänsynstagande till rekreativa värden som gynnar boende och besökare i kommunen.

Tabell 27 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 29. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

Klimatbudget – Transport

Transporter står för en betydande del av utsläppen inom Uppsalas kommungeografi. För att minska utsläppen behöver tekniska lösningar gå hand i hand med förändrade resvanor och en hållbar samhällsplanering. Utsläppen från transporter och arbetsmaskiner i Uppsala ska minska genom att minska behovet av transporter samt genom en övergång till fossilfria drivmedel.

Avgörande för att minska utsläppen från transporter är:

- Målstyrning mot ett mer aktivt resande och mer hållbara resmönster
- Utveckling av ekonomiska styrmedel
- Främjande av gång-, cykel- och kollektivtrafik
- Elektrifiering och förnybara drivmedel

Kommunstyrelsen kommer samordna kommunkoncernens implementeringsarbete för prioriterade åtgärder, samt att klimatarbetet inom området transport utvecklas.

Kommunstyrelsen ska bidra till att utveckla ett hållbart och kapacitetsstarkt trafiknät. Genom anläggning av spårväg stärks omställningen till mer hållbara färdalternativ och minskad biltrafik. Kommunstyrelsen ska även samordna en effektorienterad styrning och reglering för trafik och vara en aktiv möjliggörare i utbyggnaden av infrastruktur för laddning av elfordon i Uppsala, samt utveckla insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1.01 Utveckla ett attraktivt kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem genom anläggning av spårväg mellan Uppsala C och Sydöstra stadsdelarna via Gottsunda respektive Ultuna.	Klimatbudget, transport	Ett kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem ökar tillgängligheten mellan centrala delar och de sydöstra stadsdelarna, minskar bilberoendet och skapar förutsättningar för en långsiktigt hållbar stadsutveckling. Spårvägen bidrar till att binda samman stadsdelar, stärka Gottsunda och Ultunas utveckling samt öka stadens attraktionskraft för boende, näringsliv och besökare.
1.02 Utredda effekterna av och införa olika trafikreglerande styrmedel.	Klimatbudget, transport	Beskrivning av effektiva trafikreglerande styrmedel.
1.03 Genomföra omvärldsbevakning kring innovativa tekniska lösningar för trafikstyrning och förbered för implementering när det är aktuellt.	Klimatbudget, transport	Beskrivning av befintliga och potentiellt möjliga tekniska lösningar för trafikstyrning.
1.04 Utveckla kommunens styrning mot mer hållbara resmönster och minskad biltrafik.	Klimatbudget, transport	Ökade färdmedelsandelar för gång, cykel och kollektivtrafik. Biltrafikens andel minskar.
1.06 Utredda och ta fram en plan för hur kommunen ska främja samåkning och delade mobilitetstjänster.	Klimatbudget, transport	Beskrivning av hur kommunen kan främja samåkning och delade mobilitetstjänster.
1.07 Utveckla insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet.	Klimatbudget, transport	Minskade utsläpp från anställdas resor.
1.08 Utveckla samarbete kring förutsättningar för att cykla utanför kommunens väghållningsområde.	Klimatbudget, transport	Bättre samverkan med Trafikverket, Region Uppsala och andra relevanta aktörer.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1.13 Fortsätta bygga ut infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.	Klimatbudget, transport	Minskade utsläpp från transporter.
1.14 Skapa förutsättningar och utrymme för infrastruktur till el-laddning och andra hållbara drivmedel i den byggda miljön.	Klimatbudget, transport	Tillgången till laddning och förnybara drivmedel ökar.
1.15 Främja övergången till elmobilitet genom att verka för utbyggd laddinfrastruktur genom markanvisningar och arrenden.	Klimatbudget, transport	Förenkla laddmöjligheter för elektrifierade fordon.
1.16 Främja övergången till elmobilitet genom att verka för en helt elektrisk taxiflotta, till exempel genom regleringar och dedikerade laddplatser för taxibilar.	Klimatbudget, transport	Det är lättare att ladda taxibilar vid relevanta platser.
1.17 Verka för utbyggnad av infrastruktur för laddning och förnybara drivmedel hos bostadsrättsföreningar, privata fastighetsägare och företag.	Klimatbudget, transport	Minskade utsläpp från transporter.
1.18 Utveckla testbäddar, piloter och innovativa arbetssätt som möjliggör snabb elektrifiering av transporter.	Klimatbudget, transport	Det är lättare att ladda taxibilar vid relevanta platser.
1.19 Utvärdera och utveckla kommunens styrning av parkeringstal baserat på erfarenheter från bland annat Rosendal.	Klimatbudget, transport	Kommunens styrning av parkeringstal bidrar till en hållbar stadsutveckling där marken används effektivt och tillgängligheten främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik.
1.20 Utveckla kommunens uppföljning av klimatpåverkan från trafik och effekterna av trafikrelaterade klimatåtgärder.	Klimatbudget, transport	Förbättrad uppföljning av trafikregleringens climateffekter samt förbättrade förutsättningar att vidta effektiva och klimatsmarta trafikåtgärder.
1.21 Säkerställa att kommunens egna och upphandlade arbetsmaskiner drivs med förnybara drivmedel (med prioritering för el, vätgas och biogas) och övergå till användning av eldrivna handhållna arbetsmaskiner i upphandlad och egen regi.	Klimatbudget, transport	Minskade utsläpp från transporter.

Tabell 28 Kommunstyrelsens klimatåtgärder inom området transport.

Klimatbudget – Energi

Energisystemet är en grundpelare i samhällets funktion – från bostäder och offentlig service till näringsliv och transporter. Samtidigt förändras energiproduktion, distribution och användning i snabb takt, vilket skapar både utmaningar och möjligheter i klimatomställningen.

Avgörande för att minska utsläppen från energiområdet är:

- Minskad energianvändning genom energieffektivisering
- Ökad andel förnybar energi
- Minskad förbränning av fossil plast i fjärrvärmeproduktion

Kommunstyrelsen ska ta en ledande roll i att energieffektivisera koncernens verksamheter och fastigheter genom utveckling av systematiska arbetssätt som minskar onödigt energianvändning. Nämnden ska utveckla ett aktivt förebyggande arbete som minskar plastanvändningen och säkerställer att nödvändig plast sorteras korrekt. En viktig del i arbetet består i att utveckla tydliga krav på återvunnen, biobaserad eller återvinningsbar plast i kommunens inköp.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
2.01 Arbeta för att minska effekttoppar mot elnätet genom att öka effektflexibiliteten i kommunens egna verksamheter.	Klimatbudget, energi	Möjliggörande för ökad elektrifiering.
2.02 Verka för förstärkt elnät i Uppsala där utbyggnadsbehov finns och samordna planering mellan elnätsbolag och kommun.	Klimatbudget, energi	Ett bättre utnyttjat elnät och förutsättningar för ny bebyggelse, elektrifiering av transporter samt elektrifiering och tillväxt av näringslivet.
2.03 Minska mängden spillvärme och -kyla och öka återanvändningen, antingen inom kommunens verksamheter eller i samverkan med andra aktörer.	Klimatbudget, energi	Bidra till att energi används smartare och mer effektivt, både inom kommunen och tillsammans med andra aktörer.
2.04 Minska mängden fossil plast som går till energiåtervinning (förbränning) genom att: - arbeta förebyggande för att minska plastanvändningen. - ställa krav på återvunnen, biobaserad och återvinningsbar plast vid inköp. - säkerställa utvecklad och korrekt sortering i den egna verksamheten.	Klimatbudget, energi	Minskade utsläpp från avfallsförbränning.
2.05 Arbeta för att minska energianvändningen i fastigheter och verksamheter genom förändringar i teknik och beteende. Säkerställ att berörd personal har kunskap om energibesparingsåtgärder i sin verksamhet genom att ta fram relevanta energisparutbildningar.	Klimatbudget, energi	Minskade växthusutsläpp från energianvändning.
2.06 Utreda hur hyresavtal kan ge incitament till energieffektiviseringar för kommunkoncernens fastighetsägare och hyresgäster.	Klimatbudget, energi	Förbättrade förutsättningar för att fastighetsägare och hyresgäster kan spara energi genom tydligare och mer motiverande hyresavtal.
2.07 Minimera energianvändning för kyla genom att, vid behov av kylning i en byggnad, i första hand använda solavskärmningar, passiv kylning och skuggande grönska, i andra hand med fjärrkyla om det finns i närheten, därefter med andra lösningar.	Klimatbudget, energi	Bidra till minskad energianvändning och ökad användning av hållbara och klimatsmarta sätt att kyla byggnader.
2.08 Minska användningen av vatten och särskilt tappvarmvatten i kommunens fastigheter och verksamheter.	Klimatbudget, energi	Bidra till att vatten används mer effektivt och att resurser sparas i kommunens fastigheter och verksamheter.
2.10 Ge förutsättningar för att förebygga ökad energianvändning för kylning genom att stötta val av i första hand solavskärmningar, passiv kylning och skuggande grönska, i andra hand med fjärrkyla om det finns i närheten, därefter med andra lösningar.	Klimatbudget, energi	Ett klokare nyttjat energisystem som inte bidrar till att överlasta elnätet samt ger förutsättningar för en lokal, cirkulär och effektiv energianvändning med befintlig infrastruktur.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
2.14 Utveckla kravställning på energianvändning och energieffektivitet i datalagring och serverhallar för kommunens verksamheter.	Klimatbudget, energi	Minskad klimatpåverkan.
2.16 Installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter och mark där det är möjligt.	Klimatbudget, energi	Minskade utsläpp från energianvändning.
2.18 Verka för att värmeverket i Uppsala inför teknik för infångning och lagring av koldioxid eller användning av koldioxid som råvara (CCS/CCU).	Klimatbudget, energi	Minskade utsläpp från energianvändning.
2.19 Utveckla åtgärder och styrmedel för minskad vattenförbrukning i kommunen som helhet.	Klimatbudget, energi	Minskad vattenförbrukning per capita ger utrymme för fler verksamheter och bostäder i kommunen inom befintlig kapacitet.
2.20 Ta fram siffrerätta mål för energieffektivisering, kommungemensamt samt bolagsspecifikt.	Klimatbudget, energi	Förbättrad uppföljning.

Tabell 29 Kommunstyrelsens klimatåtgärder inom området energi.

Klimatbudget – Bygg och anläggning

Uppsala är en av Sveriges snabbast växande kommuner och fortsätter växa i hög takt. Stora utsläpp uppstår inom ramen för renoveringar samt ny-, om- och tillbyggnation. Till det kommer utsläpp från anläggning av infrastruktur såsom vägar och ledningar. Bygg och anläggning har även en betydande inverkan på kommunens förmåga att ställa om andra sektorer – från transport till energi och jord- och skogsbruk. Klimatperspektivet ska integreras i hela plan- och exploateringsprocessen – från översiktsplanering och markanvisningar till detaljplanering, projektering samt vidare till byggnation och drift.

Avgörande för att minska utsläppen från bygg och anläggning är:

- Klimatsmarta material och resurseffektivitet
- Klimatsmart stadsutveckling

Kommunstyrelsen ska utveckla klimatanalyser inom samhällsbyggnadsprocessens olika nivåer för att visa vägar till minskad klimatpåverkan från översiktsplan till detaljplaner och exploateringsprojekt. Genom att verka för att underlätta för byggaktörer att anpassa befintliga byggnader för att möta lokala behov och implementera arbetssätt som förlänger byggnadernas livslängd kan kommunstyrelsen bidra till att minska utsläpp från rivning och nybyggnation. Kommunstyrelsen kommer även att arbeta med detta gällande sitt eget byggnadsbestånd.

Vidare kommer kommunstyrelsen att ställa tydliga krav för att främja återbruk av material och minskade avfallsmängder i sina upphandlingar inom samhällsbyggnadsområdet. Genom att prioritera och ställa krav på att mer material ska kunna återanvändas samt förebygga byggavfall kan kommunen minska klimatpåverkan och främja ett bättre resursanvändande samtidigt som klimatsmarta material väljs för att ytterligare reducera utsläpp och stödja en cirkulär ekonomi.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
3.01 Utveckla och implementera arbetssätt för hållbar masshantering med målet att minska uppkomna massvolymen och transporter av massor.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Minskad klimatpåverkan genom färre mass-transporter och ett mer cirkulärt nyttjande av jord- och schaktmassor. Genom att planera tidigt för massbalans i projekt och samordna mellan olika exploateringsområden minskar behovet av deponi och ny materialtillförsel.
3.02 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser inom översiktsplaneringen för att visa hur olika planeringsinriktningar kan bidra till minskad klimatpåverkan.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Hållbara strukturer ger förutsättningar för kloka vägval i översiktsplanens markanvändning vilket också ger detaljplaner bättre förutsättningar att bli hållbara över tid. Förbättrade förutsättningar för klimatsmarta val genom hela planeringsprocessen, från översiktsplanering till verkställande i detaljplaner och bygglov.
3.03 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser för detaljplaner på privatägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Förbättrade förutsättningar för klimatsmarta val som verkställs i detaljplaner och senare i bygglov.
3.04 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser vid exploatering av kommunägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan och användas som underlag för beslut i ett projekts olika faser.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Minskad klimatpåverkan från exploateringsprojekt på kommunal mark.
3.05 Utveckla kommunens områdesplanering för att åtgärda faktorer som leder till ökad klimatpåverkan i befintliga områden och tätorter, särskilt bristande service eller otillräcklig tillgång till kollektivtrafik.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Ökad möjlighet att ta fram innovativa, klimatsmarta och systempåverkande lösningar. Bidrar till fördjupade samarbete med stadsdels- och bygderåden, Region Uppsala, Trafikverket och aktörer som bedriver service.
3.06 Utveckla och implementera arbetssätt som underlättar för byggaktörer att anpassa befintliga byggnader framför rivning och nyproduktion, i syfte att uppnå en mer resurseffektiv användning av den byggda miljön.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Förbättrade förutsättningar för återbruk av den byggda miljön.
3.07 Minska behovet av nybyggnation genom att verka för bättre nyttjande av befintligt bostads- och fastighetsbestånd.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Bidrar till att fler hushåll ges möjlighet att bo bra och finna ett boende som passar sin livssituation och att tillkommande nyproduktion tydligare fokuserar på att tillföra det som saknas. Bidrar till måluppfyllelse i Bostad för alla – program för bostadsförsörjningen.
3.08 Utveckla och implementera modeller för balansering av portföljen för samhällsbyggnadsprojekt så att projekt som bidrar till snabbare klimatomställning i befintliga områden prioriteras.	Klimatbudget, bygg och anläggning	En snabbare klimatomställning genom att mer välgrundade beslut kan fattas i samband med att portföljen för samhällsbyggnadsprojekt balanseras och när nya projekt initieras.
3.09 Införa livscykelanalyser som utgångspunkt för beslut inom bygg- och anläggningsprojekt, med hänsyn till klimatutsläpp, energianvändning och	Klimatbudget, bygg och anläggning	Genom att införa livscykelanalyser i beslutsprocessen minskar klimatpåverkan från kommunens bygg- och anläggningsprojekt. Effekten blir att materialval, konstruktion och drift

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
kostnadseffektivitet i både bygg- och användningsfas.		optimeras för att minska utsläpp och energianvändning under hela livslängden, samtidigt som projekten bidrar till kommunens klimatmål.
3.10 Implementera arbetssätt för renovering och underhåll av kommunens fastigheter och anläggningar som bidrar till att förlänga livslängd och undvika förtida utbyten av material.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Bidra till längre livslängd för kommunens fastigheter och mindre miljöpåverkan genom hållbart underhåll.
3.11 Ställa krav på inventering av byggprodukter som kan återanvändas samt återanvändning vid upphandling av rivningsentreprenader.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Genom att stärka den cirkulära ekonomin i bygg- och rivningsprojekt kan fler byggprodukter återbrukas i stället för att bli avfall. Detta leder till minskad klimatpåverkan, resurseffektivare projekt och utvecklad kompetens inom cirkulärt byggande i hela kommunkoncernen.
3.12 Utveckla arbetet för att minska mängden byggavfall genom systematisk uppföljning och krav på minskade avfallsmängder i upphandlingar.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Minskade kostnader och miljöpåverkan från byggprojekt genom att avfallsmängder systematiskt följs upp och förebyggs redan i upphandlingsskedet. Detta bidrar till resurseffektivare byggprocesser, lägre materialåtgång och ett mer hållbart byggande i hela kommunkoncernen.
3.13 Prioritera och ställ krav på bevarande och återbruk av material samt minimering av spillmaterial i projektering och upphandling av byggnation, ombyggnation och anläggning.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Minskad materialåtgång, avfallsmängder och klimatpåverkan från kommunens bygg- och anläggningsprojekt. Arbetet bidrar till ett mer cirkulärt byggande där resurser används effektivt och livslängden för befintliga konstruktioner och material förlängs.
3.14 Stötta föreningars miljö- och klimatarbete på föreningsägda anläggningar.	Klimatbudget, bygg och anläggning	Ökat klimatengagemang hos föreningar.

Tabell 30 Kommunstyrelsens klimatåtgärder inom området bygg och anläggning.

Klimatbudget – Jord- och skogsbruk

Uppsala har Sveriges tredje största åkermarkareal och Sveriges största landsbygdsbefolkning, med en fjärdedel av alla invånare boende utanför staden. Utöver åkermarksareal och bebyggda områden består kommunens geografi även till en stor del av skogsmark.

De största bidragande källorna till utsläpp från jordbruket kommer från djurens matsmältning, gödselmedel, odling av torv- och gyttejordar samt utsläpp av lustgas från brukad mark. Samtidigt erbjuder jordbruks- och skogsmark stor potential för kolinlagring och negativa utsläpp av koldioxid, vilket är nödvändigt för att nå klimatmålen.

Kommunstyrelsen kommer bland annat att kartlägga hur kommunen inom sin rådighet kan arbeta för att minska klimatpåverkan från den lokala jord- och skogsbrukssektorn, inklusive livsmedelsförsörjning. Nämnden kommer även att verka för användning av naturbaserade lösningar som bidrar till ökad biologisk mångfald och kolinlagring.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
4.01 Tillsammans med relevanta aktörer kartlägga hur kommunen inom sin rådgivning kan arbeta för att minska klimatpåverkan från den lokala jord- och skogsbrukssektorn, inklusive livsmedelsförsörjning.	Klimatbudget, jord- och skogsbruk	Ökad kunskap om förutsättningarna för den lokala jordbrukssektorns omställning och kolinlagring.
4.02 Undersöka möjligheten att ändra skrivelser i Uppsala kommuns arrendeavtal för att främja biologisk mångfald, öka kolinlagring och minska utsläpp av växthusgaser.	Klimatbudget, jord- och skogsbruk	Främja biologisk mångfald, öka kolinlagring och minska utsläpp av växthusgaser.
4.03 Verka för användning av naturbaserade lösningar som bidrar till ökad biologisk mångfald och kolinlagring.	Klimatbudget, jord- och skogsbruk	Ökad biologisk mångfald och kolinlagring leder till minskade bruttoutsäp för Uppsala samt förbättrade förutsättningar för spridning och bevarande av flora och fauna.

Tabell 31 Kommunstyrelsens klimatåtgärder inom området jord- och skogsbruk.

Klimatbudget – Konsumtion

Varor och tjänster som konsumeras i Uppsala orsakar betydande utsläpp, både lokalt och i andra delar av världen. Konsumtionsbaserade utsläpp är svåra att bryta ner per kommun, men genomsnittssvenskens utsläpp från konsumtion bedöms åtta gånger större än vad som krävs för att hålla den globala temperaturökningen under 1,5 grader. Det omfattar klimatpåverkan från privatpersoners inköp och resor, såväl som näringslivets och offentlig sektors konsumtion, oavsett var i världen dessa utsläpp sker. Bygg- och anläggningssektorn står för en väsentlig del av de konsumtionsbaserade utsläpp som Uppsala orsakar utanför kommunens gränser, vilket adresseras i ett eget område i klimatbudgeten. Klimatbudgetens åtgärder under konsumtion omfattar i nuläget kommunorganisationens egna inköp.

Avgörande för att minska kommunorganisationens utsläpp från konsumtion under de kommande åren är:

- Ökad livslängd och ökat återbruk
- Förenkla hållbara val vid inköp och upphandling

Krav och incitament i kommunens upphandlingar kan driva utvecklingen mot mer klimativnliga lösningar och skapa efterfrågan på innovativa och resurseffektiva alternativ. Upphandling är ett nyckelverktyg för att nå klimatmålen och kommunen har sedan länge arbetat aktivt med att integrera hållbarhetskrav i sina upphandlingar.

Kommunstyrelsen kommer att vidareutveckla kravställningar i upphandlingar för att främja klimatsmarta val och öka resurseffektivitet och cirkulära lösningar, såsom återbrukade produkter och reparerbarhet. Stödet till kommunens verksamheter ska utvecklas så att det blir lättare att välja varor och tjänster med lägre klimatpåverkan utifrån ett livscykelperspektiv. Klimatperspektivet ska integreras i IT-produktionsstrategier för att säkerställa att miljömässiga hänsyn tas redan i planeringsskedet.

Utöver upphandling kommer kommunstyrelsen att vidareutveckla arbetssätt och stöd för internt återbruk och stöd till föreningsverksamheter som arbetar med reparation och återbruk.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
5.01 Utveckla och skärp kommunens arbete med att ställa krav på minskad klimatpåverkan från livsmedel och måltider i upphandlingar av externa leverantörer.	Klimatbudget, konsumtion	Minskad klimatpåverkan från livsmedel och måltider.
5.02 Utveckla kravställningar som bidrar till ökad livslängd, reparationer och återbruk av upphandlade varor, ökat återbruk av förpackningar, samt minskad mängd plastförpackningar.	Klimatbudget, konsumtion	Ökat cirkulärt förhållningssätt, minskade avfallsmängder, minskad användning av fossil plast, minskad klimatpåverkan från inköp.
5.03 Utveckla upphandlingskrav för redovisning av klimatdata från leverantörer.	Klimatbudget, konsumtion	Förbättrad möjlighet till klimatuppföljning och minskad klimatpåverkan.
5.04 Utveckla och implementera arbetssätt för att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.	Klimatbudget, konsumtion	Minskade utsläpp från kommunens konsumtion.
5.05 Utveckla kommunens inköpssystem för att ge kommunens verksamheter ett tydligare stöd att välja varor och tjänster med lägre klimatpåverkan.	Klimatbudget, konsumtion	Underlätta för kommunen inköpare att minska klimatpåverkan från inköp.
5.06 Vidareutveckla stödet till föreningsverksamhet som bidrar till reparationer och återbruk.	Klimatbudget, konsumtion	Minskade utsläpp från konsumtion.
5.07 Integrera klimatperspektivet i produktionsstrategier för grundläggande IT-infrastruktur och programvaruanskaffning och/ eller utveckling.	Klimatbudget, konsumtion	Minskad klimatpåverkan från upphandling inom IT.

Tabell 32 Kommunstyrelsens klimatåtgärder inom området konsumtion.

Klimatbudget – Övriga områden

I tillägg till satsningar inom de utpekade fem stora utsläppsområdena behöver åtgärder som påverkar klimatomställningen mer övergripande genomföras. Kraftfull och målinriktad styrning av den egna verksamheten är avgörande för att lyckas med omställningen. Kommunen ska även använda sin position som möjliggörare för samhällets omställning genom sina många kontaktvägar till andra offentliga aktörer, näringslivet, föreningslivet och Uppsalas invånare.

Kommunstyrelsen ska utveckla kommunens övergripande styrning i klimatfrågor och säkerställa att insatser inom kompetensförsörjning, kommunikation, evenemangsplanering och invånardialog bidrar till minskad klimatpåverkan och ökad delaktighet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
6.01 Utveckla kommunens övergripande styrning i klimatfrågor för att säkerställa en ändamålsenlig hantering och undvika dubbelstyrning.	Klimatbudget, övrigt	Omställning i utbildning för att matcha framtidens arbetstillfällen, vilket ger effekt för den långsiktiga kompetensförsörjningen.
6.03 Undersöka på vilka sätt klimatomställningen påverkar kompetensförsörjningsbehovet i kommunen samt utveckla arbetssätt för att matcha kompetensförsörjning mot näringslivets roll i klimatomställningen.	Klimatbudget, övrigt	Stärkt styrning och samordning av kommunens klimatarbete.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
6.05 Stärka invånarnas möjligheter att engagera sig för klimatomställningen, genom kommunikation, kunskapsspridning och dialog.	Klimatbudget, övrigt	Ökat invånarengagemang i klimatomställningen.

Tabell 33 Kommunstyrelsens klimatåtgärder inom området övrigt.

Nämndens grunduppdrag

Samverkan för hållbar utveckling

Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med hållbar samhällsutveckling, bland annat genom insatser för klimatomställning samt energiomställning och cirkulär ekonomi. Nämnden verkar för ett hållbart samhälle tillsammans med andra samhällsaktörer, boende och verksamma i Uppsala. Det görs bland annat inom ramen för Uppsala klimatprotokoll.

Hållbar kommungemensam service

Kommunstyrelsen bidrar till att Uppsala kommun uppnår uppsatta miljömål genom arbetet med ekologiska och klimateffektiva livsmedel, kemikaliefritt städ, fossilfri fordonsflotta och hållbara transporter inom den kommungemensamma servicefunktionen.

Kommunstyrelsen leder arbetet med framtagande av klimatbudgetens åtgärder och uppföljning av genomförandet på övergripande nivå. Kommunstyrelsen samordnar och stödjer nämnder och bolag i genomförandet av prioriterade klimatåtgärder.

Klimatneutralt byggande

Kommunstyrelsens exploateringsverksamhet har i uppdrag att aktivt bidra till ett mer klimatneutralt byggande inom staden och på landsbygden. Det åstadkoms till exempel genom att gynna lösningar som byggande i klimatsmarta material, återbruk av byggmaterial eller effektiva transportlösningar i de markanvisningar som genomförs.

Nämndmål: N3.1 Säkra nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning, uppnå god status i våra yt- och grundvatten samt uppnå en hållbar vattenhantering genom bland annat klimatanpassning och resurshushållning

Kommunstyrelsen ska långsiktigt stärka kommunens arbete med att bevara och förvalta naturliga ekosystem i sjöar och vattendrag samt säkra tillgången till rent grundvatten. I uppdraget ingår att revidera underlag till lokalt åtgärdsarbete för olika vattendrag för att säkerställa förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald. Åtgärdsplan för befintligt område utifrån ”Strategi för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt” ska även fastställas. Nämndmålet är en del i genomförandet av vattenprogrammet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N3.1.01 Medverka i arbetet med att driva fram revidering av vattenskyddsområdet för Uppsala- och Vattholmaåsarna.		Vattenskyddsområdet får ändamålsenliga gränser och föreskrifter så att dricksvattentillgången från Uppsala- Vattholmaåsarna är säkrad under lång tid framöver.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N3.1.02 Ta fram underlag till lokalt åtgärdsarbete Björklingeån, Jumkilsån, Sävaån och Olandsån.	Vattenprogram	Förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald.
N3.1.03 Ta fram en släckvattenplan eller motsvarande vägledning för att minimera påverkan från förorenat släckvatten på kommunens dricksvattentäkt.	Vattenprogram	Minskad risk för föroreningar som påverkar dricksvattentäkten.
N3.1.04 Samordna och utveckla vägledning för praktisk tillämpning av Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde. Vägledning tillgängliggörs genom Vattenportalen.	Vattenprogram	Tydligare vägledning för handläggare i projekt som riskerar att påverka dricksvattentäkten.
N3.1.05 Ta initiativ för att i samverkan med Heby och Tierps kommuner ta fram relevanta åtgärder för Tämnaren.	Vattenprogram	Förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald.
N3.1.06 Ta fram en åtgärdsplan för sedan tidigare bebyggda områden utifrån "Strategi för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt".	Vattenprogram	Säkrad dricksvattenkvalitet.
N3.1.07 Systematiskt prioritera och följa upp åtgärdsförslag i de framtagna lokala åtgärdsunderlagen för att förbättra status i kommunens ytvattenförekomster.	Vattenprogram	Väl grundad prioritering inför praktiskt genomförande av åtgärder i sjöar och vattendrag.
N3.1.08 Undersöka förutsättningarna för att nyttigöra kalken från kommunens vattenavhårdning i syfte att reducera fosforbelastningen med låg klimatpåverkan.	Vattenprogram	Bättre underlag för framtida utvecklingsarbete för cirkulära flöden för bland annat fosfor.

Tabell 34 Kommunstyrelsens åtgärder till nämndmål N3.1 Säkra nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning, uppnå god status i våra yt- och grundvatten samt uppnå en hållbar vattenhantering genom bland annat klimatanpassning och resurshushållning.

Satsningar inom fokusmål 3

Belopp i tusental kronor	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Riktade nivåpåverkande beslut			
Möta de nya lagkraven kring CSRD	700		
Tidsbegränsade satsningar			
Samordning klimatbudget 2025–2027	750	750	

Tabell 35 Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 30. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA, UHEM, UKK, UST och DUAB).

Med gemensamma prioriteringar arbetar Uppsala kommun och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt genom samverkansöverenskommelsen. Kommunstyrelsen ska verka aktivt inom det brottsförebyggande området på flera plan genom att bland annat stärka styrningen och anpassa kommunens arbete efter gällande lagstiftning. Utvecklingen av EST- (effektiv samordning för trygghet) arbetet fortskrider för att öka samverkan. Parallellt med detta fortskrider arbetet i det Lokala Brottsförebyggande rådet. Uppdraget är en del i genomförandet av programmet för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
30.01 Utveckla kommunens gemensamma arbete genom framtagande av ett dokument som kopplar till programmet för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande	Stärkt styrning och samordning av kommunens brottsförebyggande arbete.
30.02 Stötta kommunens verksamheter i utveckling av kunskapsbaserade metoder och användning av extern finansiering inom det brottsförebyggande området.		Förbättrade förutsättningar att bedriva ett aktivt och effektivt brottsförebyggande arbete i förvaltningar och bolag.
Tabell 36 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 30. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.		

Uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen (alla bolag och nämnder).

Åtgärder behöver vidtas för att förebygga, upptäcka och motverka välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet. En kommungemensam kontrollfunktion ska inrättas för att stödja organisationen i arbetet. Kommunstyrelsen ska ta fram kompetenshöjande insatser och genomföra kunskapshöjande aktiviteter. Kommunstyrelsen ska också förbättra lägesbilden och stärka samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet genom att bland annat utveckla indikatorer och statistik i uppföljningsarbetet mot välfärdsbrott samt samverka med externa partners för att utöka inhämtning av kunskap och information samt stärka kommunens arbete om otillåten påverkan. Uppdraget är en del i handlingsplan mot välfärdsbrott och program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
31.01 Upprätta en kommungemensam kontrollfunktion för att stödja organisationen i arbetet för att upptäcka fel, oegentligheter och infiltration	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande	Säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och utan oegentligheter genom att öka Uppsala kommunens förmåga att upptäcka och motverka infiltration, korruption och otillåten påverkan samt agera vid upptäckt.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
31.02 Ta fram kompetenshöjande insatser för berörda verksamheter i arbetet mot välfärdsbrott tillsammans med externa aktörer	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad kunskap om välfärdsbrottslighetens påverkan på den egna verksamheten.
31.03 Genomföra löpande kunskapshöjande aktiviteter kring otillåten påverkan och hur kommunen motverkar den.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad kunskap om välfärdsbrottslighetens påverkan på den egna verksamheten.
31.04 Genomföra verksamhetsanpassade kunskapshöjande aktiviteter kring välfärdsbrott.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad kunskap om välfärdsbrottslighetens påverkan på den egna verksamheten.
31.05 Utöka inhämtning av kunskap och information från externa samarbetspartners för att förbättra kommunens lägesbild och kunskapsnivå.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
31.06 Utveckla indikatorer och statistik för att följa arbetet mot välfärdsbrott.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
31.07 Utveckla beräkningen av den ekonomiska omfattningen av felaktiga utbetalningar.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
31.08 Samverka med externa samarbetspartners för att stärka kommunens arbete mot otillåten påverkan.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
31.09 Utveckla stödet för att genomföra systematiska kontroller för att upptäcka fel och oegentligheter, exempelvis genom digitalisering.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
31.10 Utveckla bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
31.11 Utveckla arbetssätt för att omhänderta avvikelser med välfärdsbrottskoppling i exempelvis kontroller och uppföljning.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
31.12 Se över och utveckla internkontrollarbetet för att förebygga välfärdsbrott och otillåten påverkan.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
31.13 Utvidga bolags- och koncernkontroller av externa hyresvärdar vid ny inhyrning av bostäder och lokaler.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande.	Bättre kontroll.

Tabell 37 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Uppdrag 32. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, UHEM, SFAB, UKAF, UST och UBAB).

Genom att arbeta tillsammans för att förebygga och minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som

otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet stärks. Kommunstyrelsen samordnar områdesarbetet i Gottsundaområdet och i Gränby, Kvarngärdet och Löten för att stärka utvecklingen mot jämlika livsvillkor och mildra de negativa effekterna av segregationen. Kommunstyrelsen ska även vidareutveckla befintliga rutiner och prioriteringskriterier för nya stadsbyggnadsprojekt för att säkerställa en ökad social blandning. Uppdraget är en del i genomförandet av bostad för alla – handlingsplan för program för bostadsförsörjningen samt handlingsplanen för Gottsundaområdet och Gränby, Kvarngärdet och Löten.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
32.01 Utveckla analysmetoder för geografiska insats- och resursprioriteringar.		Ökad geografisk jämlikhet i kommunens insatser och resursfördelning samt minskad segregation.
32.02 Inventera möjliga lägen för bostadsbebyggelse för ökad allsidighet i områden med homogent bostadsutbud.		Minskad boendesegregation.
32.03 Utveckla metoder och lokaliseringsprinciper i lokalförsörjningsprocessen för att förebygga och bryta segregation.		Minskad segregation i kommunens verksamheter och genom detta mer jämlika uppväxts- och livsvillkor.
32.04 Fortsatt samordna områdesarbetet i Gottsundaområdet och i Gränby, Kvarngärdet och Löten.	Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030	Stärka utvecklingen mot jämlika livsvillkor och mildra de negativa effekterna av segregationen. På kortare sikt (1–3 år) är att fortsatt identifiera problem och behov över verksamhets- och sektorsgränser och genomföra samordnade insatser med goda resultat.
32.05 Vidareutveckla befintliga rutiner och prioriteringskriterier för nya stadsbyggnadsprojekt för att säkerställa en ökad social blandning.	Bostad för alla	Tillkommande bostäder kompletterar de upplåtelseformer som saknas i ett delområde.
32.06 Tydliggör i översiktsplaneringen vad ett varierat bostadsutbud innebär i olika delområden.	Bostad för alla	En ökad blandning av hushåll i olika delområden.
32.07 Utred hur inträde och omflyttning genom exempelvis tillträdeskrav och reserverade bostäder kan främja en mer allsidig hushållssammansättning.	Bostad för alla	En ökad blandning av hushåll i olika delområden.

Tabell 38 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 32. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Uppdrag 33. Utvärdera befintliga insatser och utöka arbetet för att förebygga och motverka hemlöshet i Uppsala (SCN och KS).

Hemlöshet och osäkra boendeförhållanden skapar otrygghet, sociala problem och ohälsa för grupper och individer. Kommunen erbjuder härbärgen och bedriver uppsökande arbete för att motverka hemlöshet. En utredning ska göras av möjligheten att öppna ett nytt härbärge i centrala Uppsala där personer i akut hemlöshet och med missbruksproblematik kan få stöd. Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialförvaltningen utreda lokalisering samt fastställa funktionskrav gällande behovet. Kommunstyrelsen ska även fortsätta arbeta med orsaksanalys inklusive resultatet gällande social utsatthet, missbruk och hemlöshet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
33.01 I samarbete med socialförvaltningen utreda lokalisering samt fastställa funktionskrav gällande behovet att öppna ett nytt härbärge i centrala Uppsala.		Utredningsrapport för lokalisering samt framtaget beställningsunderlag.

Tabell 39 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 33. Utvärdera befintliga insatser och utöka arbetet för att förebygga och motverka hemlöshet i Uppsala.

Uppdrag 34. Skapa förutsättningar för prisrimliga bostäder med låg boendekostnad (KS, PBN, UHEM, och UBAB).

Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan ska bostadsförsörjningen stärka förutsättningarna för fler prisrimliga bostäder och för att fler kan hitta en bostad som passar deras livssituation. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens arbete inom bostadsförsörjningen och samordnar det koncernövergripande arbetet. Åtgärderna syftar till att underlätta för hushåll att efterfråga ett godtagbart boende och att minska gapet som finns mellan hushållens möjligheter att efterfråga en bostad och det utbud som finns. Dels genom att bättre nyttja befintliga bostäder, dels genom att tillföra ett varierat och brett utbud av nybyggda bostäder som attraherar hushåll i livets olika skeden. Kommunstyrelsen ska utreda hur markanvisningsinstrumentet kan tillämpas för att möjliggöra ett byggande av hyresrätter med lägre boendekostnad. Uppdraget är en del i genomförandet av bostad för alla – program för bostadsförsörjningen.

Nämndens åtgärd	Bostad för alla	Förväntade effekter av åtgärden
34.01 Ta fram nya lösningar i samverkan med byggaktörer för att mildra lågkonjunktorens negativa effekter på bostadsbyggandet.	Bostad för alla	Påverkan från lågkonjunkturen på byggmarknaden i Uppsala mildras.
34.02 Anvisa mark till aktörer som bidrar med innovativa lösningar för att utveckla bostadsformer och affärsmodeller som möter behov och efterfrågan.	Bostad för alla	Nyproduktion kompletterar det befintliga beståndet i närområdet och strävar efter ett breddat utbud av boendeformer, lägenhetsstorlekar, specialbostäder, studentbostäder och bostadstyper för hushåll i livets olika skeden.
34.03 Analysera konsekvenserna av att tillämpa tomträtt för att tillskapa bostäder med relativt lägre boendekostnad.	Bostad för alla	Minst 25 procent av hyresrätterna som byggs i Uppsala kommun ska ha en relativt lägre hyra.
34.04 Nyttja bostadsbeståndet bättre genom att underlätta för hushåll att flytta till bostäder som passar livssituationen.	Bostad för alla	Alla hushåll ska ha möjlighet att efterfråga ett boende som passar livssituationen.
34.05 Utred modeller för trygga inneboende- och andrahandslösningar där befintliga bostäder nyttjas bättre och möter tidsbegränsade bostadsbehov.	Bostad för alla	Alla hushåll ska ha möjlighet att efterfråga ett boende som passar livssituationen.
34.06 För att underlätta för hushåll att etablera sig på bostadsrättsmarknaden ska alternativa affärsmodeller kartläggas och främjas vid markanvisningar.	Bostad för alla	Alla hushåll ska ha möjlighet att efterfråga ett boende som passar livssituationen.

Nämndens åtgärd	Bostad för alla	Förväntade effekter av åtgärden
34.07 Säkerställ att nyproduktionsmål tillämpas som balanseringskriterier i portföljen för samhällsbyggnadsprojekt.	Bostad för alla	Alla hushåll ska ha möjlighet att efterfråga ett boende som passar livssituationen.
34.08 Utred hur markanvisningsinstrumentet kan tillämpas för att möjliggöra ett byggande av hyresrätter med lägre boendekostnad.	Bostad för alla	Alla hushåll ska ha möjlighet att efterfråga ett boende som passar livssituationen.
34.09 Analysera kostnadsdrivande faktorer och utveckla arbetssätt inom planläggning, bygglovshandläggning, markanvisning och exploateringsåtgärder i syfte att åstadkomma prisrimliga bostäder.	Bostad för alla	Alla hushåll ska ha möjlighet att efterfråga ett boende som passar livssituationen.
34.10 Ta fram former för årliga analyser av studentbostadsläget i dialog med studentbostadsforum.	Bostad för alla	Alla hushåll ska ha möjlighet att efterfråga ett boende som passar livssituationen.
34.11 Analysera behovet av och stimulera tillskott av olika boendekoncept för olika målgrupper på den ordinarie bostadsmarknaden, exempelvis äldrevänliga bostadslösningar eller bostäder för unga vuxna.	Bostad för alla	Alla hushåll ska ha möjlighet att efterfråga ett boende som passar livssituationen.
34.12 Utveckla arbetssätt för att säkerställa att planläggning och markanvisning tillskapar det som saknas sett till boendeformer, upplåtelseformer, lägenhetsstorlekar och särskilda bostäder i alla delområden.	Bostad för alla	En ökad blandning av hushåll i olika delområden.
34.13 Utred möjliga markförvärv, -byten, -anvisningar, avyttringar och renoveringar i syfte att uppnå ett breddat bostadsutbud i olika delområden.	Bostad för alla	En ökad blandning av hushåll i olika delområden.
34.14 Stimulera nybyggnation som breddar bostadsutbudet i redan bebyggda områden med jämförelsevis homogen karaktär.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	En ökad blandning av hushåll i olika delområden.
34.15 Gör marknadsbedömningar för nyproduktion av bostäder av skilda typer och upplåtelseformer i de prioriterade tätorterna.	Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun	Varierat bostadsutbud och hållbar mobilitet.
34.16 Initiera och stimulera en inventering av verksamhetslokaler och bostadsfastigheter som kan ställas om till bostäder, i lägen som har stöd i översiktsplanen, och öka kunskapen om detta hos fastighetsägare och andra aktörer.	Bostad för alla	Varierat bostadsutbud och hållbar mobilitet.

Tabell 40 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 34. Skapa förutsättningar för prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Uppdrag 35. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering (KS, SCN, UBN och AMN).

För att stärka kommunens förebyggande arbete och skapa mer jämlika förutsättningar ska flera familjecentraler startas i Uppsala kommun. Familjecentraler är en viktig mötesplats för blivande och befintliga föräldrar och barn för att ta del av råd och stöd kring föräldraskapet, men idag saknar många Uppsalabor tillgång till familjecentraler. Lämpliga lokaliseringar för ytterligare familjecentraler ska utredas tillsammans med Region Uppsala.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
35.01 Utreda och föreslå lokalisering av nya familjecentraler.		Öka tillgängligheten till familjecentraler för medborgarna.
35.02 Utreda och föreslå lokalisering av familjecentral Stenhagen tillsammans med regionen.		Öka tillgängligheten till familjecentraler för medborgarna.

Tabell 41 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 35. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.

Uppdrag 36. Utveckla uppföljningen av HVB-placeringar och verka för gemensamma lösningar med andra kommuner i syfte att säkerställa kvalitet och kostnadskontroll (KS och SCN).

För att säkerställa att barn och unga i högre grad får rätt vård på rätt plats i rätt tid krävs fler platser i privata och offentliga HVB-hem för barn och unga med de största behoven. Kommunen ska utveckla samverkan med Region Uppsala och andra kommuner i landet och utreda möjligheten att starta ett gemensamt kommunalt HVB-hem som alternativ till privata leverantörer för att garantera kvalitet och kostnadskontroll. För att bidra till ökad kvalitet och förbättrade förutsättningar att möta sociala utmaningar ska kommunstyrelsen utreda förutsättningar och former för gemensamt ägda HVB-hem med relevanta kommuner.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
36.01 Utreda förutsättningar och ta fram förslag till former för gemensamt ägda HVB-hem med relevanta kommuner.		Stärkta förutsättningar att etablera och driva gemensamma HVB-verksamheter med andra kommuner och regioner. Bidrar till ökad kvalitet och förbättrade förutsättningar att möta sociala utmaningar.

Tabell 42 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 36. Utveckla uppföljningen av HVB-placeringar och verka för gemensamma lösningar med andra kommuner i syfte att säkerställa kvalitet och kostnadskontroll.

Uppdrag 37. Införa likvärdiga modeller för hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet (KS, KTN, IFN, UBN, ÄLN, OSN och UKAF).

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid, bland annat genom tillhandahållande av lokaler, ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Kommunstyrelsen ska bidra till ökad tydlighet i prissättning och hantering av subventioner för föreningar och andra aktörer samt bidra till ökad likvärdighet i kommunens hantering av lokalfrågor. I uppdraget ingår också att införa en kommungemensam tur- och prioriteringsordning för uthyrning och upplåtelse av lokaler.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
37.01 Skyndsamt ta fram och inför kommungemensamma utgångspunkter för avgifter för nyttjande av lokaler gentemot föreningar och det fria kulturlivet.		Ökad tydlighet i prissättning och hantering av subventioner för föreningar och andra aktörer. Ökad likvärdighet i kommunens hantering av lokalfrågor.
37.02 Ta fram och inför kommungemensam tur- och prioriteringsordning för uthyrning och upplåtelse av lokaler.		Förbättrad transparens i hur avvägningar kring vilken aktör som ska ha företräde till att hyra lokalen när flera föreningar eller aktörer önskar hyra samma lokal vid samma tillfälle. Bidrar till ökad jämställdhet och spridning bland föreningsaktiviteter.
37.03 Utveckla ekonomistyrningen för finansiering av lokalsubventioner för föreningar och det fria kulturlivet.		Styra resurserna mer likvärdigt i kommande budgetprocesser och beakta ekonomiska konsekvenser i tid.
Tabell 43 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 37. Införa likvärdiga modeller för hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.		

Uppdrag 39. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet (KS, KTN, AMN, IFN, SCN, ÄLN och OSN).

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Föreningslivet förstärker och kompletterar den verksamhet som kommunen bedriver och bidrar till ökad delaktighet och samhällsnytta. Uppsala kommuns olika nämnder beviljar årligen stora belopp i föreningsbidrag. För att säkra enhetliga och ändamålsenliga arbetssätt ska kommunstyrelsen fortsatt samla hanteringen av kommunens föreningsbidrag i ett kommungemensamt system. Kommunstyrelsen ska ta fram en kommungemensam kontrollfunktion för föreningsbidrag för att stärka arbetet i att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
39.01 Fortsätt samla hanteringen av kommunens föreningsbidrag i ett kommungemensamt system för att säkerställa enhetliga och ändamålsenliga arbetssätt.		Kommunens bidrag bedöms, handläggs och följs upp på ett enhetligt sätt.
39.02 Ta fram en kommungemensam kontrollfunktion för föreningsbidrag.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
Tabell 44 Kommunstyrelsens åtgärder till uppdrag 39. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.		

Uppdrag 40. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap (alla nämnder och bolag).

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Den grundar sig i både yttre och inre faktorer som påverkar människors mående. Att stärka skyddsfaktorer som trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer, meningsfyllda aktiviteter och gemenskap skapar förutsättningar för psykiskt välbefinnande. Kommunstyrelsen stödjer arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa inom berörda nämnder och samordnar det suicidpreventiva arbetet. Kommunstyrelsen bidrar även till ökad kunskap inom området genom att implementera en uppföljningsmodell för kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention. Kommunstyrelsen ska testa innovativa arbetssätt och insatser som stärker social gemenskap för kommunens invånare.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
40.01 Implementera målområdena i nationella strategierna för psykisk hälsa och suicidprevention samt social gemenskap i kommunkoncernen.		Att stärka och öka träffsäkerheten i kommunkoncernens arbete och bidra till förbättrad folkhälsa.
40.02 Implementera uppföljningsmodell för kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention.		Att stärka och öka träffsäkerheten i kommunkoncernens arbete med socialt hållbar samhällsutveckling
40.03 Tydliggöra kommunens riktning och målbild för folkhälsoarbetet med utgångspunkt i kommuninvånarnas behov.		Att stärka och öka träffsäkerheten i kommunkoncernens arbete inom folkhälsoområdet.
40.04 Utforska och testa innovativa arbetssätt och insatser som stärker social gemenskap för kommunens invånare.		Kommunkoncernen tillsammans med relevanta samhällsaktörer har utvecklat den gemensamma kapaciteten i att skapa förutsättningar för ett samhälle som främjar invånarnas välbefinnande och förebygger och hanterar psykisk ohälsa och suicid.

Tabell 45 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 40. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Uppdrag 42. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft (alla nämnder och bolag).

Kommunen ska ha en god förmåga till krisberedskap och civilt försvar. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshandling och öka förmågan att hantera fredstida samhällsstörningar behöver fortsätta. Planeringen för civilt försvar ska fortsätta stärkas i alla samhällsviktiga verksamheter. Kommunstyrelsen ger stöd och styrning för att stärka förmågan till krisberedskap och civilt försvar i kommunens alla verksamheter. Utbildning och övning är viktiga delar i arbetet. Kommunstyrelsen ska utveckla en bemanningsplan för den egna verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap inom ramen för kommunens krigsorganisation. I uppdraget ingår att ta fram metodstöd och struktur för redovisning och revidering av nämnders och bolagsstyrelsers organisation under höjd beredskap. Kommunstyrelsen ska också utveckla kommunens beredskap för kärnteknisk olycka genom att planera för skyddsåtgärder. Uppdraget är en del i genomförandet av programmet för krisberedskap och civilt försvar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
42.01 Utveckla en bemanningsplan för den egna verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap inom ramen för kommunens krigsorganisation.	Program för krisberedskap och civilt försvar	Kommunen har säkerställt personalförsörjningen av sin krigsorganisation under höjd beredskap och ytterst krig.
42.02 Utveckla kommunens beredskap för kärnteknisk olycka genom att planera för skyddsåtgärder.	Program för krisberedskap och civilt försvar	Kommunen kan upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter och skydda människors liv och hälsa.
42.03 Stärka förmågan till krisberedskap och civilt försvar i kommunens samhällsviktiga verksamheter genom utbildning och övning i kommunens egen regi samt genom deltagande i regionala och nationella utbildningar och övningar.	Program för krisberedskap och civilt försvar	Nämnder och bolag har förmåga att leda och samordna sina verksamheter vid samhällsstörningar och höjd beredskap samt hantera störningar och höjd beredskap utifrån kommungemensam samverkan.
42.04 Ta fram metodstöd och struktur för redovisning och revidering av nämnders och bolagsstyrelsers	Program för krisberedskap och civilt försvar	Kommunen har en gemensam systematik och struktur för hur verksamheter ska planera för att

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
organisation under höjd beredskap (krigsorganisation).		upprätthålla sin verksamhet under höjd beredskap och ytterst krig.
42.05 Inrätta trygghetspunkter.	Program för krisberedskap och civilt försvar	Kommunen har stärkt sin förmåga att ge stöd till invånare vid omfattande störningar och kriser.

Tabell 46 Kommunstyrelsens åtgärder till Uppdrag 42. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens grunduppdrag

Ett systematiskt trygghets- och säkerhetsarbete

Kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt och långsiktigt brottsförebyggande-, trygghets- och säkerhetsarbete med verksamheter, allmänhet och medarbetare som målgrupp. Insatser genomförs för att förebygga kriminalitet i ett större samhällsperspektiv och riktat mot särskilda målgrupper. Arbetet sker i nära samverkan med civilsamhälle, näringsliv och myndigheter.

Krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd

Kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt och långsiktigt arbete med att genom stöd och styrning säkerställa att kommunens verksamheter har god förmåga att hantera krissituationer i fred samt att kommunen har en förmåga till civilt försvar. Nämnden ansvarar för att kommunens säkerhetsskydd är tillräckligt och uppfyller lagstiftningen genom att väl anpassade säkerhetsskyddsåtgärder inom områdena informationssäkerhet, fysisk säkerhet och personalsäkerhet säkerställs.

Nämnden ansvarar för att ta fram strategiskt kunskapsunderlag kring risker kopplade till extremväder för att visa på behov av klimatanpassning i den fysiska planering och befintlig bebyggd miljö.

Stöd och samordning för ökad jämlikhet, integration och psykisk hälsa

Kommunstyrelsen stödjer och samordnar insatser för att främja mänskliga rättigheter och ett jämställt Uppsala, öka jämlikheten i livsvillkor och god folkhälsa, samt för att motverka diskriminering. Det gäller både i arbetet inom organisationen och i kommunens möte med invånare, civilsamhälle och näringsliv.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens arbete för en bättre integration och snabbare etablering. Syftet är att möjliggöra utveckling, informationsutbyte och ökad kunskap. Genom ett bättre samarbete och informationsutbyte inom kommunen underlättas det gemensamma arbetet.

Kommunstyrelsen samordnar, stödjer och utvecklar arbetet med att främja psykiskt välbefinnande, förebygga psykisk ohälsa och suicid i kommunen. Stöd och samordning av analys och uppföljning bidrar till att stärka nämndernas eget arbete så att åtgärder identifieras och att rätt insatser prioriteras.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens områdesarbete och samverkan med fastighetsägare, civilsamhälle, statliga myndigheter och andra aktörer för att förbättra invånarnas levnadsvillkor och främja inkludering i områden med sämre förutsättningar. Genom att samordna utvecklingsarbeten på både kort och lång sikt bidrar kommunstyrelsen till att förbättra nämndernas eget arbete.

För att skapa förutsättningar för kommunen att arbeta strategiskt med att minska ojämlikheter tar kommunstyrelsen fram kunskapsunderlag som belyser hållbarhets- och kvalitetsperspektiv. Kommunövergripande statistik används som stöd vid prioriteringar och beslut. Nämnden bidrar även till kunskapsutveckling kring kommunen som trygg och attraktiv plats och tillhandahåller kunskapsunderlag som stöd vid prioriteringar och insatser.

Socialt hållbar samhällsutveckling

Markanvisningar genomförs enligt Uppsalamodellen. Modellen är utformad för att stärka en socialt hållbar utveckling. Sociala krav ställs för att bostadsbestånd ska möta bostadsbehov. Den sociala kompassen används som ett verktyg i markanvisningar för att prioritera insatser som ger största möjliga nytta utifrån ett socioekonomiskt perspektiv.

Nämndmål N4.1 Utveckla kommungemensamma systematiska och effektorienterade arbetssätt för att följa upp och analysera insatser och verksamhet som främjar social hållbarhet

Kommunen behöver få ett mer effektivt och enhetligt sätt att följa upp och analysera sina insatser inom social hållbarhet. Detta för att skapa bättre förståelse för vilka åtgärder som har störst positiv påverkan och hur resurserna kan fördelas för att maximera effekterna. Uppdraget innefattar utformning av ett gemensamt ramverk för att följa upp och analysera insatser som främjar social hållbarhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N4.1.01 Utformning av ett gemensamt ramverk för att följa upp och analysera insatser som främjar social hållbarhet.		Att stärka och öka träffsäkerheten i kommunkoncernens arbete med socialt hållbar samhällsutveckling.

Tabell 47 Kommunstyrelsens åtgärder till Nämndmål N4.1 Utveckla kommungemensamma systematiska och effektorienterade arbetssätt för att följa upp och analysera insatser och verksamhet som främjar social hållbarhet.

Satsningar inom fokusmål 4

Belopp i tusental kronor	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Riktade nivåpåverkande beslut			
Ökade hyror kopplat till utökat beredskapslager och kriskök	1 000		
Välfärdsbrott	1 000		
Tidsbegränsade satsningar			
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	4 050	4 050	4 050
Trygghet fritidsgårdar 2025-2026 (kan fördelas)	600		
Genomförande av CER-direktivet	1 400	1 400	1 400

Tabell 48 Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Budget 2026

Kommunstyrelsens budget utgår från den ekonomiska ram som kommunfullmäktige beslutat om i Mål och budget 2026–2028. Under 2026 budgeteras kostnaderna för kommunstyrelsens verksamhet att uppgå till 6 118 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Kostnaderna finansieras med kommunbidrag om 1 609 miljoner kronor, taxor, avgifter, hyror samt övriga intäkter som budgeteras till 3 333 miljoner kronor, fördelning kommungemensamma kostnader med 1 146 miljoner kronor och finansiella intäkter om 29 miljoner kronor. Fördelning av kommungemensamma kostnader avser ersättning från nämnder för bland annat kommungemensamma processer som till exempel lönehantering, redovisning, kostnader för IT, ersättning för arbetsplatser samt verksamhetsnära stöd från kommunledningskontorets avdelningar.

	Budget 2026	Budget 2025	Prognos 2025
Intäkter	3 333	3 284	3 242
Fördelning kommungemensamma kostnader	1 146	1 108	1 109
Summa intäkter	4 480	4 392	4 351
Verksamhetens kostnader	-5 935	-5 562	-5 264
Avskrivningar	-88	-79	-83
Summa kostnader	-6 023	-5 641	-5 346
Finansiella intäkter	29	17	17
Finansiella kostnader	-95	-80	-73
Summa nettokostnader	-1 609	-1 311	-1 052

Kommunbidrag fördelat per verksamhet

Politisk verksamhet (1)	64	57	57
Infrastruktur m.m. (2)	956	917	917
Kultur- och fritidsverksamhet (3)	200	3	3
Öppna insatser, äldre (5)	13		
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	376	335	335
Summa kommunbidrag	1 609	1 311	1 311

Resultat	0	0	260
-----------------	----------	----------	------------

Tabell 49 Kommunstyrelsens driftbudget, belopp i miljoner kronor

Kommunstyrelsens budget fördelas på två övergripande ansvarsområden, kommunledning och stadsbyggnad.

Kommunledning

Kommunstyrelsens ansvar inom kommunledning omfattar styrning, ledning och samordning av kommunens verksamhet och ekonomi. Det består vidare av nämndens uppsiktsplikt och ansvar för strategiskt viktiga politiska områden så som trygghet, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Kommunledning består också av bland annat IT, arbetsgivarfrågor, arkivfrågor, kris och beredskap samt lokalförsörjning. Även att leda gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice ingår.

En utförligare beskrivning av kommunstyrelsens ansvar inom kommunledning finns i verksamhetsplanens inledning under kommunstyrelsens uppdrag.

	Budget 2026	Budget 2025	Prognos 2025
Intäkter	3 026	2 992	2 955
Fördelning kommungemensamma kostnader	1 146	1 108	1 109
Summa intäkter	4 172	4 100	4 064
Verksamhetens kostnader	-4 893	-4 605	-4 533
Avskrivningar	-84	-73	-77
Summa kostnader	-4 976	-4 678	-4 610
Finansiella intäkter	18	17	17
Finansiella kostnader	-30	-20	-25
Summa nettokostnader	-817	-580	-554

Kommunbidrag fördelat per verksamhet

Politisk verksamhet	64	57	57
Infrastruktur m.m.	163	186	186
Kultur- och fritidsverksamhet	200	3	3
Öppna insatser, äldre	13		
Kommunledning och gemensam verksamhet	376	335	335
Summa kommunbidrag	817	580	580

Resultat	0	0	26
-----------------	----------	----------	-----------

Tabell 50 Kommunledningens driftbudget, belopp i miljoner kronor

Inom kommunledning uppgår kostnaderna till 5 007 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Dessa finansieras med kommunbidrag om 817 miljoner kronor, taxor, avgifter och övriga intäkter budgeteras till 3 026 miljoner kronor, fördelning av kommungemensamma kostnader till 1 146 miljoner kronor och finansiella intäkter till 18 miljoner kronor. De övriga intäkterna består främst av hyresintäkter och intäkter inom gemensam service. Fördelning av kommungemensamma kostnader avser ersättning från nämnder för bland annat kommungemensamma processer som till exempel lönehantering, redovisning, kostnader för IT, ersättning för arbetsplatser samt verksamhetsnära stöd från kommunledningskontorets avdelningar.

I jämförelse med budget 2025 ökar såväl intäkter som kostnader något. Förändringarna finns till stor del inom gemensam service där intäkter och kostnader ökar för bland annat fordon- och transporttjänster på grund av ökad varuförsäljning samt ökade kostnader för fordon. Vidare har städservice ett ökat antal städuppdrag vilket också bidrar till både ökade intäkter och kostnader. Inom fastighetsverksamheten budgeteras intäkterna för 2026 i nivå med budget för 2025, vilket förklaras av indexuppräknings av befintliga avtal samt realiserande av uppdrag som tillkommer eller utgår i lokalförsörjningsplanen. Ökade kostnader budgeteras för driftbidrag inom kultur- och fritidsverksamheten, vilket finansieras med utökat kommunbidrag.

De kommungemensamma kostnader som fördelas till nämnderna följer överenskomna principer om uppräknings. Till detta kommer överenskommelser om utökningar eller minskningar som skett sedan föregående år. De finansiella intäkterna avser planerad försäljning av bostadsrätter som inte nyttjas optimalt.

De subventionerade seniorekorterna i kollektivtrafiken budgeteras från 2026 inom verksamhet öppna insatser för äldre i stället för inom infrastruktur m.m.

Riktade satsningar

I Mål och budget 2026–2028 finns riktade satsningar på ungefär 68 miljoner kronor avseende kommunledning. Satsningarna innehåller bland annat utrymme för områdesutveckling, trygghetsskapande åtgärder, klimatbudget, hållbarhetsredovisning och motverkande av välfärdsbrott. Därtill satsas medel för att möjliggöra nya IT-lösningar, bland annat upphandling av systemstöd. Resurser tillsätts för att omhänderta arbete med att verkställa direktiv, bland annat för cybersäkerhet. Vidare finns utrymme enligt tidigare beslut i kommunstyrelsen för ökade kostnader för politiska sekreterare under valåret. Ökade kostnader för medaljmiddag, arvoden och partistöd har kompenseras med kommunbidrag.

Stadsbyggnad

Kommunstyrelsens ansvar inom stadsbyggnad omfattar strategisk och översiktlig planering, planeringsprojekten kopplade till fyrspårsavtalet samt mark- och exploateringsverksamhet. En utförligare beskrivning av kommunstyrelsens ansvar inom stadsbyggnad finns i verksamhetsplanens inledning under kommunstyrelsens uppdrag.

	Budget 2026	Budget 2025	Prognos 2025
Intäkter	308	292	287
Fördelning kommungemensamma kostnader	0	0	0
Summa intäkter	308	292	287
Verksamhetens kostnader	-1 042	-957	-731
Avskrivningar	-5	-6	-6
Summa kostnader	-1 047	-963	-736
Finansiella intäkter	11	0	0
Finansiella kostnader	-64	-60	-48
Summa nettokostnader	-793	-731	-498

Kommunbidrag fördelat per verksamhet

Infrastruktur m.m.	793	731	731
Summa kommunbidrag	793	731	731

Resultat	0	0	233
-----------------	----------	----------	------------

Tabell 51 Stadsbyggnads driftbudget, belopp i miljoner kronor

Inom stadsbyggnad uppgår kostnaderna i budget 2026 till 1 111 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Kostnaderna finansieras med kommunbidrag på 793 miljoner kronor samt med hyres- och arrendeintäkter, markförsäljning samt övriga intäkter om totalt 308 miljoner kronor varav markförsäljning 235 miljoner kronor. Kostnaderna budgeteras 88 miljoner kronor högre än i budget 2025, främst på grund av riktade tidsbegränsade satsningar avseende projekten inom fyrspårsavtalet. Under 2026 beräknas omfattande ledningsflyttsarbeten fortsätta för att möjliggöra för spårvägen. I budgeten för 2026 uppgår kostnaden för förarbeten inklusive ledningsflyttar till 540 miljoner kronor. Fas ett för spårvägsentreprenaden påbörjades under hösten 2025 och under 2026 planeras en övergång till fas två ske. Under fas ett sker projektering och ett riktpreis kommer tas fram inför beslut om fas två. Då både ledningsflytt och spårvägsentreprenaden är omfattande- och kapitalintensiva arbeten kan även mindre förskjutningar i projektet leda till stora avvikelser.

De finansiella kostnaderna ökar med 4 miljoner kronor, från 60 miljoner kronor år 2025 till 64 miljoner kronor år 2026. Övriga projektrelaterade kostnader är på en snarlik nivå som 2025 och förklaras av att många projekt fortsatt befinner sig i tidiga skeden. Exploateringsverksamheten budgeteras till ett nollresultat där kostnaden för genomförandeorganisationen och projektens löpande driftskostnader bedöms balanseras med nettoöverskott från markförsäljning, vidarefakturerering och upplösning av tidigare erhållna exploateringsersättningar.

Det råder fortsatt osäkerhet på bostadsmarknaden. Under 2025 togs beslut om möjlighet till senarelagd köpeskilling vilket bidragit till att försäljningar skett. Möjligheten till detta upphör vid årsskiftet och det är därför osäkert hur detta påverkar försäljningarna 2026. Flera av de försäljningar som förväntas beslutas under slutet av 2025 har tillträde 2026 och intäkten kommer därmed påverka resultatet 2026. Det innebär att det trots det osäkra marknadsläget är en hög sannolikhet att försäljningar sker i nivå med budget.

Riktade satsningar

I Mål och budget 2026–2028 ingår en förstärkt finansiering för vissa riktade satsningar. För 2026 fortsätter satsningen på hållbarhet inom stadsbyggandet. Utredningsinsatser kopplade till fyrsåvtalet inklusive spårväg är fortsatt prioriterade för att kunna hålla tidplanen i förhållande till tidigare genomförandebeslut och beviljat stadsmiljöavtal. I budgeten för 2026 ingår kostnader för ledningsflyttar samt den inledande projekteringen och uppstart av genomförande av spårvägsentreprenaden. Medel riktas därutöver till bland annat vattenvårdsarbete och odlingslotter liksom till förvaltningen inom Ulleråker som även fortsättningsvis kräver skattefinansiering på grund av framtida exploatering.

Nämndens investeringar

Kommunstyrelsen har i Mål och budget 2026–2028 tilldelats 7 553 miljoner kronor för investeringar för åren 2026–2030, inklusive extern finansiering. För år 2026 uppgår utgifterna till 1 476 miljoner kronor och finansieras med 755 miljoner kronor i extern finansiering. Till det tillkommer pågående investeringar där medel överförs från föregående år vilket fastställs i samband med årsbokslut. Enligt Mål och budget beräknas investeringarna inom exploateringsverksamheten uppgå till 372 miljoner kronor för år 2026 och finansieras med 104 miljoner i exploateringsersättningar, övriga finansieras via markägarekonomin.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Pågående (fastställs i samband med årsbokslut)					
Fastighetsförvärv	5	10	5	5	5
Hyresgästpassningar	22	12	5	0	0
Nybyggnation	62	25	60	0	0
Renovering/underhåll	78	57	52	32	50
Inventarier/maskiner	6	6	6	8	6
IT	33	11	18	38	10
Totalt kommunledning	205	120	146	83	71
Markförvärv	250	200	150	100	100
Fyrspår	63	104	180	245	213
Spårväg	581	1 496	2 366	1 827	689
Exploatering	372	352	322	429	499
Fastighetsunderhåll jordbruksverksamhet	6	6	6	4	4
Totalt stadsbyggnad	1 271	2 158	3 024	2 605	1 505
Summa utgifter	1 476	2 278	3 170	2 688	1 576
Extern finansiering spårväg	-651	-1 069	-1 187	-91	
Extern finansiering exploatering	-104	-108	-90	-163	-164
Summa inkomster	-755	-1 176	-1 278	-253	-164

Tabell 52 Nämndens investeringar, belopp i miljoner kronor

Inom kommunledning avser investeringsramen främst utgifter för fastighetsunderhåll, nybyggnation och hyresgästpassningar. En stor del av utgifterna under 2026 är hänförliga till förvaltningen av byggnader samt ombyggnationer för att möta behovet av LSS-bostäder. Därtill finns utrymme för fastighetsförvärv (bostadsrätter) och för IT-investeringar i säkerhet, lagring och infrastruktur samt för inventarier/maskiner inom gemensam service.

Inom stadsbyggnad finns investeringsramen för markförvärv som bland annat omfattar planerade förvärv kopplade till genomförandet av fyrspårsavtalet och planerade verksamhetsområden. Det innebär sammantaget fortsättningsvis omfattande förvärv under 2026, i likhet med tidigare år. Kommunstyrelsen ansvarar inom ramen för fyrspårsavtalet även för investeringar i infrastruktur kopplat till spårväg. Projekteringsarbetet, som i huvudsak belastar resultatet, fortsätter med syfte att kunna nå tidplanen enligt tidigare genomförandebeslut och beviljad statlig finansiering. I budgeten ingår även större infrastrukturinvesteringar i sydöstra stadsdelarna och Uppsala C som inte är finansierade via exploatering.

Utöver de skattefinansierade investeringarna genomförs även stora investeringar inom exploateringsverksamheten avseende infrastruktur i utbyggnadsområden. Dessa finansieras till del av extern finansiering i form av exploateringsavtal med externa byggaktörer. För 2026 budgeteras dessa investeringar till 372 miljoner kronor varav 104 miljoner kronor finansieras av externa medel, övriga finansieras via markägarekonomin.

Exploateringsverksamhet

	Budget 2026
Intäkter och exploateringsersättning	339
Anläggnings- och exploateringsutgifter, genomförandeorganisation	-580
Totalsumma	-241

Tabell 53 Kassaflöde exploatering exklusive markförvärv, belopp i miljoner kronor

Exploateringsverksamheten bedöms generera ett negativt kassaflöde på 241 miljoner kronor 2026, exklusive investeringar för strategiska markförvärv vilka uppgår till 250 miljoner kronor. Det stora negativa kassaflödet beror på fortsatt högre kostnader än intäkter i likhet med tidigare år. Kostnaderna utgörs av utbyggnads- och exploateringskostnader. Den huvudsakliga intäktskällan är markförsäljning.

De ekonomiska flödena samlas i exploateringsverksamhetens projektbudget. Totalt är omkring 80 exploateringsprojekt i något skede av genomförande med förväntad ekonomisk aktivitet under året. Markförsäljning för bostäder förväntas ske i framförallt Rosendal och Östra Sala backe. De större utbyggnadsområdena med stora kostnader 2026 är framför allt Södra Storröta och Rosendal. Utbyggnad pågår även i många projekt av mindre omfattning.

	Budget 2026
Rosendal	105
Spårvägsdepå	65
Östra sala backe	65
Totalsumma	235

Tabell 54 Markförsäljningar, belopp i miljoner kronor

Bilaga 1 Tillkommande uppdrag

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till kommunstyrelsen.

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

- Kommunstyrelsen och berörda nämnder ska i samverkan med Region Uppsala fullfölja överlämnandet av ansvaret för den särskilda kollektivtrafiken till Region Uppsala.

Kommunfullmäktige 2022-06-13: Överlämnande av ansvar för särskild kollektivtrafik till Region Uppsala (KSN-2022-01202).

- Åtgärder för att avveckla Stiftelsen Jälla egendom ska vidtas, att, om avveckling inte är möjlig, ska åtgärder för att revidera stiftelsens stadgar vidtas, samt att delegera till kommunstyrelsen att fatta nödvändiga beslut för att punkterna 1 och 2 ska kunna verkställas.

Kommunfullmäktige 2023-10-09: Framtida utveckling för Stiftelsen Jälla egendom (KSN-2022-00035).

- Fortsätta arbetet med målbilden att produktionen vid Stiftelsen Jälla egendom ska användas för kommunens behov av livsmedel.

Kommunstyrelsen 2021-02-10: Reviderad plan för omställning av Jälla lantbruk till ekologisk produktion (KSN-2020-03272).

- Göra en översyn av Uppsala kommuns policy och riktlinjer mot mutor.

Kommunstyrelsen 2023-01-31: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882).

- Ta fram en plan för fortsatt drift av Jälla egendom och de fastigheter som är kopplade till Jälla yrkesgymnasiums verksamhet.

Kommunstyrelsen 2023-09-20: Framtida utveckling för Stiftelsen Jälla egendom (KSN-2022-00035).

- Frågor om våldsutsatthet inkluderas i kommunens medarbetarsamtal.

Kommunstyrelsen 2025-04-08: Svar på initiativ från Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) om att ta ansvar mot våldsutsatthet (KSN-2025-01213).

- Att uppdra till kommunledningskontoret att genomföra pilotstudier inom olika verksamheter för stärkt stöd vid rekrytering av medarbetare inom brukarnära verksamheter.

Kommunstyrelsen 2024-09-11: Förstärkt bakgrundskontroll vid nyanställning för särskilda yrkesgrupper (KSN-2024-02571).

- Uppdra till kommunledningskontoret att påbörja en utredning om fler yrkeskategorier bör ingå i gruppen för förstärkt bakgrundskontroll.

Kommunstyrelsen 2024-09-11: Förstärkt bakgrundskontroll vid nyanställning för särskilda yrkesgrupper (KSN-2024-02571).

- Beställa grundskola för 780 elever i Norra Hovstallängen som möjliggör en framtida skola på upp till 1 000 elever, en idrottshall och en förskola för 144 barn.

Kommunstyrelsen 2024-10-18: Inriktning för arbete med evenemang och upplevelser (KSN-2024-02534).

- Bifalla initiativets första att-sats om att utreda ansvaret för ridanläggningen i syfte att säkerställa både tillgänglighet för allmänhet och ridklubbar, en ändamålsenlighet för skolans verksamhet och en likställighet mellan olika naturbruksgymnasier i kommunen.

Kommunstyrelsen 2025-03-05: Svar på initiativ om Jällaskolan från Jonas Segersam (KD) (KSN-2025-00761).

- Utreda förutsättningarna för elevhem.

Kommunstyrelsen 2025-03-05: Svar på initiativ om Jällaskolan från Jonas Segersam (KD) (KSN-2025-00761).

- Uppdra åt kommunledningskontoret att utarbeta en modell för resurssättning och samordning för valens genomförande.

Kommunstyrelsen 2025-04-08: En mer robust valorganisation i Uppsala kommun (KSN-2025-00728).

- Uppdra till kommunledningskontoret att ta fram stödjande insatser och material i syfte att öka kvalitet och spårbarhet av information som delges på nämndsammanträden.

Kommunstyrelsen 2025-06-18: Ökad kvalitet och spårbarhet av information i nämnder (KSN-2025-01562).

- Kommunledningskontoret får i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen med en uppföljning av hur riktlinjerna tillämpats i praktiken, särskilt med avseende på möjligheter för små och lokala företag att delta i kommunens upphandlingar.

Kommunstyrelsen 2025-06-18: Riktlinjer för upphandling och inköp (KSN-2024-02481).

- Uppdra åt kommunledningskontoret att, i nära samverkan med vård- och omsorgsförvaltningen, ta fram en övergripande rapportering som sammanställer status, tidplaner och ansvarsfördelning för samtliga pågående åtgärdsuppdrag.

Kommunstyrelsen 2025-07-01: Kommunstyrelsens genomförda externa granskning av hemtjänsten (KSN-2024-03676).

- Kommunstyrelsen får återsäkring minst en gång per år, för att säkerställa att åtgärderna drivs framåt och att ingen del av förbättringsarbetet förloras i komplexiteten.

Kommunstyrelsen 2025-07-01: Kommunstyrelsens genomförda externa granskning av hemtjänsten (KSN-2024-03676).

- Uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i ÖP-arbetet ta fram en plan för förtätning av etablerade verksamhetsområden för att frigöra nödvändigt utrymme.

Kommunstyrelsen 2025-10-15: Riktlinje för värnande av jordbruksmark gentemot exploateringsintresset (KSN-2025-02230).

- Inrätta en central samordningsfunktion för digitalisering och AI.
- Uppdra till stadsdirektör att säkerställa en central samordningsfunktion samt plan för genomförande och koordinering.
- Återrapportering sker kontinuerligt till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsen 2025-10-15: Stärkt samordning och genomförande inom digitalisering och AI (KSN-2025-01997).

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

- Uppdra åt kommunledningskontoret att inleda överläggningar om samarbete med Lviv i Ukraina i enlighet med föredragningen i ärendet.

Kommunstyrelsen 2024-03-06: Vänort i Ukraina (KSN-2022-00946).

- Förutom näringsliv och universitet även stämna av intresset från Region Uppsala och Länsstyrelsen.

Kommunstyrelsen 2024-03-06: Vänort i Ukraina (KSN-2022-00946).

- Att uppdra åt kommunledningskontoret att i samverkan med idrotts och fritidsnämnden och Uppsala kommun arenor och fastigheter AB se över dagens modell för uthyrning av Studenternas fotbollsarena.

Kommunstyrelsen 2024-10-18: Översyn av ansvar och modell för uthyrning av Studenternas arena (KSN-2024-02835).

- Redovisa hur en sådan modell kan användas för andra arenor och idrotter i Uppsala och konsekvenserna av ett genomförande av modellen.

Kommunstyrelsen 2024-10-18: Översyn av ansvar och modell för uthyrning av Studenternas arena (KSN-2024-02835).

- Uppdra åt kommunledningskontoret att i samverkan med berörda nämnder och bolag utvärdera befintlig organisation för hantering och bokning av lokaler som kommunen upplåter.

Kommunstyrelsen 2024-10-18: Utvärdering av bokning av arenor och lokaler som kommunen upplåter (KSN-2024-02836).

- Uppdra till kommunledningskontoret att genomföra en ny analys av kommunens badkapacitet där Fyrishov inkluderas.

Kommunstyrelsen 2025-02-05: Förlängd livslängd för Fyrishovs baddel till 2045 (KSN-2024-03781).

- Påbörja en pilot av modellen för arenaledning 2025 under förutsättning att idrotts- och fritidsnämnden och Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB under våren fattar nödvändiga beslut för införandet.

Kommunstyrelsen 2025-03-05: Ny modell för arenaledning och uthyrning på Studenternas fotbollsarena (KSN-2024-02835).

- Arrangera och vidareutveckla julmarknad i Uppsala city 2025–2027.

Kommunstyrelsen 2025-03-05: Julmarknad vid vintertorg 2025-2027 (KSN-2025-00181).

- Uppdra till kommunledningskontoret, i samarbete med Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB, att återkomma med ett förslag till en övergripande genomförandeplan. Planen ska utgå från de behovsbeskrivningar som tagits fram av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och redovisa preliminär tidsplan samt de samlade ekonomiska konsekvenserna för respektive anläggning.

Kommunstyrelsen 2025-06-18: Upprustning och utveckling av anläggningar för issport (KSN-2025-01441).

- KS-BESLUT: Att kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen, tillsammans med Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, ska ta fram en platsplan över stadens befintliga platser för evenemang och upplevelser samt i ett samlat koncept beskriva hur platserna kompletterar varandra.

Kommunstyrelsen 2024-10-18: Inriktning för arbete med evenemang och upplevelser (KSN-2024-02534).

- Uppdra åt förvaltningen att tillsammans med Uppsala Parkering AB arbeta fram ett förslag till markanvisning samt ansöka om planbesked.

Kommunstyrelsen 2025-06-18: Markanvisningsavtal Storvreta (KSN-2025-01276).

- Uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att arbeta fram ett nytt direktiv för ett projekt för teknisk försörjning i de sydöstra stadsdelarna med inriktningar enligt föredragningen.

Kommunstyrelsen 2025-08-20: Inriktningsbeslut teknisk försörjning i de sydöstra stadsdelarna (KSN-2025-01783).

- Uppdra åt förvaltningen att tillsammans med Region Uppsala ombesörja att samarbetsavtal upprättas för förlängningen och att arbeta för förenklingar av administrationen vid köp av Seniorkort.

Kommunstyrelsen 2025-08-20: Förlängning av erbjudande om Seniorkort och justering av egenavgift (KSN-2025-00225).

- Ge kommunledningskontoret i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar och bolag utreda möjligheten att anlägga en mötes- och evenemangsarena med tillhörande hotell inom kvarteret Norra Hovstallängen.

Kommunstyrelsen 2025-09-10: Utredning om markanvändning på Norra Hovstallängen (KSN-2025-02606).

- Bjuda in Lindvalls kaffe till att föra fortsatt dialog med kommunen om fortsatt verksamhet i Uppsala enligt ärendets bilaga 1.

Kommunstyrelsen 2025-09-10: Inbjudan till Lindvalls kaffe om att föra dialog om fortsatt verksamhet i Uppsala (KSN-2025-02657).

- Uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i ÖP-arbetet ta fram en plan för förtätning av etablerade verksamhetsområden för att frigöra nödvändigt utrymme.

Kommunstyrelsen 2025-10-15: Riktlinje för värnande av jordbruksmark gentemot exploateringsintresset (KSN-2025-02230).

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

- Uppdra till kommunstyrelsen att revidera Energiprogram 2050.

Kommunfullmäktige 2025-01-27: Uppföljning av program och planer 2024 (KSN-2024-00267).

- Uppdra till kommunstyrelsen att revidera Åtgärdsprogram för kvävedioxid – Uppsala kommuns handlingsplan för luftkvalitet och i samband med det se över hur kommunens styrning kan utvecklas för att möta WHO:s skärpta riktlinjer avseende luftkvalitet.

Kommunfullmäktige 2025-01-27: Uppföljning av program och planer 2024 (KSN-2024-00267).

- Ge Uppsala Vatten och Avfall AB och stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att tillsammans ta fram ansökningshandlingar med förslag på reviderat vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för befintliga och framtida vattentäkter i Uppsala- och Vattholmaåsarna.

Kommunfullmäktige 2025-06-16: Revidering av vattenskyddsområde för Uppsala-Vattholmaåsarna (KSN-2025-00760).

- Uppdra till kommunledningskontoret att ta fram ett nytt miljöprogram som fångar de nationella, europeiska och globala miljömålen och som inbegriper ett övergripande mål om biologisk mångfald för ett resiliert och hållbart Uppsala.

Kommunstyrelsen 2024-12-11: Miljö- och klimatprogram för Uppsala kommun (KSN-2024-01503).

- Ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att planera och organisera det fortsatta arbetet med att förverkliga intentionerna i avsiktsförklaringen.

Kommunstyrelsen 2025-06-18: Avsiktsförklaring om utsläppsfria anläggningsentreprenader (KSN-2025-02092).

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

- Uppdra till kommunstyrelsen att även undersöka om SOS Alarm, med nödnummer 112, kan möta behovet av stärkt trygghet genom befintligt uppdrag eller ett kompletterande samarbete.

Kommunfullmäktige 2024-06-17: Svar på motion om inrättande av en trygghetscentral från Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) (KSN-2023-03223).

- Uppdra till kommunstyrelsen att tillskriva region Uppsala om behovet av att, utifrån erfarenheterna från bland annat region Stockholm, utreda förutsättningarna för en samordnande trygghetscentral i länet.

Kommunfullmäktige 2024-06-17: Svar på motion om inrättande av en trygghetscentral från Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) (KSN-2023-03223).

- Uppdra till kommunstyrelsen att revidera Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2023.

Kommunfullmäktige 2025-01-27: Uppföljning av program och planer 2024 (KSN-2024-00267).

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utforma en modell för fungerande trygghetspunkter för kommunens invånare, där också brandstationerna kan användas för detta syfte.

Kommunfullmäktige 2025-09-08: Svar på motion om brandstationer som trygghetspunkter från Christian Hermanson (KD) (KSN-2024-01514).

- Utveckla den frivilliga resursgruppen genom övning och utbildning.

Kommunstyrelsen 2022-02-08: Överenskommelse med Civilförsvarsförbundet Uppsala avseende uppstart av frivillig resursgrupp (FRG) (KSN-2019-03666).

- Göra en översyn av försäkringspolicy och riktlinjer för arbetet med försäkring.

Kommunstyrelsen 2023-01-31: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882).

- Återrapportering av insatser ska ske löpande till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen 2023-11-22: Sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet (KSN-2023-03305).

- Uppdra åt förvaltningen att med utgångspunkt i kommande lagstiftning på området utreda om och hur bakgrundskontroller ska användas i kommunen, vid såväl nyanställning som befintligt anställda, i syfte att minimera riskerna för otillbörlig påverkan och försvåra för välfärdsbrottslighet.

Kommunstyrelsen: 2023-12-13: Handlingsplan mot välfärdsbrott (KSN-2023-01293).

- Kontinuerligt följa bokningsläget av lokalerna samt efter 2 år genomföra en utvärdering som återrapporteras till KSAU.

Kommunstyrelsen 2024-03-06: Tillgängliggörande av lokaler till föreningslivet (KSN-2023-03025).

- Samarbetet utvärderas efter två år.

Kommunstyrelsen: 2024-12-11: Medlemskap i Rättvist Byggande (KSN-2024-03353)

- Uppdra åt kommunledningskontoret att se över styrningen kring säkerhetsfrågor i kommunens utbildningsmiljöer och vid behov föreslå justerad eller kompletterande styrning.

Kommunstyrelsen 2025-04-08: Uppdrag att stärka säkerheten i kommunens utbildningsmiljöer (KSN-2025-00565).

- Uppdra åt kommunledningskontoret att följa och stödja utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i arbetet att stärka säkerhetsarbetet och beredskapen att hantera allvarliga våldssituationer i sina verksamheter.

Kommunstyrelsen 2025-04-08: Uppdrag att stärka säkerheten i kommunens utbildningsmiljöer (KSN-2025-00565).

Bilaga 2 Risker

Kommunstyrelsen har identifierat följande riskområden som riskerar att hindra verksamheten att genomföra sitt uppdrag och nå sina mål.

Osäkra planeringsförutsättningar

Stora osäkerheter i omvärlden innebär att den svaga konjunkturen med högt kostnadsläge, höga räntekostnader och en svag efterfrågan på mark för bostäder kvarstår längre än förväntat. Det påverkar kommunen, såväl löpande verksamhet som investeringar. Riskerna ökar ytterligare genom kommunens omfattande planer för stadens tillväxt och investeringar samtidigt som befolkningsökningen mattas av. Det medför risk för överkapacitet i befintlig verksamhet om kommunen inte i tid lyckas anpassa den social infrastrukturen såsom exempelvis skolor och boenden för äldre.

Det osäkra omvärldsläget har ökat kraven på kommunen för kris- och krigsberedskap. Liksom för vissa andra områden finns möjligheter till statlig finansiering men förutsättningarna kan förändras med kort varsel. Risk finns att finansiering missas i budgetprocessen. Det finns även generella risker med kortsiktig statlig finansiering som medför kortsiktighet i verksamhetsplanering och behov av verksamhetsförändringar och förändrad ekonomistyrning med kort varsel.

Lokalförsörjningen påverkas av flera faktorer såsom befolkningsökningen, den förändrade befolkningsstrukturen, svängningar i utbyggnadsordningens takt och geografi samt möjligheterna att samverka med privata aktörer. Om lokalförsörjningen inte följer kommunens utveckling riskerar kärnverksamheter och medborgare att påverkas negativt.

Det finns en risk för störningar i leveranser då den globala marknaden är väldigt störningskänslig just nu på grund av geopolitiska konflikter, handelshinder mellan länder, brister på till exempel sällsynta jordartsmetaller med mera. Det kan leda till att kommunen får snabbt uppkommen brist på olika varor som normalt finns på marknaden. Konsekvenserna kan bli allt från små till oöverskådliga, beroende på vad det handlar om för varor. Om till exempel sjukvårdsmaterial inte levereras i normal takt kan det på kort tid ge svåra följder för brukare och vårdtagare, men även begränsad tillgång på IT-utrustning eller byggmaterial kan försena eller försvåra genomförande av olika uppdrag.

Hinder för att möta tillväxten på ett hållbart sätt

För att klara att försörja ett växande Uppsalas behöver Kungsängsverket som renar avloppsvattnet från staden och några närläggna tätorter byggas ut. Om kommunen inte får nödvändigt tillstånd för utbyggnaden i tid begränsas planerade utbyggnader vilket påverkar Uppsalas tillväxt negativt.

På grund av brister i elnätets kapacitet begränsas tillgången till el i kommunen. Risk finns även för brist på vatten och avlopp. Det leder bland annat till att nya företagsetableringar och planerade utbyggnader begränsas eller drar ut på tiden vilket påverkar Uppsalas tillväxt negativt. Kapacitet i hela infrastrukturen generellt.

Fyrspår och spårväg

Fyrspårsavtalet med staten innebär omfattande och samtidiga investeringsprojekt, däribland utbyggnad av spårvägen, utveckling av Uppsala C, och byggandet av en ny

stadsdel i sydöstra Uppsala med tillhörande station och anslutande infrastruktur. Dessa satsningar ställer höga krav på Uppsala kommun och dess medarbetare.

Arbetet går nu in i en tydligare genomförandefas, där fokus initialt ligger på spårvägen. Här har omfattande ledningsflyttar påbörjats, och arbetet kommer att intensifieras under de kommande åren. Med detta följer även betydande ekonomiska risker, då projekten omfattar stora belopp och kassaflödet väntas öka avsevärt redan under de närmaste åren. Detta ställer ökade krav på noggrann uppföljning av projekten samt på politikens insyn i framdrift och resultat.

Genom att införa en effektiv metod för uppföljning och regelbundet rapportera projektens resultat till politiken kan kommunen säkerställa att eventuella tids- och kostnadsavvikelser identifieras och hanteras i tid. Det är centralt att både förvaltning och politisk ledning får rätt förutsättningar att fatta väl underbyggda beslut utifrån dessa uppföljningar.

Den stora omfattningen och komplexiteten i fyrsårsavtalet och byggandet av spårvägen ställer också krav på att kommunen utvecklar ny kompetens och anpassar sina arbetssätt, både internt och i samarbete med externa intressenter. Eftersom Uppsala kommun tidigare inte har genomfört projekt av denna omfattning är det avgörande att rekrytera rätt kompetens i tillräcklig omfattning för att undvika kostnadsökningar och förseningar. Detta är viktigt inte bara för att säkra projektens kvalitet utan också för att värna arbetsmiljön för kommunens personal.

Hot mot säkerheten

Risk för att kommunens förvaltningar och bolag inte är tillräckligt beredda för hantering av höjd beredskap. Om kommunens roll inom civilt försvar inte är tydlig för medarbetarna och det saknas planer för prioriteringar och utförande av verksamheten kan det leda till att kommunen inte kan genomföra sitt uppdrag eller att kommunen inte kan agera tillräckligt snabbt. Förtroendet för kommunen påverkas negativt och det medför en risk för medborgares liv och hälsa.

Brister i systematiskt IT-säkerhetsarbete, klassning av information, tekniska verktyg och processer för incidenthantering, uppföljning och övervakning och design av kommunens infrastruktur, leder till en stor risk för att information blir otillgänglig, förvanskas eller hamnar i orätta händer vilket i sin tur leder till skada på liv och hälsa, egendom och förtroendet för Uppsala kommun och det demokratiska systemet.

Otillräcklig miljö- och klimatsomställning

Om inte tillräckliga investeringar, regelförändringar, teknikutveckling och innovationer genomförs samt att arbetet inte integreras tillräckligt i styrningen kommer inte nödvändiga beteendeförändringar att uppnås. Risk finns att målkonflikter mellan sociala, ekologiska och ekonomiska överväganden begränsar utvecklingen. Det leder till att kommunen inte klarar miljö- och klimatsomställningen och måluppfyllelsen i tillräckligt snabb takt för att leda omställningen mot ett hållbart samhälle.

På grund av att många intressen konkurrerar i samhällsbyggnaden finns det risk för att klimatanpassningsåtgärder inte prioriteras tillräckligt. Det riskerar att leda till att kommunen är sämre förberedd på klimatiförändringarnas konsekvenser och att det i sin tur leder till höga samhällskostnader. På grund av att fokus för klimatanpassningsåtgärder ofta blir på nya delar av staden finns det risk för att möjligheter till klimatanpassning på landsbygden och i befintliga miljöer i staden missas.

Kompetensförsörjning

På grund av ökade krav och behov av snabb omställning, inklusive omställningsbehov på grund av demografiska förändringar, finns risk för kompetensbrist inom många yrken. Det driver kostnader och riskerar att hämma produktivitet, försämma omställningsförmågan, öka sårbarhet och påverka arbetsmiljö och stabilitet i arbetsgrupper. Förändringar i lagstiftning och regelverk, teknisk utveckling och komplexa projekt och finansieringsformer innebär risk för att spetskompetens saknas för att möta nya utmaningar.

Hot mot demokratin

Ökad polarisering och icke-demokratiska krafter leder till en ökad risk för spridning av konspirationsteorier och att kommunen utsätts för medvetet falsk information. Om kommunen inte upptäcker och hanterar spridning av falsk information i tid kan det leda till att förtroendet för kommunen, demokratiska värderingar och samhället skadas. I samband med valår 2026 är denna risk särskilt aktuell, då risken för desinformation och påverkan från odemokratiska krafter kan öka.

Om kommunens tjänstepersoner och förtroendevalda utsätts för trakasserier och hot finns en risk att odemokratiska eller felaktiga beslut fattas, att prioriteringen av arbetet påverkas och ger minskad måluppfyllelse. Det kan även minska intresset för att arbeta som förtroendevald i kommunen.

Kommunens verksamheter är högt utsatta för risk att enskilda personer, kriminella nätverk eller främmande makt utnyttjar eller infiltrerar välfärdssystemen. Risker finns inom de ekonomiska flödena exempelvis kopplat till upphandlade tjänster, ersättningssystem och myndighetsutövning samt Fastighets- och byggbranschen. Risk finns att avtalade villkor inte följs, att kommunens system används för penningtvätt, att konkurser används för att undgå fakturering mm. Risken innebär inte bara ekonomisk skada för kommunen utan riskerar även att våra invånare inte får den tjänst de är i behov av och att förtroendet för demokratin påverkas negativt.

Otrygghet, brott och segregation

Om kommunens åtgärder och förebyggande arbete inom polarisering och segregation är otillräckliga, kan det leda till att fler unga hamnar i kriminalitet, minskad livskvalitet hos kommuninvånarna och påverka trygghet, trivsel och andra viktiga frågor. Det finns även risk för att projekt som syftar till att bygga bort segregation inte kommer till stånd på grund av bristande marknadsförutsättningar.

Om det finns brister i kommunens säkerhets- eller brottsförebyggande arbete ökar risken för att de som lever, verkar och vistas i Uppsala utsätts för skada, brott eller ordningsstörningar. Risk finns även då för att otryggheten ökar, i synnerhet i utsatta områden. Det leder till att invånares beteende och livskvalitet påverkas negativt och att Uppsala får svårare att attrahera näringsliv och besökare.

Brister i informationshantering

Kvalitetssäkrade arbetssätt för informationshantering saknas. Det går inte att säkerställa att verksamheternas behov, kvalitativa krav och lagkrav på analog och digital hantering av information uppfylls. Det kan leda till bristande kontroll och styrning, att verksamheten inte kan använda information, att viktig information försvinner eller att känslig information sprids med risk för skada. Det kan också leda till att beslut fattas på föråldrad eller felaktig information. Avsaknad av analog information

kan leda till att kommunens förmåga att hantera oförutseddeda händelser påverkas negativt.

Styrning

Höjd osäkerhet kring världsläget utifrån snabba förändringar på världsmarknaden innebär en ökad volatilitet som riskerar att påverka skattekraftsutvecklingen. Risk för minskad investeringsvilja och en avvaktande marknad på global nivå som kan leda till stigande arbetslöshet. Snabba förändringar kan även bli inflationsdrivande.

Hållbar bostads- och lokalförsörjning

Inom framför allt omsorgsnämndens område finns ett stort behov av att tillmötesgå behovet av platser inom LSS. Detta försvåras av att byggmarknaden idag är förhållandevis låg. Ytterligare försvårande omständigheter är att kommunens kravställningar har inneburit att det är svårare för privata fastighetsägare och byggherrar att bygga enligt kommunens önskemål.

Kommunstyrelsen har ett varierande och ålderstiget fastighetsbestånd. Ökade krav på fastigheternas standard leder till att underhåll ofta blir initialt kostsamt, men att vinster i till exempel energibesparingar kommer senare. Det finns en risk för att nämnderna inte kan bära de hyresökningar som underhållsåtgärder resulterar i, då underhållspengar per objekt inte finns bokade. Att skjuta underhållet framåt riskerar att leda till ökade kostnader och mer omfattande åtgärder. Ett framskjutet underhåll riskerar även att inverka negativt på hyresgäster som får vänta och sänka förtroendet för kommunstyrelsens som fastighetsägare.

En högre ambition gällande hållbarhet inom bostadsprojekten kan leda till högre kostnader inom projekten vilket riskerar att leda till att färre projekt blir lönsamma och att vi därmed inte klarar av att bygga tillräckligt många bostäder för att möta efterfrågan.

Brister i rutiner och processer

Om det finns brister i rutiner, ansvar eller kunskap finns risk för oegentligheter eller fel i till exempel löneutbetalningar, upphandling samt inköp och återsökning. Det leder till att förtroendet för kommunen kan ta skada, bristande måluppfyllelse och negativ påverkan på kommunens ekonomi.

Bilaga 3 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till kommunstyrelsen.

Planer och program

- Avfallsplan – program för ett cirkulärt Uppsala utan avfall (KF 2022) samt tillhörande handlingsplan (KS 2022)
- Energiprogram 2050 (KF 2018)
- Bostad för alla – program för bostadsförsörjning (KF2021) med tillhörande handlingsplan (KS2021)
- Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030 (KS 2021)
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2020)
- Handlingsplan för VA-utbyggnad 2020–2030 (KF 2021)
- Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten 2024–20230 (KS 2024)
- Handlingsplan för idrottspolitiskt program (KS 2024)
- Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun (KF 2020) med tillhörande handlingsplan till kulturpolitiskt program för år 2025–2028 (KS 2025)
- Landsbygdsprogram (KF 2025) samt handlingsplan för landsbygdsprogram för Uppsala kommun 2025–2028 (KS 2025)
- Miljö- och klimatprogram (KF 2022) med tillhörande handlingsplan 2022–2025 (KS 2022)
- Näringslivsprogram (KF 2024) och handlingsplan näringsliv (KS 2024–2027)
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016) med tillhörande handlingsplan
- Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027 (KF 2023)
- Program för mobilitet och trafik (KF 2022) med tillhörande handlingsplan (KS 2022)
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)
- Program mot våld i nära relationer (KF2022)
- Program för äldrevänlig kommun (KF2020) med tillhörande handlingsplan (KS 2020)
- Samverkansöverenskommelse för minskad brottslighet (KS 2023)
- Vattenprogram (KF 2021) med tillhörande handlingsplan (KS 2021)
- Åtgärdsprogram för kvävedioxid och handlingsplan för luftkvalitet 2022–2027 (KF 2022)
- Översiktsplan (KF2016)
- Handlingsplan mot välfärdsbrott (KS 2023)

Mål för Sveriges jämställdhetspolitik

Målet för Sveriges jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sju jämställdhetspolitiska delmål:

- En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet i samhällets alla sektorer.

- Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
- Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
- Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet.
- Hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet att leva sitt liv utan att begränsas av kollektivt grundade hedersnormer.

Bilaga 4 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningen av verksamhetsplanen utgår från resultat kopplade till genomförd verksamhet och avsatt budget. Värdering av resultatet görs utifrån kvalitet och mål för verksamhet och ekonomi. Fördjupad uppföljning görs även inom utvalda områden.

Nämndens uppföljning

Vid delårsuppföljningen per mars/april görs en mindre omfattande uppföljning av avvikelser av uppdrag och nämndmål. I delårsuppföljningen per augusti och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusmål, kommunfullmäktiges uppdrag och kommungemensamma nämndmål samt tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen och kommunstyrelsens egna nämndmål och åtgärder.

Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer.

Kommunstyrelsen följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

Kommunstyrelsen utför brukarnära tjänster i form av måltidsservice, städservice och kontaktcenter. Dessa följs upp enligt Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare. Den verksamhet som utförs i egen regi följs upp enligt ordinarie uppföljningsrutiner. Kommunstyrelsen använder även privata utförare för avverkning och gallring av skog.

Kommunen ansvarar för att på ett kostnadseffektivt och kvalitativt sätt leverera den service som beslutats, oavsett driftsform. Fokus är att skapa värde för kommunens kärnverksamheter genom stabil och kostnadseffektiv service med god kvalitet. Dagens modell, med huvudsakligen egen regi, har varit stabil över lång tid och fungerar väl utifrån både kvalitet och ekonomi inom givna budgetramar. Förvaltningen följer kontinuerligt upp verksamhetens resultat och arbetar med ständiga förbättringar för att använda skattemedlen på bästa sätt.

En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Uppföljning	Underlag	Beslutsinstans
Månadsuppföljning	Månads- och avvikelserapportering från fastställd budget och utveckling av antal medarbetare och sjukfrånvaro.	Anmäls i kommunstyrelsen
Uppföljning per mars/april	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos, uppdrag enligt Mål och budget samt tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.	Kommunstyrelsen i maj/juni 2026
Uppföljning per augusti	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos samt fokusmål och uppdrag enligt Mål och budget, tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt genomförande av program och planer.	Kommunstyrelsen i oktober 2026
Uppföljning per helår	Underlag till årsbokslut och årsredovisning. Uppföljning av fokusmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Årlig sammanställning av externfinansiering.	Kommunstyrelsen i april 2027
Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden	Uppföljning av kommunens arbete inom utvalda ämnesområden. (se tabell nedan)	Kommunstyrelsen eller kommunstyrelsens arbetsutskott löpande

Tabell 55 kommunstyrelsens uppföljning 2026.

Tematiska uppföljningar på särskilt avsatta KSAU

Kommunstyrelsen har inrättat särskilt avsatta KSAU mötestillfällen för arbetsgivar- (KSAUa), fastighets- (KSAUf) samt upphandlingsfrågor (KSAUu) enligt ärende KSN-2025-00963. De tematiska uppföljningarna möter behovet av att öka den politiska insynen och möjligheten att i tidigt skede göra inspel i strategiska frågor, liksom i de styrdokument som är kopplade till områdena. För respektive sakområde hålls särskilda uppföljningar med kommunstyrelsens arbetsutskott med nedan frekvens:

- Arbetsgivarfrågor- 1 gång per termin
- Fastighetsfrågor – 1 gång på våren 2 gånger på hösten
- Upphandling – 2 gånger per termin

Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden

Kommunstyrelsen kommer att ha ett särskilt fokus på kommunfullmäktiges fyra fokusmål. Uppföljningsplanen möter behovet av att löpande följa upp och prioritera särskilt viktiga frågor för ökad måluppfyllelse. Uppföljningen kommer att ske tematiskt till kommunstyrelsens arbetsutskott och/eller kommunstyrelsen muntligt eller skriftligt.

Uppföljning	Underlag	Månad/intervall	Var
Näringsliv	Status i beslutade aktiviteter, muntlig Näringslivsrådets medskick	februari, september	KSAU
Trygghet	Status i beslutade aktiviteter samt aktuell lägesbild, muntlig Kommungemensam lägesbild, enbart skriftlig och ingen föredragning.	september Tertial - februari, juni och oktober	KS KSAU
HR	Löneanalys, enbart skriftlig och ingen föredragning.	Årlig, i samband med årsbokslut	KS
Digitalisering	Digitaliseringssatsning, återrapportering från den centrala samordningsfunktionen för digitalisering och AI.	September	KSAU
Verksamhetsutveckling och kvalitetsuppföljning	NKI:er, kvalitets- och effektivitetsnyckeltal och medborgarundersökning, synpunktshantering, samt verksamhetsutvecklingsprojekt.	Februari	KS
Jämställdhet	Uppföljning av måluppfyllelse av de jämställdhetspolitiska målen, inklusive våld i nära relation.	Maj, vartannat år (udda år).	KSAU
Klimat och miljö	Status i beslutade indikatorer inom miljö- och klimatområdet.	November	KSAU
Områdesarbete	Status i beslutade aktiviteter och indikatorer inom områdesarbetet samt handlingsplaner för Gottsundaområdet respektive Gränby-Kvarngärdet.	Februari	KS
Landsbygdsutveckling inkl. bredband	Status i beslutade aktiviteter och nyckeltal Landsbygdsberedningens medskick.	Mars	KSAU

Tabell 56 Fördjupad uppföljningsplan för kommunstyrelsen 2026

Bilaga 5 Nämndens indikatorer

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Andelen medarbetare som uppmuntras till att ta initiativ till förbättring av verksamheten ska öka.	Kommunen totalt, index för påstående Min närmaste chef uppmuntrar mig till att ta initiativ till förbättring av verksamheten (skala 0–100).	Totalt 78 Kv78 Mn77	Totalt 79 Kv 79 Mn78			Medarbetarundersökning
Öka andelen hanterade inkomna synpunkter till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare.	Andel (%) inkomna synpunkter till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).				Nr 7. nedbruten	Egen uppföljning
Öka andelen hanterade inkomna felanmälningar till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen från invånare.	Andel (%) inkomna felanmälningar till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).				Nr 7. nedbruten	Egen uppföljning
Andelen invånare som anser att kommunen sköter sina olika verksamheter bra ska öka.	Medborgarundersökningen – Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%).					Kolada N00668
Öka andel invånare, organisationer och näringsliv som kontaktar Kontaktcenter och får en positiv uppfattning om kommunens bemötande, service och tillgänglighet.	Andel (%) invånare, organisationer och näringsliv som kontaktar Kontaktcenter och får en positiv uppfattning om kommunens bemötande, service och tillgänglighet.	80,2			Nr 7. nedbruten	Brilliant's NKI-mätning, generell nöjdhet
Leverantörstrohet vid inköp av varor och tjänster ska vara över 90 procent.	Leverantörstrohet vid inköp av varor/tjänster, andel (%).	86,6				Egen uppföljning
Andelen inköp gjorda i e-handelssystemet Proceedo ska uppgå till 65 procent.	Andel (%) inköp gjorda i e-handelssystemet Proceedo (som kan gå via e-handel).	35				Egen uppföljning

Tabell 57 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 1. (Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande) samt grunduppdrag Innovation, verksamhetsutveckling och digitalisering.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Koppling MoB	Källa
Antalet färdigställa LSS-lägenheter ska uppgå till 100 senast år 2030.	Antal färdigställda LSS-lägenheter per år.					Egen uppföljning
Antalet färdigställda särskilt boende (SÄBO) ska uppgå till 4 senast år 2030.	Antal färdigställda SÄBO per år.				Nr 6. nedbruten	Egen uppföljning
Tabell 58. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 9. Öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning.						

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Koppling MoB	Källa
Antalet bokningsbara lokaler ska öka.	Antal bokningsbara lokaler.					Egen uppföljning
Tabell 59. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas.						

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Koppling MoB	Källa
Valdeltagandet i kommunvalet ska öka.	Valdeltagandet i senaste kommunvalet, andel (%).	Totalt 82 Kv 84 Mn 82	Totalt 82 Kv 84 Mn 82	R12: 79,1		Kolada (N05401)
Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet ska öka.	Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet, andel (%).	37,2	37,2	R12: 47,7	A2030 indikator	Kolada (N05831)
Andelen medborgare med positiv uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande i kommunens beslut och verksamheter ska öka.	Medborgarundersökning – Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%).					Kolada (N00669)
Tabell 60 Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.						

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Koppling MoB	Källa
Andelen tillsvidareanställda månadsavlönade ska öka.	Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%).	Totalt 79 Kv 82 Mn 76		R12: 82		Kolada (N00200)
Andelen heltidsanställda månadsavlönade ska öka.	Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%).	Totalt 73 Kv 70 Mn 81		R12: 78	A2030	Kolada (N00209)
Andelen visstidsanställda timavlönade ska minska.	Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%).	Totalt 15 Kv 14 Mn 17		R12: 12		Kolada (N00202)
Sjukfrånvaron totalt bland kommunens anställda ska minska till 6,9 procent 2026	Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%).	Totalt 7,1 Kv 7,8 Mn 5,5		R12: 7,1	Nr 9. i MoB	Kolada (N00090)

och till 6,7 procent senast 2028.

Andelen medarbetare som har många frånvarotillfällen ska minska.	Andel (%) av medarbetarna som har många (6 eller fler) frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna.	Totalt 13 Kv 14 Mn 11	Egen uppföljning			
Antal rapporterade tillbud och arbetsskador ska öka*.	Antal rapporterade tillbud och arbetsskador.	4158	Egen uppföljning			
Index för hållbart medarbetarengagemang ska höjas till 81 2026 och till 83 senast 2028.	Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex (skala 0-100).	Totalt 80 Kv 80 Mn 78	Totalt 80 Kv 81 Mn 79	R12: 79	Nr 8. i MoB	Kolada (U00200)

Tabell 61 Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 2 (Fortsätta arbetet med att säkerställa en hållbar och robust bemanning) och nämndmål N1.1 (Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö).

*Målet om att öka handlar om rapportering av tillbud och arbetsskador, inte förekomsten i sig. Genom ökad rapportering synliggörs problematik som möjliggör ett förebyggande arbete.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Koppling MoB	Källa
Företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen ska förbättras till 77 2026 och till 80 senast 2028.	Företagsklimat Insikt – Totalt, Index (skala 0-100) (A2030).	76		R12: 75	Nr 10. i MoB	Kolada (U07451)
Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande ska förbättras.	Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande, medelvärde totalt (Skala 1–6 där 1 betyder "Dåligt" och 6 "Utmärkt").	2,93	2,86	Medel alla kommuner 3,31	Nr 10. nedbruten	Svenskt näringslivs enkätundersökning
Företagsklimatet ska förbättras.	Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkätindel, ranking.	252	280	Medel 16 jämförelsekommunerna*: 195		Kolada (U40401)
Minst 2 000 nya jobb per år.	Nya jobb per år i Uppsala kommun.	Totalt 689 Kv 723 Mn -35			Nr 11. i MoB samt Nr 12. nedbruten	SCB
Tillgång till medarbetare med relevant kompetens ska öka.	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens (Skala 1–6 där 1 betyder "Dåligt" och 6 "Utmärkt").	2,97	3,02	Medel alla kommuner 2,88	Nr 11. nedbruten	Svenskt näringslivs enkätundersökning
Nöjdhet hos kommunens anbudsgivare ska öka.	Nöjd upphandlingsindex, snittbetyg totalt bland kommunens anbudsgivare (skala 0-100).	60		Riket 63,2		SBA servicemätning
Andelen lokala leverantörer av totalt inköp av varor och tjänster ska öka.	Andelen (%) lokala leverantörer av totalt inköp av varor och tjänster.	22				Egen uppföljning

* Jämförelsegruppen består av: Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro, Lund, Umeå, Helsingborg, Nacka, Göteborg, Malmö, Solna och Uppsala.

Tabell 62 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 12. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Erhållna riktade statsbidrag ska öka.	Summa erhållna riktade statsbidrag i kommunen, miljoner kronor.	827				Egen uppföljning
Erhållna EU-bidrag ska öka.	Summa erhållna EU-bidrag i kommunen, miljoner kronor.	20				Egen uppföljning

Tabell 63 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Andelen som anser att kommunen är en bra plats att bo och leva på ska öka till 94 procent 2026 och till 95 procent senast 2028.	Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%).				Nr 15. i MoB	Kolada (N00667)
Alla förhandsbesked ska följa antagen översiktsplan.	Andel förhandsbesked som följer antagen översiktsplan, procent.	100				Egen uppföljning
Tillgången till bredband kopplat till hastigheten 100 Mbit/s ska öka.	Tillgång till bredband kopplat till hastigheten 100 Mbit/s.	87,1			Nr 15. nedbruten	Post- och telestyrelsen
Yttäckningen för mobilt bredband och mobiltelefoni om 30 Mbit/s ska öka.	Yttäckning för mobilt bredband och mobiltelefoni om 30 Mbit/s.	76,4			Nr 15. nedbruten	Post- och telestyrelsen

Tabell 64 Kommunstyrelsens indikatorer inom hållbart samhällsbyggande.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Genomsnittlig krontäckning i Uppsala tätort ska år 2034 uppgå till 30 procent.	Genomsnittlig krontäckning i Uppsala tätort, andel (%).					Boverket

Tabell 65 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 26. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Andelen skyddad natur ska öka.	Skyddad natur land, andel (%).	4,0		R12: 5,6	A2030 indikator	Kolada (N85055)
Andelen sjöar med god ekologisk status ska öka.	Sjöar med god ekologisk status, andel (%).				A2030 indikator	Kolada (N85051)
Andelen vattendrag med god ekologisk status ska öka.	Vattendrag med god ekologisk status, andel (%).				A2030 indikator	Kolada (N85052)
Andelen betesmark ska öka.	Betesmark, andel (%).	2,14		R12: 3,09	A2030 indikator	Kolada (N00752)
Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där	Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där	0			Nr 21. i MoB	Egen uppföljning

kommunen är förvaltare kommunen är förvaltare,
ska öka genomsnittligen hektar/år.
med 100 hektar per år.

Tabell 66 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 28. Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad grönyteskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
100 procent av bränslet i kommunala fordon ska vara förnybart.	Andel (%) förnybart bränsle i kommunala fordon.	88			Nr 18. nedbruten	Egen uppföljning
Antalet publika laddplatser per 100 elbilar ska öka.	Antal publika laddplatser per 100 elbilar.	4,5			Nr 17. nedbruten	Nobil, SCB
Antalet personbilar i trafik per 1000 invånare ska minska.	Antal personbilar i trafik per 1000 invånare.	363		R12: 439	Nr 17. nedbruten	SCB
Andel resor med gång, cykel eller kollektivtrafik ska öka till 76 procent 2026 och till 77 procent senast 2028.	Andel (%) resor med gång, cykel och kollektivtrafik som huvudsakligt färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun.	59			Nr 19. i MoB	Kollektivtrafik-barometern

Tabell 67 Kommunstyrelsens indikatorer till Klimatbudget – Transport.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Den totala energianvändningen för fastigheter och verksamheter ska minska.	Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh), kommunorganisatoriskt.				Nr 18. nedbruten	Egen uppföljning
Installerad effekt från solcellsanläggningar kommunorganisatorisk ska öka.	Solcellsanläggningar kommunorganisatorisk, installerad effekt (MW).	4,3			Nr 18. nedbruten	Egen uppföljning

Tabell 68 Kommunstyrelsens indikatorer till Klimatbudget – Energi.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Klimatpåverkan av inköpta livsmedel ska senast 2030 uppgå till högst 1,25 CO2ekvivalenter per kilo.	Klimatpåverkan av inköpta livsmedel, kilo CO2ekvivalenter per kilo inköpt livsmedel.	1,53			Nr 18. nedbruten	Egen uppföljning
75 procent av livsmedel i kommunens verksamhet ska vara ekologiska år 2030.	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel.	Totalt 48 Måltids- service 56			Nr 18. nedbruten	Egen uppföljning
Måltidssvinn i grundskolan ska minska.	Måltidssvinn, grundskola, gram/ätande.	41		R12: 38	A2030 indikator	Kolada (U50125)

Tabell 69 Kommunstyrelsens indikatorer till Klimatbudget – Konsumtion.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Företag som drabbas av brottslighet/otrygghet ska minska.	I vilken utsträckning företaget drabbas av brottslighet/otrygghet (Skala 1-6 där 1 betyder "i stor utsträckning" och 6 "inte alls").	3,33	3,26	Medel alla kommuner 3,87		Svenskt näringslivs enkätundersökning
Andel av befolkningen som avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott ska minska till 10 procent 2026 och till 9 procent senast 2028.	Andel (%) av befolkningen (16-84 år) som ganska/mycket ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott.	11		R12: 13	Nr 22. i MoB, A2030 nedbruten	BRÅ
Andel som känner sig trygg utomhus i området där de bor ska öka till 84 procent 2026 och till 84,5 procent senast 2028.	Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor, andel (%) (medelvärde för frågorna som gäller när det är mörkt ute samt ljust ute).				Nr 23. i MoB	N00610/N00611
Den genomsnittliga andelen (%) av befolkningen (16-84 år) som självrapporterat utsatthet för misshandel, rån, sexualbrott, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri eller cykelstöld ska minska till 5,5 procent år 2026 och till 5,0 procent senast år 2028.	Genomsnittlig andel (%) av befolkningen (16-84 år) som självrapporterat utsatthet för misshandel, rån, sexualbrott, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri eller cykelstöld.	5,8		R12: 5,3	Nr 24. i MoB	BRÅ

Tabell 70 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 30. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Koppling MoB	Källa
Felaktigt utbetalda ersättningar (bidragsbrott) ska minska.	Felaktigt utbetalda ersättningar (bidragsbrott), mkr.	15,5				Egen uppföljning

Tabell 71 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

